

A painting depicting a man in traditional Greek attire, including a dark jacket, a blue sash, and a white skirt, holding a flag aloft. The background is a vibrant, warm-toned scene with other figures and flags, suggesting a historical or revolutionary setting. The overall style is expressive and dramatic.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

**ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ
ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

**ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ
ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

(L'ARCHIPEL EN FEU)

Διασκευή: Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Εικονογράφηση: L. BENETT

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΣΤΗΡ»

ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10 - ΑΘΗΝΑ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Οι «Πειραταί του Αιγαίου» κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στο γαλλικό πρωτότυπο το 1884, απ' τον οίκο Χετζέλ.

Πρόκειται για μια εξαιρετικά καλογραμμένη ιστορία, με πολύ ενδιαφέρουσα περιπετειώδη και ταυτόχρονα αισθηματική πλοκή, που αποτελεί έναν ύμνο για τον αδάμαστο ηρωισμό και το πατριωτικό αίσθημα των Ελλήνων Αγωνιστών του 1821.

Ο Ιούλιος Βερν τοποθετεί την υπόθεση των «Πειρατών του Αιγαίου» στα πλαίσια των ιστορικών γεγονότων που διαδραματίστηκαν λίγο πριν απ' την ναυμαχία του Ναυαρίνου, εξαίροντας και το φιλελληνισμό των ξένων εθελοντών που βοήθησαν τους Έλληνες αγωνιστές να εκδιώξουν τους Τούρκους επιδρομείς απ' το Αιγαίο και το Ιόνιο.

Στο πλευρό των ηρωικών γυναικών που έλαβαν μέρος στον Αγώνα, ο Βερν, αναφέροντας ονομαστικά τη Μπουμπουλίνα και τη Μαντώ Μαυρογένους, εμφανίζει και τη δική του ηρωίδα, μίαν ακόμα γυναίκα με μεγάλη αγωνιστική καρδιά μα με τραγική μοίρα, που η αγάπη κι η θυσία για την πατρίδα είναι τα πιο ευγενικά και ιερά αισθήματά της.

Η φλογερή αγάπη του Ιουλίου Βέρν για κάθε φιλελεύθερη ιδέα και κάθε δίκαιο αγώνα ανεξαρτησίας των λαών, καθώς και ο στιγματισμός εκείνων που υπομονομεύουν ή προδίδουν αυτά τα ιδανικά, μιλά, σ' αυτό το έργο, πολύ βαθιά στην ελληνική ψυχή.

Άλλωστε, δεν είναι η πρώτη φορά που ο εμπνευσμένος συγγραφέας εκδηλώνει με παρρησία την υποστήριξή του στους αγωνιστές της ελευθερίας. Στο μυθιστόρημά του «20.000 λεύγες υπό την θάλασσαν» (Έκδοση «Αστέρα» αρ. 29) στη σελίδα 158, όταν το υποβρύχιο «Ναυτίλος» περνά σ' ανοιχτά της Κρήτης, ο πλοίαρχος Νέμος παραδίδει τη νύχτα σ' έναν Έλληνα βουτηχτή ράβδους χρυσού που ανέσυρε απ' τα βάθη του κολπίσκου του Βίγκο, για να συνδράμη οικονομικά τον Κρητικό Αγώνα.

Πωλ Μενεστρέλ

PRINTED IN GREECE 1990

Απαγορεύεται η αναδημοσίευσις της μεταφράσεως
χωρίς την άδεια του Εκδότη

ISBN 960 203 070 4

ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Προς το Οίτυλο

Στις 18 του Οκτωβρίου 1827, κατά το απόγευμα, ένα μικρό λεβαντίνικο καράβι άνοιγε τα πανιά του στον άνεμο, προσπαθώντας να φτάσει, πριν νυχτώσει, στο λιμάνι του Οίτυλου.

Το λιμάνι αυτό βρίσκεται στη μια από τις τρεις μεγάλες γλώσσες, που απλώνονται στο Αιγαίο και στο Ιόνιο πέλαγος και σχηματίζουν, σαν τεράστιο πλατανόφυλλο απάνω στη θάλασσα, την Πελοπόννησο.

Το Οίτυλο είναι σκαρφαλωμένο στις τελευταίες οροσειρές του Ταΰγετου, που πέφτουν απότομα στη θάλασσα του Μεσσηνιακού κόλπου.

Γύρω - τριγύρω τα βουνά προφυλάγουν το λιμάνι από τους ανέμους κι έτσι το Οίτυλο αποτελεί ένα από τα ασφαλέστερα καταφύγια, όπου τρέχουν να σωθούν τα καράβια, που κινδυνεύουν.

Το λεβαντίνικο καράβι, που, καθώς είπαμε, είχε ανοίξει τα πανιά του κι αρμένιζε προς το λιμάνι, δεν είχε ακόμα φανεί από το λιμάνι. Θα ήταν ακόμα έξι ως επτά μίλια μακριά.

Αν και ο καιρός ήταν πολύ καθαρός, μόλις άρχισαν τώρα να ξεχωρίζουν οι άκριες από τα ψηλότερα πανιά του καραβιού μέσα στο φωτεινό βάθος του ορίζοντα.

Μα ό,τι δε μπορούσες να διακρίνεις από χαμηλά, ξεχωριζόταν καθαρά από τις κορυφές του βουνού.

Το Οίτυλο ήταν χτισμένο αμφιθεατρικά πάνω στους απότομους βράχους. Εδώ κι εκεί υψώνονταν ερειπωμένοι μεσαιωνικοί πύργοι και φτωχικά ξωκλήσια.

Ένα μικρό μοναστηράκι έλαμπε κατάσπρο απάνω από το Οίτυλο. Το κατοικούσαν μερικοί φτωχοί καλόγεροι, που ζούσαν από τις ελεημοσύνες που τους έδιναν οι οδοιπόροι. Κάθε Κυριακή και στις μεγάλες γιορτές κατέβαιναν στην πόλη και λειτουργούσαν.

Μα οι καλόγεροι τούτοι είχαν και μια άλλη αποστολή. Από το μοναστήρι τους έβλεπαν μακριά, πρώτοι αυτοί, αν ερχότανε κανένα καράβι' κι έτρεχαν τότε βιαστικά κι έφερναν την είδηση στο Οίτυλο.

Κι απόψε, πρώτοι αυτοί είδαν το μικρό λεβαντίνικο καράβι που ζύγωνε στο λιμάνι. Ένας λοιπόν καλόγερος έτρεξε ευθύς να δώσει την είδηση.

Οι ναυτικοί του Οίτυλου, ξαπλωμένοι στο λιμάνι, τινάχτηκαν απάνω ανήσυχι, σαν είδαν τον καλόγερο.

— Ο πάτερ Παΐσιος! μουρμούρισαν. Κάτι τρέχει!

Ήταν ένας καλόγερος πενήντα ή πενήντα πέντε χρόνων, χοντρός και με παμπόνηρη φυσιογνωμία.

— Ε, τι τρέχει, γέροντα; τι τρέχει; ρώτησε ένας ναύτης κι έτρεξε προς τον καλόγερο.

— Μήπως έπιασαν οι στρατιώτες του Ιμπραΐμη τα κορφοβούνια του Ταΰγετου; ρώτησε ένας άλλος ναύτης σηκώνοντας με αδιαφορία τους ώμους του.

— Ή μήπως είναι Γάλλοι, είπε ο πρώτος, που μας κουβαλήθηκαν κι αυτοί;

— Πάρ' τον ένα, χτύπα τον άλλο! αποκρίθηκε ένας τρίτος.

Μα ο χοντρός καλόγερος δεν μπορούσε ν' αποκριθεί μήτε στον ένα μήτε στον άλλο. Είχε λαχανιάσει. Ήθελε να μιλήσει, μα δεν το κατόρθωνε.

— Ε, μίλα λοιπόν, γέροντά μου, μίλα! φώναξε ένας γέρο-λύκος της θάλασσας, ο Καπετάν Κώστος, πιο ανυπόμονος από τους άλλους, σα να κατάλαβε τι манτάτα τους έφερε ο καλόγερος.

Επιτέλους ο καλόγερος μπόρεσε να πάρει την αναπνοή του. Έπειτα, δείχνοντας με το χέρι τον ορίζοντα:

— Καράβι! ξεφώνισε.

Σαν αστραπή τινάχτηκαν όλοι οι τεμπέληδες, χτύπησαν παλαμάκια κι έτρεξαν σ' ένα βράχο πάνω από το λιμάνι. Από κει μπορούσαν ν' αγναντέψουν μακριά όλο το πέλαγος.

Ένας ξένος θα νόμιζε πως η κίνηση τούτη έγινε από το ενδιαφέρον που έχουν οι ναυτικοί για κάθε πλοίο που έρχεται από τα ξένα. Μα πολύ πιο συμφεροντολογικό ενδιαφέρον αναστάτωνε έτσι τους λιμανιώτες μας.

Γιατί οι Μανιάτες ήταν τότε αγριώτατος λαός και φοβεροί κουρσάροι.

Κι ακριβώς το λιμάνι του Οίτυλου στην άκρη της Πελοποννήσου, ανάμεσα σε δυο θάλασσες και κοντά στα Αηγιόκηρα, το αγαπημένο νησί των κουρσάρων, ήτανε περίφημο για τη δουλειά τούτη.

Το κέντρο αυτό της Μάνης το λέγανε Κακοβούνι κι οι κακοβουνιώτες, ενεδρεύοντας στην άκρη αυτή του Ταΐναρου, σύλωναν τα μάτια τους στο πέλαγος λαχαρώντας το πρώτο καράβι που θα φανεί να το κουρσέψουν. Του ρίχονταν με τα δικά τους

καράβια ή το τραβούσαν κοντά στη στεριά με ψεύτικα σινιάλα. Παντού λήστευαν και έκαίγαν. Λίγο τους έμελε αν το πλήρωμα ήταν Τούρκοι, Αραπάδες, Μαλτζέοι ή Έλληνες ακόμα! Τους έσφαζαν αλύπητα ή τους πουλούσαν σκλάβους στην Αφρική. Τύχαινε και δεν είχανε δουλειά, και δεν περνούσανε καράβια από τ' ακρογιάλια της Κορώνης ή της Λακωνίας; Τότε, λοιπόν, παρακαλούσανε το θεό της φουρτούνας, να ευδοκήσει να τους στείλει κανένα καράβι μεγάλο και πλούσια φορτωμένο!

Τώρα όμως και λίγες βδομάδες οι σφαγές και τα κούρσα είχανε σταματήσει. Κανένα καΐκι δεν ξέπεσε στ' ακρογιάλια της Μάνης. Φαντάζεστε λοιπόν τι χαρά ξέσπασε, ήταν το καλόγερος πρόσφερε την περιπόνητη λέξη:

— Καράβι!

Ευθύς ακούστηκαν τα μουγγά χτυπήματα του σήμαντρου, είδος ξύλινης καμπάνας με σιδερένιο γλωσσίδι, που το μεταχειρίζονταν στα μέρη τούτα από τον καιρό που ο Τούρκος εμπόδιζε τις μεταλλινες καμπάνες. Μα τα θλιβερά αυτά χτυπήματα αρκούσαν για να συνταχτεί το πλήθος, άντρες, γυναίκες, παιδιά κι αγριόσκυλοι.

— Τι να είναι αυτό το καράβι, που είδε ο καλόγερος;

Ο βορειοδυτικός άνεμος έσπρωχνε το καράβι γοργά. Φαινόταν να έρχεται από τα κρητικά ακρογιάλια. Μα δεν ξεχώριζες ακόμα τα πανιά του καθαρά. Δύσκολο, λοιπόν, να καταλάβεις τι είδους καράβι ήταν.

— Είναι μίστικο! έλεγε ένας ναύτης. Βλέπω το τετράγωνο πανί του τρίγκου.

— Όχι, αποκρίθηκε ένας άλλος. Πώς μπόρεσες να διακρίνεις από τόσο μακριά;

— Είναι τρεχαντήρι...

Ο καυγάς θα στηνόταν άγριος, αν δεν έμπαινε στη μέση ο γερο - Κώτσος:

— Πρώτα ο Θεός, μίστικο ή όχι, έχει τρία κατάρτια κι είναι πάντα καλύτερα τα τρία από τα δύο, όταν πρόκειται ν' αράξει στο λιμάνι μας με καλό φορτίο, κρασιά του Μεγάλου Κάστρου της Κρήτης ή μεταξωτά της Σμύρνης.

Είπε, κι όλοι κοίταξαν πιο προσεχτικά. Το καράβι πλησίαζε και μεγάλωνε ολοένα.

— Α! δεν έχουμε τύχη κι ο διάβολος βάζει την ουρά του! είτε ο Κώτσος βλαστημώντας, όπως συνήθιζε σε κάθε του φράση... Θαρρώ πως είναι καμιά παλιοφελούκα!

— Να πάρει η οργή! μουρμούρισε και ο καλόγερος, απογοητευμένος κι αυτός.

Μα δεν έπρεπε ν' απελπίζονται. Συχνά τα μικρά αυτά καϊκάρια είναι φορτωμένα πολύτιμα κρασιά, αρωματικά λάδια ή ακριβά μεταξωτά. Και τότε αξίζει τον κόπο να τους ριχτεί κανείς και φέρνουν μεγάλα κέρδη με ελάχιστο κόπο. Άλλωστε οι πιο γέροι που ήξεραν από τέτοια, βρίσκανε, πως το καράβι αυτό είχε κάποια αρχοντιά στο σκαρί του.

Ωστόσο ο ήλιος άρχιζε να χάνεται πίσω από τον ορίζοντα, μα το φως του οκτωβριάτικου δειλινού θα κρατούσε ακόμα καμιάν ώρα, ώστε ν' αναγνωρίσουν το καϊκι προτού πλακώσει η νύχτα.

— Τρεχαντήρι! ξέφυγε σε λίγο από τα κλειστά χείλη του γερο - Κώτσου.

— Τρεχαντήρι! φώναξαν οι σύντροφοί του, ξεσπώντας σε βλαστήμιες.

Μα τώρα δεν έγινε καμιά συζήτηση, γιατί δε χωρούσε πια καμιά αμφιβολία.

Αν κι ο αέρας δυνάμωνε, το τρεχαντήρι δε λιγότευε τα πανιά του. Κρατούσε μάλιστα τον παπαφίγκο ανοιχτό, που ένας λιγότερο τολμηρός ναύτης θα τον μάζευε. Σίγουρα, σκόπευε ο καπετάνιος τους ν' αράξει στο λιμάνι, μη θέλοντας να περάσει ακόμα μια νύχτα στη θάλασσα, που αγρίευε ολοένα. Ήτανε πια φανερό, πως έμπαινε μέσα και μέσα στον κόρφο, μα δεν ήτανε βέβαιο αν θ' άραζε και στο δικό τους λιμάνι.

— Να το πάρει ο διάβολος! Θαρρώ τραβάει για την Κορώνη.

— Μπορεί και κατά την Καλαμάτα! είπε ένας άλλος.

Και οι δυο αυτές υποθέσεις ήτανε δυνατές κι ο Κώτσος με τους συντρόφους του είχανε δικιο ν' ανησυχούν, γιατί και με τα πιο γρήγορα καϊκια τους δε θα μπορούσαν να του επιτεθούν – τόσο γοργά έτρεχε με τα τεράστια πανιά του.

— Εδώ έρχεται! φώναξε ξάφνου ο γερο - Κώτσος.

Η νύχτα πλάκωνε πια. Το τρεχαντήρι δεν είχε καιρό να χάνει. Εδώ κι εκεί υπήρχαν ξέρες, που έπρεπε να τις αποφύγει, αν δεν ήθελε να γίνει συντριμμία. Κι όμως δεν είχε σηκώσει σημαία για να ζητήσει πιλότο. Ο καπετάνιος λοιπόν θα ήξερε τέλεια τα μέρη αυτά. Ίσως κιόλας να μην είχε εμπιστοσύνη –και με το δικιο του– στους επικίνδυνους Οιτυλιώτες, που δε θα δίσταζαν να του παίξουν κανένα άσχημο παιχνίδι.

Οι ναυτικοί του Οίτυλου τινάχτηκαν απάνω ανήσχοι, σαν είδαν τον καλόγερο.

Και δε γελιόταν. Το καράβι έβαλε πια πλήρη γραμμή κατά το Οίτυλο. Είχε μαζέψει τα περισσότερα πανιά του. Ξαλαφρωμένο τώρα, ακολουθούσε πιο υποτακτικά τη θέληση του τιμονιέρη του.

Την εποχή εκείνη δεν υπήρχε στο Οίτυλο φάρος. Ένα φανάρι μόνο φώτιζε το στενό πέρασμα.

Το τρεχαντήρι ολοένα ζύγωνε. Δεν ήτανε πια παρά μισό μίλι μακριά από το Οίτυλο. Τραβούσε κατά τη στεριά δίχως δισταγμό. Ένωθεσ πως σίγουρο χέρι το οδηγούσε.

Βέβαια, αυτό δεν ευχαριστούσε καθόλου τα παλικάρια μας. Είχανε κάθε συμφέρον, το καράβι αυτό, που κοίταζαν με αχόρταγα μάτια, να πέσει σε καμιά ξέρα. Σ' αυτές τις στιγμές, οι ξέρες γίνονταν συνένοχοί τους. Αυτές άρχιζαν το έργο και οι κουρσάροι μας δεν είχανε παρά να το αποτελειώσουν. Πρώτα το ναυάγιο και ύστερα το κούρσεμα.

Τέτοια ήταν η συνήθειά τους. Έτσι θα γλίτωναν την ένοπλη επίθεση, που σίγουρα θα γινόταν αιτία να σκοτωθούν και μερικοί από τους δικούς των. Γιατί, τα πλοία που περνούσανε, τύχαινε να έχουν κάποτε γενναίο πλήρωμα, που υπεράσπιζε σκληρά τη ζωή του.

Οι σύντροφοι του Κώτσου αφήκανε τη βίγλα τους και κατέβηκαν στο λιμάνι, χωρίς να χάσουν στιγμή. Ετοιμάστηκαν να βάλουν πάλι σ' ενέργεια τα γνωστά τερτίπια που μεταχειρίζονταν οι κουρσάροι σ' ανατολή και δύση.

Ήθελαν να τραβήξουν το τρεχαντήρι στο στενό πέρασμα, δείχνοντάς του μια ψεύτικη διεύθυνση. Πράγμα ευκολότατο μέσα στο σκοτάδι.

— Στο φανάρι! είπε ο Κώτσος, που ήτανε συνηθισμένος να τον υπακούουν.

Κατάλαβαν αμέσως το γερο - ναύτη. Ύστερα από δυο λεπτά το φανάρι, που κρεμότανε σ' ένα κατάρτι στην άκρη του μώλου, έσβησε άξαφνα.

Την ίδια στιγμή το φως αυτό αντικαταστάθηκε μ' ένα άλλο, που ήτανε στην αρχή στο ίδιο μέρος. Μα ενώ το πρώτο έμενε ακίνητο στο μώλο κι έδειχνε πάντα το ίδιο σημείο στους ναυτικούς, το δεύτερο μετακινιότανε σιγά - σιγά και παράσερνε τα πλοία έξω από το κανάλι απάνω στους βράχους.

Το δεύτερο αυτό φανάρι, που έμοιαζε ολότελα με το πρώτο, ήτανε δεμένο στα κέρατα μιας κασίικας, που την έσπρωχναν σιγά - σιγά στα βράχια της ακτής. Έτσι το φως άλλαζε θέση ολοένα, και αναγκαστικά το τρεχαντήρι θα την πάθαινε.

Δεν ήταν η πρώτη φορά που το έκαναν αυτό οι Οιτυλιώτες. Όχι, βέβαια! Ήτανε μάλιστα σπάνιο να μην πετύχουν τα εγκληματικά τους σχέδια.

Οστόσο το τρεχαντήρι έμπαινε στο κενό. Σαστισμένοι οι ναυτικοί το έβλεπαν να τραβάει ολόισια, με απίστευτη σιγουράδα, ανάμεσα στα λοξά γυρίσματα του καναλιού. Καθόλου δεν ακολουθούσε το φως τους

φαναριού. Ούτε να ήταν μέρα μεσημέρι δε θα πήγαινε με τόση σιγουράδα. Ο καπετάνιος του θα είχε χωρίς άλλο αράξει πολλές φορές στο Οίτυλο, για να ξέρει τα νερά τόσο καλά και να τολμά να τα περνά μέσα στο σκοτάδι.

Τα παλικάρια μας ξεχώρισαν κίολας τον τολμηρό ναύτη. Η κορμοστασιά του φαινόταν καθαρά μέσα στον ίσκιο στην πλώρη του τρεχαντηριού. Ήτανε τυλιγμένος με την πατατούκα του, ένα μάλλινο πανωφόρι, και η κουκούλα σκέπαζε το κεφάλι του. Πραγματικά ο καπετάνιος τούτος δεν έμοιαζε καθόλου με τους απλοϊκούς ναυτικούς, που την ώρα που το πλοίο τους προχωρεί, αυτοί παίζουν με το κομπολόι τους. Όχι! Τούτος εδώ, με βαθιά κι ήσυχη φωνή έδινε διαταγές στον τιμονιέρη του πίσω στην πρύμη.

Με μιας το φανάρι της ακρογιαλιάς έσβησε. Μα το τρεχαντήρι δεν τα έχασε καθόλου κι εξακολούθησε το δρόμο του. Για μια στιγμή οι Οιτυλιώτες ελπίσανε, πως θα τσακίζοτανε σε καμιά ξέρα. Ήξεραν πόσα άλλα καράβια την είχανε πάθει. Μα του κάκου.

Δεν υπήρχε πια ελπίδα να ναυαγήσει. Σε λίγα λεπτά το τρεχαντήρι θ' άραζε στο λιμάνι τους. Για να το κουρσέψουν, έπρεπε λοιπόν να του ριχτούνε την ώρα που θ' άραζε.

— Στις βάρκες! πρόσταξε ο γερο - Κώτσος.

Όλοι με τυφλή, όπως πάντα, πειθαρχία τρέξανε να κάμουν τη διαταγή του αρχηγού τους.

Καμιά τριανταριά χεροδύναμοι άντρες, μερικοί με πιστόλια, οι περισσότεροι με μαχαίρια και πελέκια ρίχτηκαν στις βάρκες. Σίγουρα ήτανε πιο πολλοί από το πλήρωμα του τρεχαντηριού.

Τη στιγμή εκείνη μια λιγόλογη διαταγή ακούστηκε στο τρεχαντήρι, που βρισκότανε τώρα στη μέση του λιμανιού. Μάζεψε τα πανιά, έριξε την άγκυρα και το μικρό πλοίο έμεινε ακίνητο.

Οι βάρκες δεν ήτανε παρά λίγες οργιές μακριά από το καράβι. Κάθε άλλο πλήρωμα, γνωρίζοντας την κακή φήμη των Οιτυλιωτών, θα αρματωνότανε για να μπορέσει, αν τύχει ανάγκη, να υπερασπιστεί τη ζωή του. Τώρα όμως τίποτα απ' αυτά. Ο καπετάνιος, άμα αραξοβόλησε, πηγαίνοερχότανε ήρεμος στο κατάστρωμα, κι οι ναύτες, χωρίς να δίνουνε καμιά προσοχή στις βάρκες που πλησίαζαν, μάζευαν ήσυχα και τακτοποιούσαν τα πανιά.

Η πρώτη βάρκα πλεύρισε. Οι άλλες κόλλησαν στο καράβι ευθύς κατόπιν. Κι επειδή τα πλευρά του τρεχαντηριού ήτανε χαμηλά, οι πειρατές όρμησαν απάνω στο κατάστρωμα με άγριες φωνές.

Οι πιο λυσσασμένοι χύθηκαν στην πρύμη. Ένας απ' αυτούς έπιασε ένα αναμμένο δαδί και φώτισε το πρόσωπο του καπετάνιου.

Εκείνος, με μια κίνηση του χεριού του, έριξε πίσω την κουκούλα του και το πρόσωπο του φωτίστηκε.

— Ε, τι είναι αυτά; Οι Οιτυλιώτες δεν αναγνωρίζουν, λοιπόν, το συμπατριώτη τους, το Νικόλα Στάρκο;

Ο καπετάνιος σταύρωσε τα χέρια ήσυχος. Σ' ένα λεπτό οι βάρκες βιαστικά - βιαστικά ξαναγύρισαν στο λιμάνι.

Στο πατρικό σπίτι

Δέκα λεπτά αργότερα μια μικρή βαρκούλα έφευγε από το τρεχαντήρι και άφηνε στο μώλο χωρίς σύντροφο, χωρίς άρματα, τον άνθρωπο αυτόν, που μπροστά του οι Οιτυλιώτες το έβαλαν τόσο γρήγορα στα πόδια.

Ήταν ο καπετάνιος της «Καρύστου» – έτσι λέγανε το μικρό καράβι, που αραξοβόλησε στο λιμάνι.

Μέτριο ανάστημα, ψηλό και περήφανο μέτωπο κάτω από το χοντρό ναυτικό σκούφο και μέσα στα σκληρά μάτια το βλέμμα ακίνητο. Μουστάκια κλέφτη μεγάλα και φουντωτά, στήθος φαρδύ, χέρια και πόδια γερά. Τα μαύρα του μαλλιά πέφτανε σγουρά πάνω στους ώμους του. Μόλις είχε πατήσει τα τριάντα πέντε. Μα το δέρμα του ήταν ψημένο στη θάλασσα, το πρόσωπό του τραχύ, κι ένα χοντρό αυλάκι στο μέτωπο τον έκανε να φαίνεται πιο γέρος απ' ό,τι ήταν.

Κι η στολή του ακόμα ήταν παράξενη. Δε φορούσε μήτε το πουκάμισο, μήτε το γιλέκο, μήτε τη φουστανέλα, που φορούσαν τότε τα παλικάρια. Το καφτάνι του, η σκούρα καφετιά κουκούλα του, κεντημένη με μουντά σιρίτια, το πρασινωπό πανταλόνι του με φαρδιές δίπλες, χωμένες μέσα στις ψηλές μπότες του, όλα θύμιζαν μάλλον τους Μπαρμπαρέζους κουρσάρους.

Κι όμως ο καπετάν Νικόλας ήταν Έλληνας και είχε γεννηθεί ίσα - ίσα στο λιμάνι αυτό, στο Οίτυλο.

Εδώ πέρασε τα πρώτα του χρόνια. Παιδί ακόμα και νέος, ανάμεσα στους βράχους αυτούς έμαθε να παλεύει με τη θάλασσα. Στ' ακρογιάλια αυτά είχε πολλές φορές παραδοθεί στα ρεύματα και στους ανέμους. Δεν υπήρχε κόρφος, που να μην ήξερε πόσο βάθος είχε. Δεν υπήρχε βράχος, δεν υπήρχε ξέρα, που να μην τη γνώριζε. Μπορούσε να

περάσει απ' όλα τα πολύπλοκα στενά, χωρίς πυξίδα και πιλότο. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, τώρα, γιατί καθόλου δεν παραπλανήθηκε από το ψεύτικο φανάρι κι οδήγησε με σίγουρο χέρι το καράβι του ν' αράξει.

Μα αν ο καπετάν Νικόλας ήξερε καλά τους πατριώτες του, κι εκείνοι ήξεραν καλά τον καπετάν Νικόλα... Μετά το θάνατο του πατέρα του, που έπεσε και αυτός με τις χιλιάδες τους χριστιανούς που έσφαξαν οι Τούρκοι, η μητέρα του, διψώντας εκδίκηση, δεν έβλεπε την ώρα να πιάσει τ' άρματα και να χτυπήσει τον τύραννο. Ο Νικόλας Στάρκος, δεκαοκτώ χρόνων έφυγε από τη Μάνη, για να ταξιδέψει στις θάλασσες και προ πάντων στο Αιγαίο· έτσι έμαθε όχι μόνο την τέχνη του ναυτικού, μα και του κουρσάρου. Σε ποια καράβια εργάστηκε τα χρόνια εκείνα, με ποιους αρχηγούς, κλέφτες ή πειρατές δούλεψε, κάτω από ποια σημαία έπιασε για πρώτη φορά τ' άρματα, τι αίμα έχυσαν τα χέρια του, το αίμα των εχθρών της Ελλάδας ή το αίμα των υπερασπιστών της, το ίδιο αίμα που έτρεχε στις φλέβες του – κανένας άλλος απ' αυτόν δεν θα μπορούσε να μας πεί. Πολλές φορές όμως ξαναγύρισε στα διάφορα λιμάνια του κόρφου της Καλαμάτας.

Μερικοί από τους συμπατριώτες του μπορούσαν να διηγηθούν τα μεγάλα πειρατικά του κατορθώματα, γιατί έτυχε να πολεμήσουν μαζί του. Πόσα εμπορικά βούλιαξε! Πόσα πλούσια φορτία είχε μοιράσει στους συντρόφους! Κάποιο μυστήριο περιτύλιγε το όνομα του Νικόλα Στάρκου. Τον ήξεραν καλά σε όλες τις επαρχίες της Μάνης και στο άκουσμά του όλοι έσκυβαν με υποταγή.

Μόλις ο καπετάνιος της «Καρύστου» πήδηξε στο μώλο, όλοι, άντρες και γυναίκες, που είχανε τρέξει να τον δεχτούν, στάθηκαν γραμμή με σεβασμό, για να περάσει. Άχνα δεν ακούστηκε. Φαντάζεστε τι φήμη έπρεπε να' χει ο καπετάν Νικόλας αυτός, για να επιβάλει σιωπή σε τέτοιο άγριο πλήθος. Περιμέναν να μιλήσει, κι αν δε μιλούσε κανένας δε θα τολμούσε να του μιλήσει πρώτος.

Ο καπετάν Νικόλας, αφού πρώτα πρόσταξε τους ναύτες της βάρκας του να γυρίσουν πίσω στο τρεχαντήρι, προχώρησε μερικά βήματα. Στάθηκε τότε και βλέποντας τον γερο - ναύτη, που τον ακολουθούσε, σα να περίμενε κάποια διαταγή:

- Κώτσο, είτε, χρειάζομαι δέκα άντρες χεροδύναμους.
- Θα τους έχει, καπετάν - Νικόλα, αποκρίθηκε ο Κώτσος.

Κι εκατό να ήθελε ο καπετάνιος της «Καρύστου», θα τους εύρισκε, θα μπορούσε να διαλέξει όποιους ήθελε ανάμεσα στους ναυτικούς τούτους. Και οι εκατό αυτοί άντρες, χωρίς να ρωτήσουν πού τους

πήγαινε, για τι δουλειά τους προόριζε, για ποιανού λογαριασμό θα αρμένιζαν ή θα πολεμούσαν, θα ακολουθούσαν το συμπατριώτη τους, έτοιμοι να κινδυνέψουν μαζί του. Γιατί ήξεραν καλά, πως έτσι ή αλλιώς θα έβγαιναν κερδισμένοι.

— Να είναι κι οι δέκα σε μίαν ώρα στην «Κάρυστο»! πρόσθεσε ο καπετάνιος.

— Θα είναι! αποκρίθηκε ο Κώτσος.

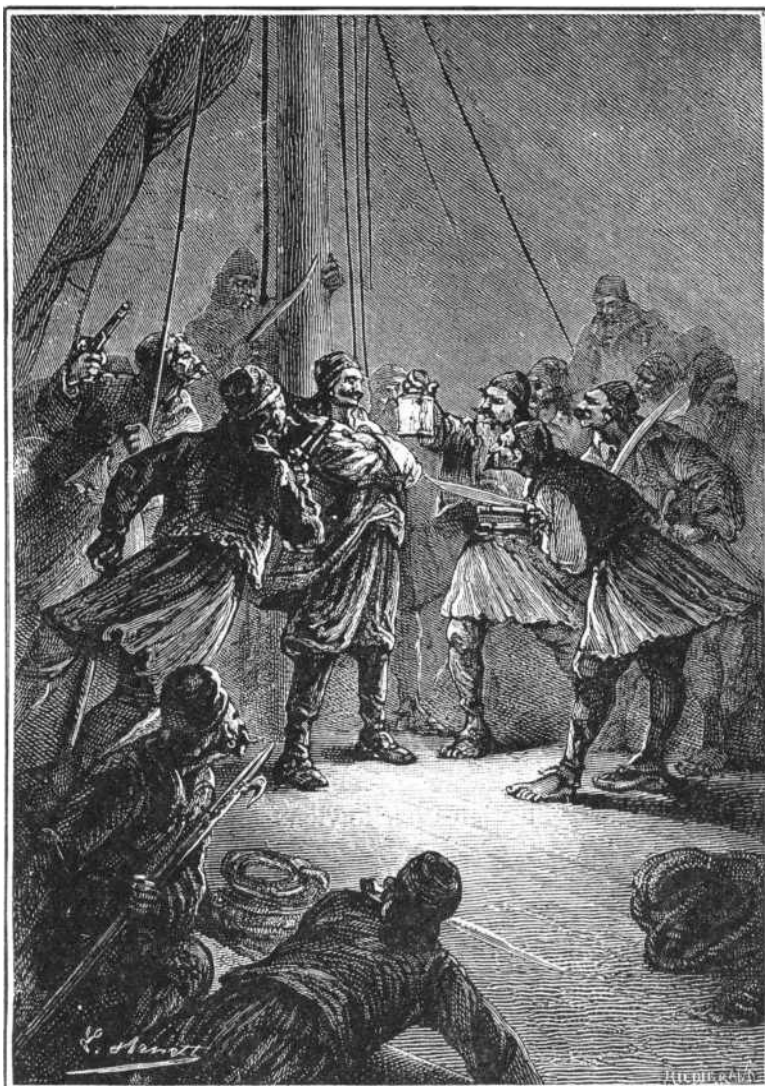
Ο καπετάν Νικόλας έγενεψε πως δεν ήθελε να τον ακολουθήσει κανείς, πέρασε την προκουμιά και χώθηκε στα στενά δρομάκια του λιμανιού.

Ο γερο - Κώτσος σεβάστηκε την επιθυμία του· γύρισε πίσω στους συντρόφους του και κοίταξε να διαλέξει τους δέκα άντρες για το τρεχαντήρι του καπετάν Νικόλα.

Οστόσο ο Νικόλας Στάρκος σκαρφάλωνε σιγά - σιγά την απότομη ακτή, όπου είναι κτισμένο το κάστρο του Οίτυλου. Εκεί πάνω στο ύψος αυτό δεν ακούγονταν παρά τα γαβγίσματα των άγριων σκυλιών. Τα σκυλιά αυτά είναι τρομερά επικίνδυνα στους διαβάτες, σαν τα τσακάλια και τους λύκους. Μερικοί γλάροι στριφογύριζαν στον αέρα σιγά, χτυπώντας τις πλατιές τους φτερούγες και γύριζαν πάλι στις φωλιές τους μέσα στους βράχους.

Σε λίγο ο καπετάν Νικόλας πέρασε και το τελευταίο σπίτι του Οίτυλου. Πήρε τότε το απότομο μονοπάτι, που έζωνε την Ακρόπολη. Αφού προσπέρασε τα χαλάσματα του κάστρου, που μια φορά είχε χτίσει στο βουνό αυτό ο Βιλεαρδουίνος, την εποχή που οι Σταυροφόροι είχανε πιάσει όλο το Μοριά, αναγκάστηκε να κάμει το γύρο και να περάσει τα χαλάσματα. Εκεί στάθηκε μια στιγμή και γύρισε πίσω του.

Στον ορίζοντα πέρα το μισοφέγγαρο ετοιμαζότανε να σβήσει μέσα στα νερά του πελάγους. Μερικά άστρα λαμπύριζαν μέσα στα ξεσκισμένα σύννεφα, που τα έσπρωχνε ο δροσερός αέρας της νύχτας. Βαθιά σιωπή βασίλευε γύρω από το κάστρο. Δυό - τρία καϊκια, που μόλις φαίνονταν, χαράκωναν τη γαλήνια θάλασσα και τραβούσαν άλλα για την Κορώνη κι άλλα για την Καλαμάτα. Επτά - οκτώ φώτα έλαμπαν εδώ και κει στην ακρογιαλιά και το φως τους καθρεφτιζότανε γλυκά στα ήσυχα νερά του κόρφου.

— Ε, τι είναι αυτά; Οι Ουτυλιώτες δεν αναγνωρίζουν λοιπόν το συμπατριώτη τους, το Νικόλα Στάρκο;

Ο καπετάν Νικόλας, συνηθισμένος να βλέπει στα σκοτεινά, αγνάντεψε μακριά γύρω τριγύρω. Στο μάτι κάθε ναυτικού υπάρχει μεγάλη διαπερασηκή δύναμη, που τον κάνει να βλέπει πράγματα που άλλοι δεν μπορούν να δουν. Μα τη στιγμή εκείνη φαίνεται πως ο

κόσμος αυτός γύρω του καθόλου δεν έκανε εντύπωση στον καπετάνιο της «Καρύστου». Τα μάτια του είχανε δει τόσα και τόσα! Ανάπνεε με συγκίνηση τον αέρα της πατρίδας· στεκότανε συλλογισμένος, ακίνητος, με σταυρωμένα χέρια, ενώ το κεφάλι του, έξω από την κουκούλα, έμενε ασάλευτο, θαρρείς και είχε μαρμαρώσει.

Πάνω από ένα τέταρτο έμεινε έτσι. Έπειτα έκανε μερικά βήματα, ανέβηκε λοξά τους κρεμαστούς βράχους. Δεν πήγαινε καθόλου στην τύχη. Μια κρυφή σκέψη τον οδηγούσε· μα θα έλεγες πως απόφευγε να δει ίσα - ίσα εκείνο που τον είχε κάμει να έρθει από τόσο μακριά.

Πόσο ξερή, πόσο έρημη είναι η τοποθεσία τούτη από το Ταίναρο ίσαμε το βάθος του κόρφου! Πορτοκαλιές, λεμονιές, αγράμπελες, ροδοδάφνες, γιασεμιά της Αργολίδας, συκιές, κουμαριές, μουριές, τίποτα απ' ό,τι φυτρώνει στην άλλη Ελλάδα! Μήτε ένας δρυς, μήτε ένας πλάτανος, μήτε μια ροδιά. Τίποτα δεν ξεχώριζε πάνω στα πένθιμα, σκοτεινά φυλλώματα που υψώνουν τα κυπαρίσσια και τα κέδρα. Παντού βράχοι, παντού κάτι το άγριο, το απάνθρωπο πάνω στη γη αυτή της Μάνης, που μήτε τα παιδιά της δε μπορεί να θρέψει. Μόλις μερικά αδύνατα πεύκα, χωρίς χυμό. Για να τους πάρουν το λίγο ρετσίνι τους, τα έχουν καταπληγώσει και οι βαθιές πληγές τους χάσκουν ολάνοικτες. Πού και πού μερικές ελιές και φραγκοσυκιές, με φύλλα αγκαθερά, σα σκαντζόχοιροι...

Αφού έκανε καμιά εικοσαριά βήματα ο καπετάν Νικόλας, στάθηκε πάλι. Έπειτα στράφηκε βορειοανατολικά, εκεί όπου η απομακρυσμένη οροσειρά του Ταύγετου ήταν χαραγμένη στον αλαφριά φωτεινότερο ουρανό.

Ο καπετάν Νικόλας στάθηκε. Κοιτούσε ένα χαμηλό σπιτάκι ξύλινο, καμιά πενηνταριά βήματα μακρύτερα. Ταπεινό, ξεμοναχιασμένο πάνω από το χωριό, χτισμένο ανάμεσα σε μερικά μισόξερα δέντρα και περιτριγυρισμένο μ' ένα φράχτη από αγκάθια. Ένωθες πως το σπιτάκι τούτο ήταν από καιρό παρατημένο. Ο φράχτης σε κακή κατάσταση, αλλού φουντωμένος, αλλού χαλασμένος, δεν το προστάτευε αρκετά. Τα σκυλιά και τα τσακάλια είχανε πολλές φορές ανασκαλέψει τη γωνιά τούτη. Χόρτα και αγκάθια φύτρωναν από τη μέρα που ανθρώπινο χέρι έπαψε πια να καλλιεργεί τούτη τη γη.

Μα γιατί αυτό το ρήγμα; Γιατί ο νοικοκύρης είχε σκοτωθεί τώρα και πολλά χρόνια. Η χήρα του, η Ανδρονίκη Στάρκου, έφυγε από την πατρίδα, για να πάει να πολεμήσει με μια χούφτα άλλες γενναίες γυναίκες, που δοξάστηκαν στην Ελληνική Επανάσταση. Γιατί και ο γιος

της, από τότε που έφυγε, δεν ξαναπάτησε ποτέ πια στο πατρικό σπίτι.

Κι όμως εδώ γεννήθηκε ο καπετάν Νικόλας. Εδώ πέρασε τα πρώτα παιδικά του χρόνια. Ο πατέρας του, γηραλέος, τίμιος ναύτης, είχε τραβηχτεί σ' αυτό το άσυλο, μακριά από τον όχλο του Οίτυλου, που τόσο τον αηδίαζε.

Ήτανε κάπως πιο μορφωμένος από τους λιμανιώτες και μπορούσε να ζει πιο άνετα μονάχος με τη γυναίκα και το παιδί του. Ζούσε έτσι ήσυχος στην κρυμμένη φωλιά του, όταν μια μέρα ξεκίνησε με άλλους πατριώτες για να πολεμήσουν τον Τούρκο. Και πέθανε ηρωικά.

Άμα έλειψε ο πατέρας, που μπορούσε να συγκρατήσει το γιο, η μητέρα μόνη της πώς να μπορέσει; Ο Νικόλας Στάρκος παράτησε το πατρικό του σπίτι και ρίχτηκε στις θάλασσες. Τα λαμπρά φυσικά που είχε κληρονομήσει από το ναυτικό πατέρα του, τον δόξασαν τώρα ανάμεσα στους πειρατές.

Εδώ και δέκα χρόνια ο καπετάν Νικόλας είχε απαρνηθεί το πατρικό σπίτι. Τέσσερα χρόνια αργότερα έφυγε κι η μητέρα. Όμως στο χωριό έλεγαν, πως η Ανδρονίκη ερχότανε κάποτε. Τουλάχιστον, έτσι νόμιζαν. Την έβλεπαν κάποτε, πολύ σπάνια, για λίγες ώρες, ν' ανεβαίνει στο ρημαγμένο σπίτι, χωρίς καθόλου να ζυγώσει κανέναν από τους Οιτυλιώτες.

Ο καπετάν Νικόλας όμως, αν και οι πειρατείες του τον είχανε φέρει δυο - τρεις φορές στη Μάνη, ποτέ ως σήμερα δε θέλησε να δει το ταπεινό σπιτάκι του πατέρα του. Ποτέ δε ρώτησε σε τι κατάντια βρισκόταν. Ποτέ δε ζήτησε να μάθει, αν η μητέρα του ερχότανε καμιά φορά στο σβησμένο τζάκι. Μα μέσα στα τρομερά περιστατικά που αιματοκύλησαν τότε την Ελλάδα, ίσως να είχε φτάσει το όνομα της Ανδρονίκης στ' αυτιά του· το όνομα τούτο θα μαλάκωνε την καρδιά του, αν δεν είχε γίνει τόσο σκληρή.

Σήμερα όμως, αν ο καπετάν Νικόλας άραξε στο λιμάνι του Οίτυλου, δεν το έκανε μονάχα για να πάρει τους δέκα άνιρες. Μια επιθυμία – περισσότερο από επιθυμία – μια ακατανίκητη φωνή τον είχε σπρώξει εδώ πάνω. Ένιωσε την ανάγκη να δει, για τελευταία φορά, το πατρικό σπίτι, να πατήσει ακόμα το χώμα όπου έκανε τα πρώτα του βήματα, να αναπνεύσει τον αέρα, τον κλεισμένο στους τέσσερις τοίχους όπου είχε βγει η πρώτη του ανάσα, όπου είχε μουρμουρίσει τα πρώτα του παιδικά λόγια. Ναι, γι' αυτό είχε ανεβεί τα απότομα μονοπάτια της ακρογιαλιάς, γι' αυτό βρισκότανε την ώρα τούτη μπροστά στο φράχτη της μικρής αυλής.

Τότε, μια στιγμή, σα να δίστασε. Δεν υπάρχει καρδιά, όσο σκληρή και να είναι, που δε σφίγγεται, όταν ξαναγουρίζει στα περασμένα. Κανείς δε γεννιέται και δεν περνάει τα παιδικά του χρόνια σ' ένα μέρος της γης χωρίς να νιώσει βαθιά συγκίνηση μπροστά στο χώμα, όπου τον νανούρισε η μάνα του.

Αυτό έπαθε τώρα κι ο καπετάν Νικόλας. Στάθηκε μπροστά στο έρημο σπιτάκι, το σιωπηλό, το γεμάτο θάνατο.

— Ας μπω... Ναι, ας μπω! μουρμούρισε σιγά, σα να φοβότανε μήπως τον ακούσουν, μήπως ξυπνήσει κανένα φάντασμα.

Πολύ εύκολα μπορούσες να μπεις στο ρημαγμένο σπιτάκι. Ο φράχτης μισοχαλασμένος, οι πόρτες ορθάνοιχτες.

Ο καπετάν Νικόλας μπήκε. Στάθηκε στο κατώφλι. Η σκεπή της εξώπορτας, σαπισμένη από τις βροχές, ήταν έτοιμη να πέσει. Ένα νυχτοπούλι τρόμαξε και πέταξε σέρνοντας κλαψιάρικη φωνή. Ο καπετάν Νικόλας δίστασε πάλι. Κι όμως ήταν αποφασισμένος να ξαναδεί και την πιο παραμικρή γωνιά του σπιτιού του.

Μα ξαφνικός θυμός άναψε τα σωθικά του. Κάτι σα μετανιωμός ξύπνησε μέσα του. Δεν ήτανε μονάχα συγκινημένος· θυμός τον κυρίεψε. Θα έλεγες, κάποια κατάρα θα τιναζότανε από το πατρικό σπίτι. Σα να άκουσε φωνή να του κράζει:

— «Τι γυρεύεις εδώ;»

Γι' αυτό, προτού τραβήξει μέσα στο σπίτι, για να γαληνέψει, αποφάσισε να κάμει το γύρο. Η νύχτα ήταν σκοτεινή. Κανείς δεν τον έβλεπε. Μήτε κι ο ίδιος έβλεπε τον εαυτό του. Αν ήταν μέρα, ίσως να μην τολμούσε να έρθει. Τώρα τη νύχτα είχε περισσότερο κουράγιο για ν' αντικρίσει τα περασμένα.

Και να τον τώρα να περπατά με κλέφτικο βήμα, σιγά - σιγά, σαν κακούργος, που ήθελε να σημαδέψει πρώτα τα κατατόπια του σπιτιού πριν να του βάλει φωτιά. Προσπερνούσε τους ρημαγμένους τοίχους, γύριζε τις φαγωμένες από τον κισσό γωνιές, πασπάτευε με τα χέρια του τις κουνημένες πέτρες, σα να ήθελε να δει αν υπάρχει ακόμα λίγη ζωή στο κουφάρι αυτό του σπιτιού του και προσπαθούσε ν' ακούσει, αν η καρδιά του χτυπούσε ακόμα.

Ο καπετάν Νικόλας έκανε σιγά - σιγά το γύρο. Το σκοτεινό σπίτι σώπαινε πάντα. Η σιωπή του σ' έκανε ν' ανατριχιάζεις από το φόβο. Θα έλεγες, το κατοικούσαν φαντάσματα.

Ο φοβερός κουρσάρος ξαναγύρισε πάλι στην πόρτα κι ετοιμαζότανε να τη σπρώξει να μπει μέσα. Μα τότε το αίμα ανέβηκε στο κεφάλι του.

Ήθελε και δεν τολμούσε να μπει. Του φαινότανε πως ο πατέρας, η μητέρα του θα πρόβαιναν στο κατώφλι με τεντωμένα βραχιόνια και θα τον καταριόνταν αυτόν τον άσπλαχνο γιο, τον προδότη της οικογένειας, τον προδότη της πατρίδας.

Τη στιγμή εκείνη η πόρτα άνοιξε αγάλια - αγάλια. Μια γυναίκα φάνηκε στο κατώφλι. Ήτανε ντυμένη με τη μανιάτικη φορεσιά, μαύρη μπαμπακερή φούστα με κόκκινα σιρίτια, καμιζόλα σκούρα, σφιγμένη στη μέση, στο κεφάλι καφετί σκούφο δεμένο μ' ένα κεφαλοπάνι.

Το πρόσωπο της γυναίκας αυτής ήταν όλο ενέργεια, τα μεγάλα μαύρα μάτια της ήταν όλο ζωή κι αγριότητα κι το δέρμα της ηλιοκαμένο σαν τους ψαράδες της ακρογιαλιάς. Ήτανε ψηλή κι ολόρθη, αν και θα είχε πια περάσει τα εξήντα.

Ήταν η Ανδρονίκη Στάρκου. Μητέρα και γιος, χωρισμένοι τώρα και τόσα χρόνια, σωματικά και ψυχικά, βρίσκονταν πάλι ο ένας μπροστά στον άλλο. Ο καπετάν Νικόλας δεν περίμενε να δει τη μητέρα του. Τρόμαξε.

Η Ανδρονίκη, με το χέρι τεντωμένο στο γιο της, απαγορεύοντάς του την είσοδο του σπιτιού της, έσκουξε με τρομερή φωνή:

— Ποτέ ο Νικόλας Στάρκος δε θα ξαναπατήσει στο πατρικό του σπίτι! Ποτέ!

Ο γιος πισωδρόμησε. Εκείνη που τον είχε γεννήσει, τον έδιωχνε τώρα, όπως διώχνουν έναν προδότη. Θέλησε τότε να κάμει ένα βήμα προς τα μπρος. Η μάνα του, με περισσότερη τώρα οργή, σήκωσε το χέρι σα να καταριόταν ο γιος σταμάτησε.

Ο καπετάν Νικόλας ρίχτηκε πίσω. Χύθηκε έξω από το φράχτη, ξαναπήρε το μονοπάτι, κατέβηκε με μεγάλες δρασκειλιές, χωρίς να σταθεί, σα να τον έσπρωχνε από πίσω αόρατο χέρι.

Η Ανδρονίκη, ακίνητη στο κατώφλι, τον είδε να χάνεται μέσα στη νύχτα. Ύστερα από δέκα λεπτά ο καπετάν Νικόλας, κρύβοντας τη συγκίνησή του, κύριος πια του εαυτού του, έφτασε στο λιμάνι: φώναξε τη βάρκα του. Όταν ανέβηκε στην «Κάρυστο», οι δέκα άντρες που είχε διαλέξει ο Κώτσος, βρίσκονταν εκεί.

Χωρίς να πει λέξη, ο καπετάν Νικόλας ανέβηκε στο κατάστρωμα κι έγενψε να ξεκινήσουν. Το καράβι ευθύς σήκωσε τα πανιά του. Ο απόγειος άνεμος είχε πια σηκωθεί και φούσκωσε τα πανιά του караβιού.

Μετά πέντε λεπτά, η «Κάρυστος» περνούσε τα στενά, σίγουρα, σιωπηλά, χωρίς φωνή ν' ακουστεί από το πλήρωμα ή τους λιμανιώτες.

Μα το τρεχαντήρι δεν είχε ακόμα κάμει ένα μίλι και μια φλόγα αντιλάμπισε στην κορφή του βράχου.

Ήτανε το σπίτι της Ανδρονίκης που καιγότανε από τα θεμέλια. Το χέρι της μάνας είχε βάλει φωτιά. Δεν ήθελε να μείνει πέτρα από το σπίτι, όπου γεννήθηκε ένας τέτοιος γιος. Επί τρία μίλια ο καπετάνιος δε μπορούσε να ξεκολλήσει τα μάτια του από τη φωτιά τούτη, που έλαμπε στη γη της Μάνης και την παρακολουθούσε στο σκοτάδι ως την υστερή της αναλαμπή. Καλά του είχε φωνάξει η Ανδρονίκη: «Ποτέ ο Νικόλας Στάρκος δε θα ξαναπατήσει στο πατρικό του σπίτι! Ποτέ!»

Ανδρονίκη Στάρκου

Στους προϊστορικούς χρόνους, όταν ακόμα οι τεράστιες υπόγειες δυνάμεις του Πλούτωνα και του Ποσειδώνα έδιναν σιγά - σιγά σχήμα στη φλούδα της γης, γεννήθηκε και η Ελλάδα. Ένας φοβερός κατακλυσμός τίναξε τη γωνιά αυτή της γης πάνω από τα νερά, ενώ συνάμα κατάπινε το Αιγαίο ένα ολόκληρο μέρος της ηπειρού, απ' όπου δε μένουν πια παρά οι κορφές των βουνών της· οι κορφές αυτές είναι τα σημερινά νησιά. Η Ελλάδα βρίσκεται πραγματικά στην ηφαιστειώδη γραμμή, που απλώνεται από την Κύπρο στην Ιταλία.

Φαίνεται πως οι Έλληνες πήραν από το άστατο έδαφος της χώρας τους τη φυσική και ψυχική ταραχή, που τους σπρώχνει στις μεγαλύτερες υπερβολές και στους πιο μεγάλους ηρωισμούς. Με τα φυσικά τους προτερήματα, το ακαταδάμαστο θάρρος, τη φιλοπατρία και την αγάπη της λευτεριάς κατόρθωσαν να λευτερώσουν τη χώρα τους από τη σκλαβιά, όπου τόσους αιώνες αναστέναζε.

Πελασγική στην πανάρχαια εποχή, δηλαδή κατοικημένη από ασιατικές φυλές, ελληνική το 16ο - 14ο αιώνα π.Χ. με την εμφάνιση των Ελλήνων –ένας αρχηγός τους, ο Έλληνας, της έδωσε το όνομά της– στους σχεδόν μυθολογικούς καιρούς των Αργοναυτών, των Ηρακλειδών και του Τρωικού πολέμου· εντελώς ελληνική τέλος από το Λυκούργο με το Μιλτιάδη, Θεμιστοκλή, Αριστείδα, Λεωνίδα, Αισχύλο, Σοφοκλή, Αριστοτέλη, Ηρόδοτο, Θουκυδίδη, Πυθαγόρα, Σωκράτη, Πλάτωνα, Ιπποκράτη, Φειδία, Περικλή, Αλκιβιάδη, Πελοπίδα, Επαμεινώνδα, Δημοσθένη· έπειτα μακεδονική με το Φίλιππο κι Αλέξανδρο, η Ελλάδα κατάντησε ρωμαϊκή επαρχία με το όνομα Αχαΐα, το 146 π.Χ. Η δουλεία αυτή βάσταξε τέσσερις αιώνες.

Τότε, πάνω σ' ένα εχθρικό καράβι, η Ανδρονίκη αναγνώρισε το γιο της, που οδηγούσε τους Τούρκους.

Από την εποχή εκείνη μπήκανε στην Ελλάδα οι Βισιγότθοι, οι Βάνδαλοι, οι Οστρογότθοι, οι Άραβες, οι Νορμανδοί. Οι Σταυροφόροι στην αρχή του 13ου αιώνα, τη διαμοιράσανε σε φέουδα και τέλος το

15ο αιώνα η άμοιρη μαρτυρική αυτή χώρα έπεσε στα χέρια των Τούρκων.

Πάνω από διακόσια χρόνια η πολιτική ζωή της Ελλάδας είχε σβήσει εντελώς. Δεν περιγράφονται τα όσα υπόφεραν οι Έλληνες! Ήτανε σκλάβοι κάτω από το κνούτο του πασά, με τον ιμάμη δεξιά του και τον τζελάτη, το δήμιο, αριστερά του.

Μα η σπίθα της ζωής δεν είχε σβήσει στην ετοιμοθάνατη αυτή χώρα κι ανατινάχτηκε έξαφνα μέσα από το μεγάλο πόνο. Οι Σουλιώτες στα 1766, οι Μανιάτες στα 1769, οι Κρητικοί στα 1770 επαναστάτησαν και κήρυξαν την ανεξαρτησία τους. Μα οι Τούρκοι πνίγανε στο αίμα κάθε φορά όλη αυτή την προσπάθεια της λευτεριάς.

Μα στα 1821 οι Έλληνες όλοι είχαν ορκιστεί «λευτεριά ή θάνατος». Και σήκωσαν την ιερή σημαία της Επανάστασης. Πολεμούσαν τον τύραννο στεριά και θάλασσα. Ο κόσμος γέμισε από τα δοξασμένα ονόματα Τομπάζης, Τσαμαδός, Μιαούλης, Κανάρης, Κολοκοτρώνης, Μάρκος Μπότσαρης, Μαυροκορδάτος, Μαυρομιχάλης, Καραϊσκάκης, Υψηλάντης, Οδυσσεάς Ανδρούτσος και τόσοι άλλοι. Ευθύς από την αρχή η επανάσταση έγινε πόλεμος μέχρι θανάτου· ένας από τους δυο αντιπάλους άπρεπε να αφανιστεί από το χώμα της Ελλάδας.

Ο πόλεμος, με τις σκληρότητες και τις αφάνταστες περιπέτειες, βαστούσε έξι χρόνια τώρα. Επτά μήνες πριν αρχίσει η ιστορία μας, οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να καταφύγουν σε μερικά φρούρια της βόρειας Ελλάδας. Το Φεβρουάριο του 1827 οι Έλληνες είχαν πια κερδίσει τη λευτεριά τους από τον Αμβρακικό κόλπο ίσαμε την άκρη του Μοριά. Η τουρκική σημαία δεν κυμάτιζε πια παρά στο Μεσολόγγι, στη Βόνιτσα, στη Ναύπακτο. Οι Έλληνες ετοιμάζονταν να στείλουν αντιπροσώπους, σε μια κοινή συνέλευση, στην Τροιζήνα, για να παραδώσουν όλη την πολιτική εξουσία σ' έναν Έλληνα, διπλωμάτη της Ρωσίας, τον Καποδίστρια τον Κερκυραίο.

Να τώρα και μερικές λεπτομέρειες του άγριου αυτού πολέμου, που συνδέονται ακόμα πιο στενά με τα πρόσωπα που ξέρουμε και με μερικά άλλα, που θα γνωρίσουμε αργότερα στη δραματική αυτή ιστορία.

Πρώτα - πρώτα πρέπει ν' αναφέρουμε την Ανδρονίκη Στάρκου, τη χήρα του τίμιου πατριώτη Στάρκου. Στον αγώνα αυτόν για την απολύτρωση της πατρίδας, δεν πολεμήσανε μονάχα άντρες, μα και ηρωικές γυναίκες, που τα ονόματά τους θα μένουν δοξασμένα στην ιστορία.

Από αυτές είναι μια η Μπουμπουλίνα η Σπετσιώτισσα. Στα 1811 Αλγερίνοι πειρατές σκότωσαν τον άνδρα της. Και οι Τούρκοι της Πόλης κυνηγήσανε τη Μπουμπουλίνα και ζητούσανε να της πάρουν την περιουσία της. Στα 1821 η ατρόμητη καπετάνισσα, με δικά της έξοδα αρματώνει τρία καράβια, κι αφού σήκωσε τη σημαία της λευτεριάς με το σπαρτιάτικο «ή ταν ή επί τας», τρέχει ίσαμε τ' ακρογιαλία της Μικράς Ασίας αιχμαλωτίζοντας και καίγοντας τα τουρκικά πλοία, ατρόμητη σαν τον Τσαμαδό και τον Κανάρη. Έπειτα, αφού χάρισε τα καράβια της στη νέα κυβέρνηση, παραστάθηκε στην πολιορκία της Τριπολιτσάς, οργάνωσε γύρω από το Ναύπλιο αποκλεισμό, που βάσταξε δεκατέσσερις μήνες κι ανάγκασε επί τέλους το φρούριο να παραδοθεί. Σαν ηρωικό παραμύθι μοιάζει η ζωή της γυναίκας τούτης.

Μια άλλη μεγάλη φυσιογνωμία πρέπει να μπει στην ίδια γραμμή με την γενναία Σπετσιώτισσα. Τα ίδια πάντα αίτια φέρνουν τα ίδια αποτελέσματα. Με διαταγή του σουλτάνου κρεμούν τον πατέρα της Μαντώ Μαυρογένους, που ήταν ωραιοτάτη κι από σόι αρχοντικό. Η Μαντώ ρίχνεται αμέσως στην επανάσταση, σηκώνει τους Χριστιανούς της Μυκόνου, αρματώνει καράβια, οργανώνει κλεφτοπόλεμο και διαπρέπει ίσαμε το τέλος του πολέμου.

Ηρωικά, όπως οι δυο τελευταίες, πολέμησε και η χήρα Στάρκου. Με τ' όνομά της μονάχα –Ανδρονίκη– ρίχτηκε κι αυτή στον πόλεμο, γιατί διψούσε εκδίκηση και λευτεριά.

Στα 1821 πήγε με τους Μανιάτες που ξεσήκωσε ο Κολοκοτρώνης. Πήρε μέρος σε όλες τις μάχες, στην Καρύταινα, στο Βαλτέτσι, όπου κατατροπώθηκε ο στρατός του Μουσταφά μπέη. Πιο λαμπρά ακόμα αγωνίστηκε στην πολιορκία της Τριπολιτσάς. Στις 5 Οκτωβρίου η πρωτεύουσα της Πελοποννήσου αναγκάστηκε να παραδοθεί και παρά τη συμφωνία, που είχανε κάμει, κυλίστηκε στο αίμα και στη φωτιά τρεις ολόκληρες μέρες. Δέκα χιλιάδες Τούρκοι σκοτώθηκαν μικροί και μεγάλοι, άντρες και γυναίκες.

Τον ερχόμενο χρόνο, στις 4 Μαρτίου, η Ανδρονίκη πολεμούσε με το Μιαούλη. Μετά πέντε ώρες τρομερό αγώνα οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να φύγουν και να ζητήσουν καταφύγιο στη Ζάκυνθο. Τότε, πάνω σε ένα εχθρικό καράβι, η Ανδρονίκη αναγνώρισε το γιο της, που οδηγούσε τους Τούρκους. Τη μέρα εκείνη, μη θέλοντας πια να ζήσει ύστερα απ' αυτή τη μεγάλη ντροπή, η Ανδρονίκη ρίχτηκε με λύσσα στον αγώνα, γυρεύοντας το θάνατο. Μα ο θάνατος δεν την ήθελε ακόμα.

Κι όμως ο Νικόλας Στάρκος βυθίστηκε ακόμα περισσότερο στον

εγκληματικό του δρόμο. Ύστερα από λίγες μέρες ενώθη με τον Καρά Αλή, που έκαιγε τη Χίο. Πήρε μέρος στις τρομερές σφαγές· είκοσι τρεις χιλιάδες Χριστιανοί χάθηκαν, χωρίς να λογαριάσουμε σαράντα επτά χιλιάδες, που πουλήθηκαν σκλάβοι στα παζάρια της Σμύρνης. Κι ένα από τα μπαρμπαρέζικα καράβια, που πήγαιναν να πουλήσουν τους δυστυχημένους αυτούς στα παράλια της Αφρικής, είχε καπετάνιο τον ίδιο το γιο της Ανδρονίκης.

Σε λίγο όμως νέα τρομερή εποχή αρχίζει για τους Έλληνες. Ο αιγυπτιακός στρατός ενώνεται με τον τουρκικό, οι εχθρικές δυνάμεις δεκαπλασιάζονται... Απαίσια εποχή, κυρίως για το Μοριά. Ο Ιμπραΐμ ξαπόλυσε τους άγριους Αραπάδες του, πιο απάνθρωπους κι από τους Τούρκους. Η Ανδρονίκη ήτανε μαζί με τις τέσσερις χιλιάδες τους αγωνιστές, που κατόρθωσε να μαζέψει ο αρχιστράτηγος της Πελοποννήσου Κολοκοτρώνης. Μα ο Ιμπραΐμ έβγαλε έντεκα χιλιάδες άντρες στη μεσσηνιακή ακτή και χύθηκε πρώτα στην Κορώνη και στην Πάτρα· έπειτα κυριέψε το Ναυαρίνο, που το φρούριό του θα του χρησίμευε για βάση στις επιχειρήσεις του και το λιμάνι του για καταφύγιο του στόλου του. Έκαψε ύστερα το Άργος, κυριέψε την Τριπολιτσά και μπόρεσε έτσι ως το χειμώνα να εξακολουθήσει τις λεηλασίες του. Ιδιαίτερα η Μεσσηνία υπόφερε από τον τρομερό αυτό κατακτητή. Η Ανδρονίκη αναγκάστηκε πολλές φορές να καταφύγει ίσαμε τα βάθη της Μάνης, για να μην πέσει στα χέρια των Αραπάδων. Κι όμως δε συλλογιζότανε καθόλου να ησυχάσει.

Και πώς θα μπορούσε μια γενναία ψυχή να ησυχάσει σε μια χώρα σκλαβωμένη; Την ξαναβρίσκουμε στις εκστρατείες του 1826. Έπειτα πηγαίνει με τους τακτικούς του Φαβιέρου στη μάχη του Χαϊδαριού τον Ιούλιο του 1826. Εκεί πληγώθηκε βαριά.

Πολλούς μήνες η Ανδρονίκη πάλεψε με το Χάρο. Ο δυνατός οργανισμός της επί τέλους νίκησε. Ολόκληρο το 1826 όμως ήταν εξαντλημένη και δεν μπόρεσε να ξαναβρεί τις δυνάμεις της, για να πάρει πάλι τα όπλα.

Τότε αποφάσισε να πάει στη Μάνη. Ήθελε να δει το σπίτι της στο Οίτυλο. Μια παράδοση σύμπτωση έφερε και την ίδια μέρα και το γιο της. Και ξέρουμε πως η Ανδρονίκη τον καταράστηκε.

Τώρα, μη έχοντας πια τι να κάνει στην πατρίδα της, η Ανδρονίκη έφυγε πάλι, για να πολεμήσει τους Τούρκους. Στο σημείο αυτό βρίσκονταν τα πράγματα στις 10 Μαρτίου 1827, τη στιγμή όπου η χήρα του Στάρκου ξανάπαιρνε τους δρόμους της Μάνης, για ν' ανταμώσει

τους Έλληνες της Πελοποννήσου, που βήμα με βήμα πολεμούσαν ν' απολυτρώσουν τη χώρα τους από τους άγριους στρατιώτες του Ιμπραΐμ.

Ο τραπεζίτης Ελιζούντο

Ενώ η «Κάρυστος» τραβούσε κατά το βοριά και μονάχα ο καπετάνιος της ήξερε πού πήγαινε, στην Κέρκυρα συνέβηκε ένα πράγμα, που αν και ήταν εντελώς ιδιωτικό, όμως έγινε αιτία να προσελκύσει την προσοχή όλων των κυριότερων προσώπων της ιστορίας μας.

Ξέρετε ότι από τα 1815 η Αγγλία πήρε στην προστασία της τα νησιά του Ιονίου. Από όλη αυτή την ομάδα που αποτελείται από τα επτά νησιά: Κύθηρα, Ζάκυνθο, Ιθάκη, Κεφαλληνία, Λευκάδα, Παξούς και Κέρκυρα, το τελευταίο, το βορειότερο, η Κέρκυρα, είναι και το πιο σημαντικό.

Ύπατος αρμοστής των Ιονίων νήσων ήτανε τότε ο σερ Φρειδερίκος Άδαμ. Επειδή είχε πάντα στο νου του τα απρόοπτα που μπορούσαν να προκύψουν από τον αγώνα των Ελλήνων και των Τούρκων, είχε πάντα στις διαταγές του μερικές φρεγάδες, που έκαναν περιπολία στις γύρω θάλασσες. Και βέβαια χρειάζονταν μεγάλα καράβια για να συγκροτήσουνε την τάξη στο επικίνδυνο αυτό πέλαγος, που το αρμένιζαν Έλληνες, Τούρκοι και κουρσάροι, που κυριεύαν και λήστευαν καράβια κάθε υπηκοότητας.

Συναντούσες τότε στην Κέρκυρα αρκετούς ξένους και προ πάντων όσους είχε τραβήξει τώρα και τρία - τέσσερα χρόνια ο αγώνας της Ανεξαρτησίας. Από την Κέρκυρα ξεκινούσαν εκείνοι που πήγαιναν να πολεμήσουν. Στην Κέρκυρα έρχονταν να ξεκουραστούν οι άλλοι που γύριζαν εξαντλημένοι από τους άλλους πολέμους και τις κακουχίες.

Ανάμεσα στους τελευταίους τούτους πρέπει ν' αναφέρουμε ένα νεαρό Γάλλο. Ενθουσιασμένος φιλέλληνας, τώρα και πέντε χρόνια πολεμούσε και είχε ανακατωθεί στα κυριώτερα συμβάντα του ελληνοτουρκικού πολέμου.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ, υποπλοίαρχος του γαλλικού βασιλικού ναυτικού, ήταν ένας από τους νεότερους αξιωματικούς του βαθμού του. Πήρε απεριόριστη άδεια κι ήρθε να καταταχθεί, ευθύς από την αρχή του πολέμου, κάτω από τη σημαία των Γάλλων φιλελλήνων.

Είκοσι εννέα χρόνων, με μέτριο ανάστημα, καλοφτιαγμένος, ικανός να υποφέρει όλες τις κακουχίες του ναυτικού, ο νεαρός αυτός αξιωματικός με τη χάρη του, την ευγένεια, την ειλικρίνεια που είχε το βλέμμα του, τη γοητεία της φυσιογνωμίας του, κινούσε ευθύς από την αρχή τη συμπάθεια· και η συμπάθεια αυτή μεγάλωνε όσο περισσότερο τον γνώριζες.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ ήταν από μια πλούσια παρισινή οικογένεια. Τη μητέρα του μόλις πρόφτασε να τη γνωρίσει. Ο πατέρας του πέθανε απάνω - κάτω την εποχή που έγινε αυτός ενήλικος, δηλαδή δυο - τρία χρόνια αφού τελείωσε τη ναυτική σχολή. Αν και ήταν αρκετά πλούσιος, δε σκέφτηκε όμως μήτε στιγμή ν' αφήσει το ναυτικό. Απεναντίας. Εξακολούθησε το επάγγελμά του και ήταν υποπλοίαρχος, όταν η ελληνική σημαία υψώθηκε αντιμέτωπη στο τουρκικό μισοφέγγαρο.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ δε δίστασε. Μαζί με πολλούς άλλους γενναίους νέους, έτρεξε να καταταχτεί εθελοντής για να πολεμήσει στα πέρατα της ανατολικής Ευρώπης. Ήταν από τους πρώτους φιλέλληνες, που έχυσαν το αίμα τους για την Ανεξαρτησία.

Στα 1822 βρισκότανε μαζί με τους ένδοξους νικημένους του Μαυροκορδάτου στην περίφημη μάχη της Άρτας. Ήτανε στην πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου. Εκεί βρέθηκε και τον ερχόμενο χρόνο, όταν πέθανε ο Μάρκος Μπότσαρης. Στα 1824 πήρε μέρος στις δοξασμένες ναυμαχίες ενάντια στο Μεχμέτ Αλή. Τον Ιούλιο του 1826 έσωσε αυτός τη ζωή της Ανδρονίκης Στάρκου στο Χαϊδάρι, όταν έπεσε βαριά πληγωμένη.

Ύστερ' από λίγους μήνες, στην Ακρόπολη των Αθηνών ήτανε κλεισμένοι χίλιοι πεντακόσιοι Έλληνες με αρχηγό τους το Γκούρα. Εκεί στο φρούριο αυτό έτρεξαν να κλειστούν και πεντακόσια γυναίκοπαιδα, που δεν πρόφτασαν να φύγουν, όταν ο Τούρκος κυριέψε την Αθήνα. Ο Γκούρας είχε τρόφιμα για ένα χρόνο, δεκατέσσερα κανόνια και τρία οβιδοβόλα. Μα τα πολεμοφόδια τελείωναν πια.

Ο Φαβιέρος αποφάσισε τότε ν' ανεφοδιάσει την Ακρόπολη. Ζήτησε παλικάρια να τον βοηθήσουν στο τολμηρό σχέδιό του. Πεντακόσιοι τριάντα άντρες έτρεξαν στη φωνή του. Από αυτούς οι σαράντα ήτανε φιλέλληνες και επικεφαλής τους ήταν ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ.

Κίνησαν οι γενναίοι έχοντας ο καθένας τους ένα σακί μπαρούτι στον ώμο και μπροστά τους πήγαινε ο αρχηγός Φαβιέρος.

Στις 13 του Δεκεμβρίου τη νύχτα, το μικρό τούτο σώμα αποβιβάστηκε στην Αττική, πλησίασε στην Ακρόπολη και προσπαθούσε

αθόρυβα να σκαρφαλώσει στον ιστορικό βράχο. Μα το φεγγάρι φάνηκε άξαφνα και τους πρόδωσε. Οι Τούρκοι άρχισαν τους πυροβολισμούς. Ο Φαβιέρος φώναξε: Εμπρός!

Όταν η Χατζίνα Ελιζούντο έβγαине έξω, ο Σαρχής τη συνόδευε.

Κάθε άντρας, χωρίς ν' αφήσει το σακί με το μπαρούτι, που

μπορούσε να τον τινάξει στον αέρα από στιγμή σε στιγμή, πήδηξε το χαντάκι και μπήκε στο κάστρο, που τους περίμενε μ' ανοιχτές τις θύρες.

Οι πολιορκημένοι αποκρούσανε νικηφόρα τους Τούρκους. Μα ο Φαβιέρος πληγώθηκε, ο υπασπιστής του σκοτώθηκε και ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ έπεσε κι αυτός πληγωμένος. Οι «τακτικοί» και οι αρχηγοί τους ήτανε τώρα κλεισμένοι στο κάστρο μαζί με κείνους που είχαν έρθει τόσο τολημρά να βοηθήσουν και κείνοι τώρα δεν ήθελαν να τους αφήσουν να φύγουν.

Ο νεαρός μας αξιωματικός, πληγωμένος, ευτυχώς όχι σοβαρά, αναγκάστηκε να συμμεριστεί τη δυστυχία των πολιορκημένων. Τρόφιμα δεν υπήρχανε πια. Μονάχα μερικές χούφτες κριθάρι.

Στις 5 Ιουνίου 1827 ο Φαβιέρος, οι εθελοντές του και οι πολιορκημένοι μπόρεσαν να φύγουν από την Ακρόπολη και να πάνε στη Σαλαμίνα.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ, πολύ αδύνατος, δε θέλησε να μείνει καθόλου στη Σαλαμίνα και τράβηξε για την Κέρκυρα.

Δυό μήνες τώρα αναπαυόταν εκεί, προσμένοντας την ώρα που θα ξανάπαιρνε τη θέση του στο πλευρό των αγωνιστών. Μα έξαφνα η τύχη του έδωσε ένα νέο ελατήριο στη ζωή του, που ως τώρα ήταν αφοσιωμένη ολάκερη στο στρατό.

Στην Κέρκυρα, στην άκρη του Βασιλικού δρόμου, ήταν ένα γέρικο σπίτι, απλό, μισό ελληνικού, μισό ιταλικού ρυθμού. Στο σπίτι αυτό κατοικούσε ένα πρόσωπο που παρουσιαζότανε σπάνια, μα που μιλούσαν πολύ γι' αυτό: ο τραπεζίτης Ελιζούντο.

Εξηντάρης; εβδομηντάρης; Κανένας δεν μπορούσε να μας πει. Εδώ και είκοσι χρόνια κατοικούσε τούτο το σκοτεινό σπίτι, απ' όπου δεν έβγαινε ποτέ. Μα αν αυτός δεν έβγαινε καθόλου, κάθε λογής άνθρωποι, απ' όλο τον κόσμο –τακτικοί πελάτες του γραφείου του– έρχονταν να τον επισκεφτούν. Σίγουρα, πολύ σπουδαίες εργασίες γίνονταν στην Τράπεζα τούτη. Η τιμιότητά της ήταν αναγνωρισμένη. Ο Ελιζούντο περνούσε άλλωστε για πολύ πλούσιος. Καμιά τραπεζιτική υπόληψη σε όλο το Ιόνιο δεν έφτανε τη δική του. Ένα γραμματίο δικό του, άξιζε χρυσάφι. Πρόσεχε όμως πολύ. Τον είχανε μάλιστα για πολυ σφιχτό στις δουλειές. Ζητούσε περίφημα συστατικά, ήθελε τέλειες εγγυήσεις· μα η κάσα του, φαίνεται, ήταν ανεξάντλητη.

Πρέπει να σημειώσουμε πως ο Ελιζούντο τα έκανε όλα μονάχος, δεν μεταχειριζότανε παρά ένα μονάχα άνθρωπο για να τον βοηθάει.

Ο Ελιζούντο ο ίδιος κρατούσε την κάσα και τα βιβλία. Μήτε μια

συναλλαγματική, μήτε μια επιστολή δεν έβγαινε από το γραφείο του χωρίς να γραφτεί από το ίδιο του το χέρι. Ποτέ ξένος μεσίτης δεν κάθισε στο γραφείο του. Έτσι, κανένας δεν ήξερε τις υποθέσεις του. Ο Ελιζούντο τις κρατούσε μυστικές.

Ποια ήταν η καταγωγή του τραπεζίτη αυτού; Άλλοι έλεγαν πως γεννήθηκε στην Αλβανία, άλλοι στη Δαλματία. Μα κανένας δεν ήξερε θετικά. Βουβός για το παρελθόν του, βουβός για το παρόν, δε συναναστραφότανε καθόλου την κερκυραϊκή κοινωνία. Σίγουρα όμως δεν πρέπει να πιστέψουμε κατά γράμμα τα όσα λέγονταν για την περιουσία του, που η φήμη την ανέβαζε σ' εκατοντάδες εκατομμύρια. Ήταν όμως πολύ πλούσιος, μολονότι ζούσε πολύ απλά και είχε επιθυμίες κι ανάγκες απλοϊκού ανθρώπου.

Ο Ελιζούντο ήτανε χήρος από τον καιρό που ήρθε να εγκατασταθεί στην Κέρκυρα, μ' ένα κοριτσάκι δύο χρονών. Τώρα το κοριτσάκι αυτό, η Χατζίνα, ήταν είκοσι δύο χρονών και ζούσε μαζί του, φροντίζοντας το νοικοκυριό.

Παντού και σ' αυτή την Ανατολή ακόμα, όπου υπάρχουν τόσες όμορφες γυναίκες, η Χατζίνα θα περνούσε για εξαιρετικά ωραία, αν και το πρόσωπό της ήτανε κάπως θλιμμένο και σοβαρό. Μα πώς μπορούσε να μην είναι θλιμμένη στο περιβάλλον αυτό, που πέρασε την παιδική της ηλικία, χωρίς μητέρα για να την οδηγήσει, χωρίς συντροφισσα να παίξει μαζί της και να πει τα μυστικά της;

Η Χατζίνα Ελιζούντο είχε μέτριο ανάστημα και ήτανε κομψότατη. Από τη μητέρα της, που ήταν Ελληνίδα, είχε πάρει την ομορφιά και τη χάρη των γυναικών της Λακωνίας, που φημίζονται σε όλη την Πελοπόννησο.

Μεταξύ πατέρα και κόρης δεν υπήρχε και δεν μπορούσε να υπάρχει καμιά συνεννόηση. Ο τραπεζίτης ζούσε μόνος, σιωπηλός, τραβηγμένος. Ήταν από τους ανθρώπους που δεν κοίταζαν ποτέ κανέναν κατάματα και που χαμήλωναν τα μάτια σα να τους πλήγωνε το φως.

Λιγομίλητος στην ιδιωτική και στην κοινωνική του ζωή, δεν ανοιγότανε ποτέ σε κανένα. Πώς μπορούσε λοιπόν η Χατζίνα να βρει κάποια χαρά, κλειδωμένη στους τέσσερις αυτούς τοίχους, όπου μετά βίας ένοιθε την αγάπη του πατέρα της;

Ευτυχώς, κοντά της ήταν ένα πλάσμα καλό, αφοσιωμένο, που την αγαπούσε και δε ζούσε παρά για χάρη της, που θλιβότανε σαν την έβλεπε θλιμμένη και που το πρόσωπό του φωτιζόταν από τη ζωή της Χατζίνας. Θα νομίζετε ίσως ότι πρόκειται για κανένα γενναίο και πιστό

σκύλο, έναν από αυτούς τους «υποψήφιους ανθρώπους», όπως είπε ο Μισελέ, για έναν από τους «ταπεινούς φίλους», όπως είπε ο Λαμαρτίνος. Όχι! Δεν ήταν παρά ένας άνθρωπος πιστός κι άξιος σα σκύλος. Είχε δει τη Χατζίνα να γεννιέται, δεν έφυγε ποτέ από κοντά της, τη νανούρισε παιδί, την υπηρετούσε νέα κοπέλα.

Ήταν Έλληνας, τον έλεγαν Σαρή και ήταν ομογάλακτος αδερφός της μητέρας της Χατζίνας, που την είχε ακολουθήσει μετά το γάμο της με τον τραπεζίτη Ελιζούντο. Ήτανε λοιπόν πάνω από είκοσι χρόνια μέσα στο σπίτι τον θεωρούσανε κάτι περισσότερο από υπηρέτη, βοηθούσε μάλιστα τον Ελιζούντο στις μικροδουλειές του γραφείου του. Ο Σαρή ήτανε ψηλός, με φαρδείς ώμους και είχε εξαιρετική δύναμη. Ωραίο πρόσωπο, ωραία, γεμάτα ειλικρίνεια μάτια, μακριά καμπυλωτή μύτη, θαυμάσια μαύρα μουστάκια. Φορούσε ένα σκούρο μάλλινο σκούφο και την κομψή φουστανέλα του τόπου του.

Όταν η Χατζίνα Ελιζούντο έβγαινε, είτε για να ψωνίσει είτε για να πάει στη Μητρόπολη του Αγίου Σπυρίδωνα, είτε για ν' αναπνεύσει λίγο το θαλασσινό αέρα, που δεν έφτανε ίσαμε το σπίτι του Βασιλικού δρόμου, ο Σαρή τη συνόδευε. Πολλοί νεαροί Κερκυραίοι την είδαν έτσι στη Σπιανάδα ή στα στενά σοκάκια του Κάστρου. Πολλοί δοκίμασαν να μιλήσουν του πατέρα της. Ποιος δε θα παρασυρόταν από την ομορφιά της Χατζίνας και ίσως και από τα εκατομμύρια της Τράπεζας Ελιζούντο;

Μα η Χατζίνα απόκρουε όλες τις προτάσεις για γάμο. Ο τραπεζίτης πάλι, ποτέ δεν την εβίαζε να δεχτεί. Και όμως ο καλός Σαρή, θα έδινε τη ζωή του για να δει την κυρά του ευτυχισμένη.

Τέτοιο ήτανε λοιπόν το αυστηρό, θλιμμένο σπίτι, που στεκότανε ξεμοναχιασμένο σε μια γωνιά της Κέρκυρας. Σε τέτοιο σπίτι η τύχη έριξε τη ζωή του Ερρίκου ντ' Αλμπαρέ.

Στην αρχή σχέσεις τραπεζιτικές γνώρισαν το γέρο τραπεζίτη με το Γάλλο αξιωματικό. Φεύγοντας από το Παρίσι, ο νεαρός Γάλλος είχε τραβήξει σημαντικά γραμμάτια στην Τράπεζα Ελιζούντο. Ήρθε λοιπόν στην Κέρκυρα να τα εξαργυρώσει. Από την Κέρκυρα τραβούσε όσα χρήματα του χρειάστηκαν στους αγώνες για την Ανεξαρτησία. Ήρθε πολλές φορές στην Κέρκυρα κι έτσι γνωρίστηκε με τη Χατζίνα. Μεγάλη εντύπωση του έκαμε η ομορφιά της. Και μέσα ακόμα στους πολέμους του Μοριά και της Αττικής δεν μπορούσε να την ξεχάσει.

Αφού παραδόθηκε η Ακρόπολη, ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ ξαναγύρισε στην Κέρκυρα. Δεν είχε ακόμα γιατρευτεί ολότελα από τις πληγές του.

Οι υπερβολικοί κόποι της πολιορκίας τον είχαν αδυνατίσει. Κάποτε, για λίγες ώρες, έβρισκε φιλοξενία στο σπίτι του τραπεζίτη, πράγμα που ως τώρα κανένας ξένος δεν μπόρεσε να επιτύχει.

Τρεις μήνες τώρα ο Ερρίκος ζούσε έτσι. Σιγά - σιγά οι επισκέψεις του στον Ελιζούντο, που στην αρχή ήταν μονάχα για υποθέσεις, γίνονταν τώρα καθημερινές. Η Χατζίνα άρεσε πολύ στο νεαρό αξιωματικό. Και η κοπέλα πώς μπορούσε να μη το καταλάβει, έτσι που τον έβλεπε να έρχεται κάθε μέρα στο σπίτι της και να λάμπει από ευτυχία, όταν βρισκόταν κοντά της; Δε δίστασε λοιπόν να τον περιποιηθεί, όσο η υγεία του κινδύνευε. Έτσι ο Ερρίκος ν' Αλμπάρé περνούσε τις μέρες του ευτυχισμένου.

Ο Σαρής δεν έκρυβε καθόλου τη συμπάθειά του για τον τόσο ειλικρινή κι ευγενικό χαρακτήρα του Ερρίκου και του αφοσιωνόταν όλο και περισσότερο.

— Έχεις δίκιο, Χατζίνα, έλεγε συχνά στη νέα κοπέλα. Η Ελλάδα είναι πατρίδα σου και πατρίδα μου και δεν πρέπει να ξεχνούμε, πως ο νεαρός αξιωματικός έπαθε για χάρη της.

— Μ' αγαπά! είπε η Χατζίνα μια μέρα στο Σαρή.

Τα λόγια αυτά τα είπε με τη συνηθισμένη της απλότητα.

— Πολύ ωραία, άφησέ τον να σ' αγαπά, αποκρίθηκε ο Σαρής. Ο πατέρας σου γερνά, Χατζίνα. Εγώ δε θα είμαι πάντα μαζί σου. Πού θα βρεις στη ζωή προστάτη πιο σίγουρο από τον Ερρίκο;

Η Χατζίνα δεν αποκρίθηκε. Γιατί έπρεπε να ομολογήσει πως κι εκείνη τον αγαπούσε. Μα κάποια ντροπή, πολύ φυσική, την εμπόδισε να ομολογήσει στο Σαρή το αίσθημά της.

Για κανένα όμως δεν ήτανε πια μυστικό στην Κέρκυρα. Προτού ακόμα το αναγγείλουν επίσημα, η κερκυραϊκή κοινωνία μιλούσε για το γάμο του Ερρίκου και της Χατζίνας Ελιζούντο.

Πρέπει να παρατηρήσουμε, πως ο τραπεζίτης δε φάνηκε καθόλου δυσαρεστημένος για τις συχνές επισκέψεις του νεαρού αξιωματικού στην κόρη του.

Όπως έλεγε κι ο Σαρής, ένιωθε πως γερνούσε και γρήγορα. Όσο στεγνή κι αν ήταν η καρδιά του, φοβόταν ν' αφήσει τη Χατζίνα μονάχη στη ζωή, αν και ήξερε καλά, πως θα της άφηνε μεγάλη περιουσία. Τα χρήματα άλλωστε δεν ενδιαφέρονε τον Ερρίκο. Πλούσια ή φτωχιά η κόρη του τραπεζίτη, αυτό δεν τον απασχολούσε καθόλου.

Η αγάπη του για τη νέα είχε γεννηθεί από πολύ ψηλότερα αισθήματα. Την αγαπούσε για την καλοσύνη και την ομορφιά της. Το

θλιβερό περιβάλλον όπου ζούσε, είχε κινήσει τη συμπάθειά του. Την αγαπούσε για την ευγένεια που είχαν οι ιδέες της, για την καλοσύνη και τη γενναιοότητα της καρδιάς της.

Με τη συγκίνηση μιλούσε η Χατζίνα για τη σκλαβωμένη Ελλάδα και για τις υπεράνθρωπες προσπάθειες, που έκαναν τα παιδιά της να την λευτερώσουν! Στο σημείο αυτό οι δύο νέοι ήταν απόλυτα σύμφωνοι.

Πόσες συγκινητικές ώρες πέρασαν έτσι να μιλούν με αγάπη για την Ελλάδα! Ο Ερρίκος μιλούσε τα ελληνικά σα μητρική του γλώσσα! Τι χαρά, όταν μια ναυτική επιτυχία ερχότανε να τους αποζημιώσει για τις συμφορές του Μοριά και της Αττικής!

Πολλές φορές ο Ερρίκος ντ' Αλμπάρé διηγόταν με όλες τις λεπτομέρειες τις μάχες, όπου πήρε μέρος, ξανάλεγε όλα τα ονόματα των Ελλήνων και των ξένων, που δοξάστηκαν στους πολυματωμένους τούτους αγώνες, καθώς και των γυναικών, της Μπουμπουλίνας, της Μαντώς, της Ζαχάρως, της Χάιδως, χωρίς να ξεχάσει τη θαρραλέα Ανδρονίκη, που ο νεαρός αξιωματικός έσωσε στη σφαγή του Χαϊδαριού.

Και μάλιστα, μια μέρα, που ο Ερρίκος μιλούσε για την Ανδρονίκη, ο γέρο Ελιζούντο έκαμε ένα κίνημα που ξάφνιασε την κόρη του.

— Τι έχεις, πατέρα μου; ρώτησε.

— Τίποτα! αποκρίθηκε ο γέρος.

Έπειτα, θέλοντας να κάμει τον αδιάφορο, ρώτησε τον Ερρίκο.

— Ξέρετε μήπως τι απόγινε η γυναίκα αυτή;

— Δεν ξέρω, αποκρίθηκε ο Ερρίκος. Μετά το Χαϊδάρι, θαρρώ τραβήχτηκε στη Μάνη, στην πατρίδα της. Μα από τη μια μέρα στην άλλη είμαι βέβαιος θα ξαναχουμήξει στον πόλεμο.

— Ναι! μουρμούρισε η Χατζίνα, εκεί είναι η θέση μας!

Γιατί ο Ελιζούντο ενδιαφερόταν τόσο για την Ανδρονίκη; Κανένας δε τον ρώτησε. Δε θ' απαντούσε άλλωστε παρά με μασημένα λόγια. Η Χατζίνα όμως αμίλητη συλλογιζότανε ποια άραγε σχέση μπορούσε να υπάρχει ανάμεσα στον πατέρα της και την αγαπημένη της αυτή ηρωίδα.

Κανένας όμως δεν μπορούσε να εξιχνιάσει τα αισθήματα του Ελιζούντο. Με ποιους ήταν; Με τους τυράννους ή με τους σκλάβους; Είναι δύσκολο να πούμε. Μπορεί καθόλου ένας τέτοιος άνθρωπος να ενδιαφέρεται για κανένα; Ένα είναι βέβαιο: ο ταχυδρόμος τού έφερε πολλά γράμματα και από την Τουρκία και από την Ελλάδα.

Πρέπει όμως να τονίσουμε, ότι αν και ο νεαρός αξιωματικός είχε

αφοσιωθεί στον αγώνα της Ανεξαρτησίας, ο τραπεζίτης τού άνοιξε το σπίτι του.

Όστόσο ο Ερρίκος δεν μπορούσε να μείνει περισσότερο στην Κέρκυρα. Τώρα που συνήλθε από τις κακοπάθειες, είχε αποφασίσει να κάμει ως το τέλος το καθήκον του. Έλεγε συχνά στη νέα πως ήτανε καιρός να φύγει.

— Έχεις δίκιο, αυτό είναι το χρέος σου, Ερρίκο, αποκρινότανε η Χατζίνα. Όση κι αν είναι η θλίψη μου που θα φύγεις, καταλαβαίνω πολύ καλά πως πρέπει να πας να βρεις τους συντρόφους σου στον πόλεμο... Ναι, όσο η Ελλάδα δεν είναι λεύτερη, πρέπει να πολεμούμε για τη λευτεριά της.

— Θα φύγω, Χατζίνα, θα φύγω, είπε μια μέρα ο Ερρίκος. Μα να μπορούσα να έπαιρνα μαζί μου τη βεβαιότητα πως μ' αγαπάς όσο σ' αγαπώ...

— Ερρίκο, δεν έχω κανένα λόγο να κρύψω το αίσθημά μου, αποκρίθηκε η Χατζίνα. Δεν είμαι πια παιδί και βλέπω με σοβαρότητα το μέλλον. Έχω εμπιστοσύνη σε σένα, πρόσθεσε, δίνοντάς του το χέρι της. Έχε και συ εμπιστοσύνη σε μένα. Όπως μ' αφήνεις για να φύγεις, έτσι θα με ξαναβρεις στο γυρισμό.

Ο Ερρίκος έσφιξε το χέρι που του έδινε η Χατζίνα, σα να ήθελε να ορκιστεί για την αγάπη του.

— Σ' ευχαριστώ με όλη μου την ψυχή! της είπε. Ναι, ανήκουμε ο ένας στον άλλο! Μεγάλη πίκρα μου δίνει ο χωρισμός μας· όμως θα έχω τουλάχιστο την παρηγοριά πως μ' αγαπάς. Μα προτού φύγω, Χατζίνα, θέλω να μιλήσω στον πατέρα σου. Θέλω να είμαι σίγουρος, πως εγκρίνει τον έρωτά μας και πως δε θα μας φέρει κανένα εμπόδιο.

— Σωστά, αποκρίθηκε η Χατζίνα. Πάρε την υπόσχεσή του όπως και τη δική μου.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ δεν έπρεπε ν' αργοπορήσει, γιατί ήταν αποφασισμένος να ξαναπάρει την υπηρεσία του στο τάγμα του Φαβιέρου.

Για την ελληνική Ανεξαρτησία τα πράγματα χειροτέρευαν ολοένα. Η συνθήκη του Λονδίνου δεν είχε ακόμα φέρει κανένα ωφέλιμο αποτέλεσμα και ήταν πιθανό οι Δυνάμεις να μη περιορισθούν μονάχα πια σε επίσημες διαμαρτυρίες, καθαρά πλατωνικές.

Τη φορά τούτη η «Κάρυστος» θα άραζε στο Ναυαρίνο. Μπήκε στο στενό, στα νότια της Σφακτηρίας.

Από την άλλη μεριά οι Τούρκοι το πήραν απάνω τους με τις επιτυχίες τους και καθόλου δεν έδειχναν να κάνουν την παραμικρή υποχώρηση. Μολονότι δυο στόλοι, ο ένας με τον Κόδρικτων κι ο άλλος με το Δεριγνύ, έπλεαν στο Αιγαίο και αν και η Ελληνική Κυβέρνηση είχε

έρθει στην Αίγινα, για να μπορεί να αποφασίζει με πιο ασφάλεια, οι Τούρκοι επιμένανε στον αγώνα ακαταμάχητοι.

Ολόκληρος στόλος από ενενήντα δύο πλοία οθωμανικά, αιγυπτιακά και αλγερίνικα είχε αράξει στις 7 του Σεπτεμβρίου στον πλατύ κόρφο του Ναυαρίνου.

Ο στόλος αυτός έφερνε πάρα πολλά τρόφιμα και πολεμοφόδια, που ο Ιμπραΐμης θα έπαιρνε μαζί του στην εκστρατεία του ενάντια στην Ύδρα.

Στην Ύδρα, λοιπόν, είχε αποφασίσει και ο Ερρίκος να συναντήσει το εθελοντικό σώμα. Το νησί τούτο ήταν ένα από τα πλουσιότερα του Σαρωνικού. Είχε δώσει για τον αγώνα το αίμα του και το χρήμα του· οι Μιαούληδες, οι ατρόμητοι αυτοί ναυτικοί, που τους φοβόντανε τόσο οι Τούρκοι, οι Τσαμαδοί, οι Τομπάζηδες ήταν παιδιά της· και τώρα η Ύδρα κινδύνευε να πέσει στα χέρια του εχθρού.

Ο Ερρίκος, λοιπόν, δεν μπορούσε πια ν' αναβάλει το μισεμό του από την Κέρκυρα, αν ήθελε να προλάβει στην Ύδρα τους στρατιώτες του Ιμπραΐμη. Έτσι, η αναχώρησή του ορίστηκε για τις 21 του Οκτωβρίου.

Λίγες μέρες νωρίτερα, όπως είχαν μείνει σύμφωνοι, ο νεαρός αξιωματικός ήρθε στον Ελιζούντο να του ζητήσει σε γάμο την κόρη του. Δεν του έκρυψε πόσο ευτυχής θα ήταν και η Χατζίνα, αν ο πατέρας της δεχόταν.

Άλλωστε δεν ήθελε παρά τη συγκατάθεσή του. Ο γάμος θα γινότανε μονάχα όταν θα γύριζε ο Ερρίκος. Η απουσία του, έτσι τουλάχιστον έλπιζε, δε θα βαστούσε πολύ.

Ο τραπεζίτης γνώριζε την κατάσταση του Γάλλου αξιωματικού, ήξερε πόση ήταν η περιουσία του και πόσο τιμημένη ήταν η οικογένειά του στη Γαλλία. Έτσι αποκρίθηκε ότι δέχεται μ' ευχαρίστηση την πρόταση του Ερρίκου ντ' Αλπαρέ και ότι θα είναι πολύ ευτυχής να γίνει ο γάμος αυτός, αφού θα έκανε ευτυχισμένη την κόρη του.

Αυτά όλα τα είπε πολύ ψυχρά, μα το κυριότερο ήταν ότι τα είπε. Ο Ερρίκος είχε τώρα το λόγο του Ελιζούντο κι ο γέρος δέχτηκε με τη συνηθισμένη του ψυχρότητα τις ευχαριστίες της κόρης του.

Όλα πήγαιναν λοιπόν καλά για τους δυο νέους κι ο Σαρής έκλαιε σαν παιδί από τη χαρά του. Πόσο θα ήθελε ν' αγκαλιάσει το νεαρό αξιωματικό!

Οστόσο οι μέρες περνούσανε κι ο Ερρίκος έπρεπε να φύγει. Οι δυο νέοι δε χωρίζονταν πια μήτε λεπτό. Ώρες κι ώρες κουβέντιαζαν στη

μεγάλη χαμηλή σάλα, στο ισόγειο του μελαγχολικού σπιτιού. Η ευγένεια που είχανε τα αισθήματά τους έδινε κάποια γοητεία στα λόγια τους και γλύκαινε κάπως το σοβαρό τους τόνο. Το μέλλον, έλεγαν, τους ανήκε, ο χωρισμός τους θα βαστούσε λίγο. Η Ελλάδα γρήγορα θα γινότανε λεύτερη και τότε τους περίμενε η μεγάλη ευτυχία.

Ένα βράδυ, στις 20 του Οκτωβρίου, για τελευταία φορά ξανάλεγαν τα ίδια πράγματα, μα με περισσότερη συγκίνηση ίσως. Την άλλη μέρα θα έφευγε ο Ερρίκος.

Άσφαινα, ο Σαρής μπήκε στη σάλα. Δεν μπορούσε να μιλήσει. Ήτανε λαχανιασμένος. Είχε τρέξει και πώς! Σε λίγα λεπτά μέσα, τα γερά πόδια του δρασκέλισαν όλη την πόλη από τον φρούριο ίσαμε την άκρη του Βασιλικού δρόμου.

— Τι θέλεις; τι τρέχει, Σαρή; τι έπαθες; ρώτησε η Χατζίνα.

— Φέρνω... φέρνω... νέα σπουδαία...

— Μίλα, μίλα, Σαρή, είπε κι ο Ερρίκος, μη ξέροντας αν πρέπει να χαιρέται ή να ανησυχεί.

— Δεν μπορώ!... δεν μπορώ! μουρμούρισε ο Σαρής, που πνιγόταν από συγκίνηση.

— Μας φέρνεις μήπως πολεμικά νέα; ρώτησε η Χατζίνα και του έσφιξε το χέρι.

— Ναι... ναι!

— Μα μίλα λοιπόν, μίλα, καλέ μου Σαρή! Τι τρέχει;

— Οι Τούρκοι... σήμερα... νικήθηκαν στο Ναυαρίνο!

Έτσι έμαθε ο Ερρίκος κι η Χατζίνα τα νέα της ναυμαχίας της 20 Οκτωβρίου.

Ο τραπεζίτης Ελιζούντο άκουσε τη φασαρία που έκανε ο Σαρής κι ήρθε κι αυτός στη σάλα να δει τι συμβαίνει. Έσφιξε χωρίς να θέλει τα χείλια του και το μέτωπό του ζάρωσε· αλλά δεν έδειξε μήτε χαρά μήτε δυσαρέσκεια, ενώ οι δυο νέοι αφήσανε λεύτερες τις καρδιές τους να ξεχειλίσουν από χαρά.

Η είδηση του Ναυαρίνου μόλις είχε φτάσει στην Κέρκυρα. Η γαλλική, η αγγλική και η ρωσική μοίρα, είκοσι επτά πλοία και 1276 κανόνια είχαν επιτεθεί ενάντια στον αιγυπτιακό στόλο. Και μολονότι οι μουσουλμάνικες δυνάμεις ήτανε μεγαλύτερες, γιατί οι Αράπηδες είχαν εξήντα μεγάλα πλοία και χίλια ενιακόσια ενενήντα τέσσερα κανόνια, νικήθηκαν. Πολλά από τα πλοία τους βούλιαξαν ή τινάχτηκαν στον αέρα με χιλιάδες αξιωματικούς και ναύτες. Χάθηκε λοιπόν η ελπίδα του Ιμπραΐμη να καταστρέψει την Ύδρα.

Η ναυμαχία αυτή ήταν σπουδαιότατη. Νέα ευτυχισμένη περίοδος αρχίζει για την Ελλάδα. Αν και οι τρεις Δυνάμεις είχαν αποφασίσει να μη φτάσουνε στην καταστροφή της Τουρκίας, όμως ήτανε βέβαιο, πως θα λευτέρωναν την Ελλάδα από την τούρκικη τυραννία.

Έτσι έκριναν τα πράγματα στο σπίτι του Ελιζούντο. Η Χατζίνα, ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ και ο Σαρής χτυπούσανε τα χέρια από τη χαρά τους. Όλη η πόλη χαιρότανε μαζί τους. Τα κανόνια του Ναυαρίνου εξασφάλισαν την ανεξαρτησία στα παιδιά της Ελλάδας.

Και πρώτ' απ' όλα, τα σχέδια του νεαρού αξιωματικού άλλαξαν ολότελα με τη νίκη των συμμάχων ή καλύτερα με την καταστροφή της τούρκικης αρμάδας. Ο Ιμπραϊμής δεν μπορούσε πια να κινήσει ενάντια στην Ύδρα. Έτσι, ο Ερρίκος δεν ήτανε πια ανάγκη να πάει να βοηθήσει τους Υδραίους. Αποφάσισε λοιπόν να περιμένει στην Κέρκυρα τι θ' απογίνει.

Εξάπαντος η τύχη της Ελλάδας ήταν πια εξασφαλισμένη. Η Ευρώπη δε θα την άφηνε να χαθεί. Γρήγορα το μισοφέγγαρο θα κατέβαινε και θα κυμάτιζε πια η γαλανόλευκη σημαία της λευτεριάς! Ο Ιμπραϊμής θ' αναγκαζότανε ν' αφήσει και τα λιγοστά ακόμα κάστρα, που έμειναν στην κατοχή του.

Με τους όρους αυτούς, πού θα πήγαινε ο Ερρίκος; Ο Φαβιέρος δίχως άλλο ετοιμαζότανε να φύγει από τη Μυτιλήνη, για να πάει να πολεμήσει ενάντια στους Τούρκους στη Χίο. Μα οι προετοιμασίες του δεν είχαν ακόμα τελειώσει και θα τελείωναν γρήγορα.

Έτσι έκρινε την κατάσταση ο νεαρός Γάλλος. Έτσι σκέφτηκε και η Χατζίνα μαζί του. Επομένως, ο γάμος τους μπορούσε να γίνει αμέσως. Ο Ελιζούντο άλλωστε δεν έφερνε καμιά αντίρρηση. Ο γάμος λοιπόν αποφασίστηκε να γίνει μετά δέκα ημέρες, δηλαδή κατά τα τέλη του μηνός.

Φαντάζεστε τη χαρά των δυο αρραβωνιασμένων! Δε θα έφευγε πια ο Ερρίκος για τον πόλεμο, όπου μπορούσε και να σκοτωθεί. Η Χατζίνα δε θα περίμενε πια με αγωνία και δε θα μετρούσε τις μέρες και τις ώρες. Ο Σαρής ήταν ο πιο ευτυχισμένος απ' όλους στο σπίτι. Ούτε για το δικό του γάμο δε θα έδειχνε τόση χαρά. Κι αυτός ακόμα ο ψυχρός τραπεζίτης φαινόταν ευχαριστημένος.

Αποφάσισαν να κάμουν πολύ απλά τα πράγματα και τους φάνηκε περιττό να προσκαλέσουν ολόκληρη την πολιτεία. Μήτε η Χατζίνα, μήτε ο Ερρίκος ήταν από κείνους που θέλουν τόσοσους μάρτυρες στην ευτυχία τους.

Είμαστε στις 23 του Οκτωβρίου. Επτά μέρες έμεναν ακόμα. Τι εμπόδια μπορούσαν πια να φοβηθούν; Τίποτα. Κι όμως κάτι συνέβηκε, που θα ανησυχούσε πολύ τη Χατζίνα και τον Ερρίκο, αν το μάθαιναν.

Την ημέρα εκείνη, στο πρωινό του ταχυδρομείου, ο Ελιζούντο βρήκε ένα γράμμα· το διάβασε και δάγκασε τα χείλια του. Το τσαλάκωσε, το ξέσκισε, το έκαψε κιόλας· πράγμα που έδειχνε βαθιά ανησυχία σ' έναν άνθρωπο τόσο κύριο του εαυτού του, όπως ο τραπεζίτης.

Αχ, γιατί να μην έρθει οκτώ μέρες αργότερα! μουρμούρισε. Καταραμένο το χέρι που το έγραψε!

Σφαγή και δουλεμπόριο

Όλη εκείνη τη νύχτα φεύγοντας από το Οίτιλο η «Κάρυστος» τράβηξε νοτιοδυτικά, σκίζοντας λοξά τον κόρφο της Καλαμάτας. Ο καπετάν Νικόλας κατέβηκε στην καμπίνα του και δεν ανέβηκε πια παρά τα ξημερώματα. Ο αγέρας ήτανε πρίμος, δροσερό μελτέμι, που φυσάει συνήθως στις θάλασσες αυτές στο τέλος του καλοκαιριού. Το πρωί πέρασε τον κάβο της Μεσσηνίας και οι τελευταίες κορφές του Ταΰγετου πνίγηκαν σε λίγο μέσα στους αχνούς του ήλιου, που έβγαινε.

Σαν πέρασε το ακρωτήρι, ο καπετάν Νικόλας ξαναφάνηκε στο κατάστρωμα. Έριξε τα μάτια του κατά την ανατολή.

Η Μάνη δε φαινότανε πια. Τώρα υψώνονταν οι πλαγιές του Άη Δημήτρη, λίγο πιο πίσω από το ακρωτήρι.

Για μια στιγμή ο καπετάν Νικόλας τέντωσε το χέρι του κατά τη Μάνη. Φοβέριζε άραγε; Χαιρετούσε για τελευταία φορά τη γη, όπου γεννήθηκε; Ποιος μπορούσε να ξέρει! Μα η ματιά του καπετάν Νικόλα έριχνε άγριες αστραπές.

Η «Κάρυστος» άφησε αριστερά της μερικά νησάκια και αντίκρισε τη Μεθώνη.

Μπροστά της τώρα απλωνόταν η μεσσηνιακή ακτή με τα ηφαιστειακά βουνά της. Την εποχή εκείνη η Μεσσηνία ήτανε κι αυτή ματωμένη από τους αδιάκοπους αγώνες. Έπεφτε από τα χέρια του Ιμπραϊμή στα χέρια των Ελλήνων, όπως το έφερνε η τύχη του πολέμου. Βασανιζότανε και τότε όπως και σε παλαιότερες εποχές.

Ο καπετάν Νικόλας, αφού κοίταξε το μπούσουλα και βεβαιώθηκε πως πήγαινε καλά, ήρθε και κάθισε πίσω στην πρύμνη.

Ωστόσο, στην πλώρη η συζήτηση είχε αρχίσει με το πλήρωμα και

τους δέκα άντρες, που πήραν χτες από το Οίτυλο. Ήταν καμιά εικοσαριά όλοι οι ναύτες. Ο δεύτερος καπετάνιος έλειπε.

Να λοιπόν τι ρωτούσαν οι νιοφερμένοι και τι απαντούσε το παλιό πλήρωμα.

— Δε μιλάει συχνά ο καπετάν Νικόλας;

— Πολύ σπάνια· μα σα μιλά, μιλάει καλά και δεν έχουμε παρά να υπακούμε.

— Και κατά που τραβά η «Κάρυστο»;

— Στο διάβολο! Έχουμε εμπιστοσύνη και το κάτω - κάτω πολύ λίγο μας ενδιαφέρει.

— Ναι. Μείνετε ήσυχοι. Εκεί που μας πηγαίνει ο καπετάνιος, εκεί πρέπει να πάμε.

— Μα βέβαια, δε θα τα βάλει η «Κάρυστο» με τα δυο της κανονάκια, με όλα τα εμπορικά, που αρμενίζουν στο Αιγαίο!

— Σωστά. Μα πρέπει να ξέρετε, η «Κάρυστο» δεν είναι για πειρατείες. Ο καπετάν Νικόλας έχει άλλα καράβια, γερά αρματωμένα, με αντρειωμένο πλήρωμα για τα κούρσα! Η «Κάρυστο» είναι, σα να πούμε, η θαλαμηγός του. Αρμενίζει μ' αυτήν, όταν θέλει να περάσει την ώρα του. Κοιτάχτε την πόσο μικρούλα είναι! Και πώς ξεγελά εύκολα τα γαλλικά, τ' αγγλικά, τα τούρκικα καράβια!

— Και πώς γίνεται η μοιρασιά;

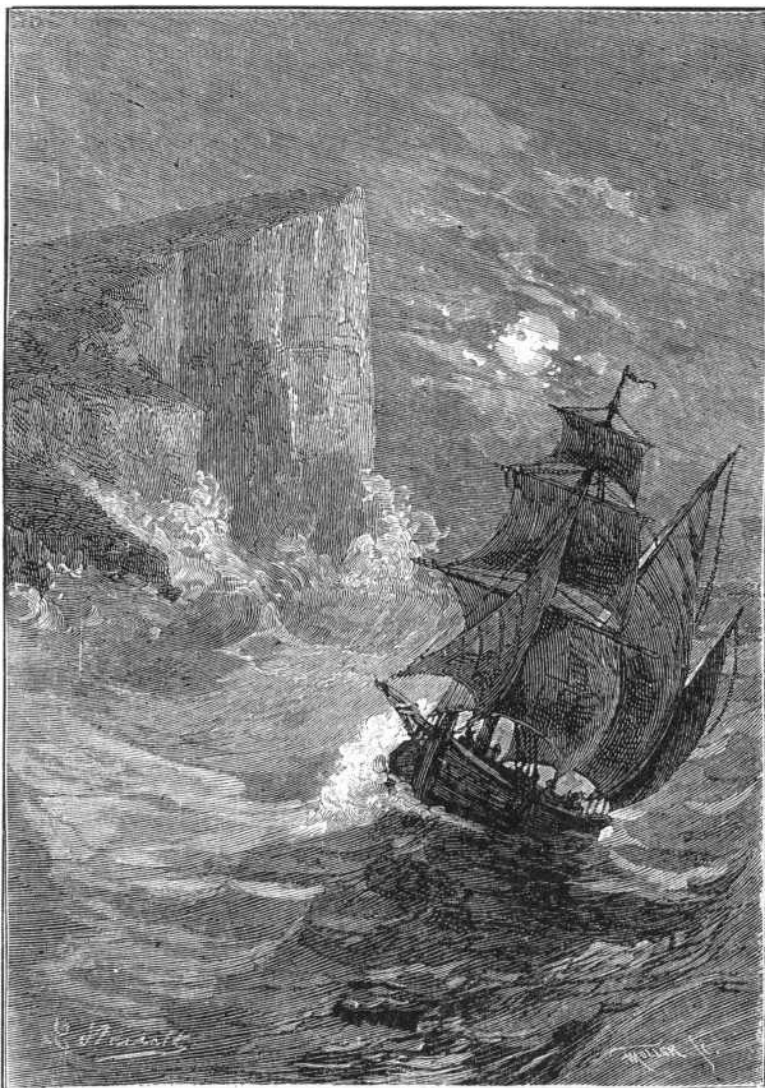
— Έννοια σας και θα πάρετε και σεις μερτικό, όταν το τρεχαντήρι τελειώσει τη δουλειά του. Εμπρός, μην ανησυχείτε. Θα κινδυνέψουμε, μα θα πληρωθούμε!

— Έτσι λοιπόν δε θα γίνει τώρα τίποτα στα ελληνικά ακρογιαλίες;

— Τίποτα... ούτε και στην Αδριατική, αν του καπνίσει του καπετάνιου να μας πάει κατά κει. Λοιπόν, «μέχρι νεωτέρας διαταγής», είμαστε τίμιοι ναύτες, πάνω σ' ένα τίμιο τρεχαντήρι, που περνάει τίμια το Ιόνιο πέλαγος. Μα τα πράγματα θ' αλλάξουν.

— Όσο γρηγορότερα, τόσο καλύτερα!

Βλέπετε πως το νέο πλήρωμα, όπως και το παλιό, δεν έκανε μούτρα μπροστά στη δουλειά, όποια δουλειά κι αν ήταν. Ανησυχίες, δισταγμούς, ευαισθησίες, μη ζητάτε από τους κουρσάρους της κάτω Μάνης! Πραγματικά, ήταν αντάξιοι του καπετάνιου τους. Και είχε δίκιο ο καπετάν Νικόλας να τους έχει εμπιστοσύνη.

Πέρασαν τους Παξούς, πέρασαν τη Λευκάδα, η Κέρκυρα άρχισε να ξεχωρίζει κατά το βοριά.

Μα αν οι Οιτυλιώτες μας ήξεραν καλά τον καπετάν Νικόλα, δεν ήξεραν καθόλου το δεύτερο καπετάνιο.

Ναυτικός κι επιχειρηματίας, ήταν ο καλός δαίμονας του καπετάν Νικόλα. Τον έλεγαν Σκόπελο κι ήταν από τ' Αντικύθηρα, ένα μικρό

νησάκι στην άκρη του Αιγαίου, ανάμεσα στα Κύθηρα και την Κρήτη.

- Κι ο δεύτερος καπετάνιος;
- Ο δεύτερος δεν είναι στο καράβι.
- Δε θα τον δούμε;
- Και βέβαια.
- Πότε;
- Όταν θα πρέπει.
- Μα πού είναι τώρα;
- Εκεί που πρέπει.

Αρκέστηκαν στην απάντηση αυτή που δεν τους φώτισε καθόλου. Τη στιγμή εκείνη άλλωστε ακούστηκε το σφύριγμα του καπετάνιου. Η συζήτηση σταμάτησε μεμιάς.

Κατά το μεσημέρι, η «Κάρυστος» περνούσε από τη Μεθώνη. Δεν τράβηξε όμως ν' αράξει στην μικρή πολιτεία. Σε λίγο ο φάρος της χάθηκε πίσω από τους βράχους.

Και όμως από το τρεχαντήρι σήκωσαν ένα σινιάλο. Μια μαύρη σημαία μ' ένα κόκκινο μισοφέγγαρο υψώθηκε στην κορφή του μεγάλου καταρτιού. Μα από τη στεριά δεν αποκρίθηκαν. Και η «Κάρυστος» εξακολούθησε το δρόμο της κατά το βοριά.

Το βράδυ έφτασαν στην είσοδο του Ναυαρίνου, που μοιάζει με λίμνη, περιτριγυρισμένη από ψηλά βουνά. Για μια στιγμή φάνηκε η πόλη, μέσα από σχισμάδα ενός τεράστιου βράχου.

Ο ήλιος, στη δύση του, φώτιζε ακόμα τις κορφές των βουνών μα η σκιά μαύριζε κιόλας το πλατύ λιμάνι.

Τη φορά τούτη, το πλήρωμα μπορούσε να πιστέψει πως η «Κάρυστος» θα άραζε στο Ναυαρίνο. Πραγματικά, μπήκε στο στενό, στα νότια της Σφακτηρίας. Σ' αυτό το νησί, μέσα σ' ένα σπήλαιο βρίσκεται ο τάφος του ιταλού ήρωα Σανταρόζα, που σκοτώθηκε το 1825 για την Ελλάδα.

Το τρεχαντήρι θα ήταν τώρα ως ένα μίλι μακριά από την πολιτεία. Ένα κόκκινο φανάρι υψώθηκε πάλι στο κατάρτι του, όπως είχε γίνει πρωύτερα με τη μαύρη σημαία· μα πάλι καμιά απόκριση από τη στεριά. Η «Κάρυστος» δεν είχε δουλειά στο λιμάνι τούτο, όπου βρίσκονταν πολλά τούρκικα καράβια. Ξανάστριψε λοιπόν το τιμόνι γύρισε τα πανιά και τράβηξε πάλι κατά τη Σφακτηρία.

Τα νερά εκεί είναι πολύ επικίνδυνα, γεμάτα ξέρες, μα ο καπετάν Νικόλας ήταν επιτήδειος ναυτικός. Καμιά τριανταριά ξένα πλοία, αγγλικά, γαλλικά, ρούσικα, ήταν αραγμένα απ' έξω. Ο καπετάν Νικόλας

τ' απόφυγε.

Από τα ξημερώματα ο καπετάν Νικόλας έβαλε το τιμόνι, για να περάσει όσο μπορούσε κοντύτερα από την Κυπαρισσία, που ήτανε χτισμένη σ' ένα από τα κοιλώματα της ακτής και είχε ανοιχτό, απροφύλαχτο λιμάνι.

Κατά τις δέκα, ο λοστρόμος ήρθε στην πρύμη του τρεχαντηριού και στάθηκε μπροστά στον καπετάνιο, σα να περίμενε τις διαταγές του.

Πέρα διακρίνονταν μικρά χωριουδάκια, κρυμμένα μέσα σε φουντωτές ελιές, αμυγδαλιές κι αμπέλια· δροσερά ρυάκια τρέχανε ανάμεσα σε πικροδάφνες και μύρτα. Χαμηλότερα, στις πρώτες πλαγιές, τα κόκκινα σπίτια της μικρής πολιτείας άστραφταν ανάμεσα στα μαύρα κυπαρίσσια. Έτσι απλωνότανε το θαυμαστό αυτό πανόραμα, ένα από τα πιο ζωγραφικά της πελοποννησιακής ακτής.

Μα, αν πλησίαζες περισσότερο την Κυπαρισσία, η απελπιστικό θέαμα! Τι θλίψη για κείνους, που λατρεύουν τα περασμένα.

Πριν δυο χρόνια ο Ιμπραΐμης είχε καταστρέψει την πόλη· έσφαξε τα γυναικόπαιδα και τους γέρους· ερήμωσε το παλιό κάστρο της, που υψωνότανε στα χαλάσματα της αρχαίας ακρόπολης. Κατάστρεψε τον Άη Γιώργη. Γκρέμισε τα σπίτια και τα δημόσια κτίρια.

— Πώς φαίνεται ότι οι φίλοι μας, οι Αράπηδες, πέρασαν από δω! μουρμούρισε ο καπετάν Νικόλας, που δεν ένιωσε καμιά θλίψη.

— Και τώρα οι Τούρκοι τη διαφεντεύουν! είπε ο λοστρόμος.

— Ναι, για πολύ – και ας ελπίσουμε για πάντα! πρόσθεσε ο καπετάνιος.

— Η «Κάρυστος» θα πιάσει ή θα προχωρήσει;

Ο καπετάν Νικόλας κοίταξε με προσοχή το λιμάνι, που ανοιγότανε μισό μίλι μπροστά του. Έπειτα γύρισε το μάτι του στην πόλη, χτισμένη ένα μίλι μακρύτερα. Σα να μην ήξερε τι έπρεπε να κάμει: ν' αράξει στο μώλο ή να ξανοιχτεί στο πέλαγος;

Ο λοστρόμος περίμενε πάντα τη διαταγή του καπετάνιου.

— Σήκωσε το σινιάλο! είπε τέλος ο άγριος κουρσάρος.

Η μαύρη σημαία με το κόκκινο μισοφέγγαρο κυμάτισε στην κορφή του καταρτιού. Ύστερ' από λίγα λεπτά, μια όμοια σημαία φάνηκε στην άκρη ενός καταρτιού, στο λιμάνι.

— Άραξε! πρόσταξε ο καπετάνιος.

Το τρεχαντήρι μπήκε μέσα στο λιμάνι κι έριξε την άγκυρα. Ευθύς αμέσως έριξε τη βάρκα, και ο καπετάν Νικόλας μπήκε μέσα. Με μερικές κουπιές έφτασε σε μια μικρή πέτρινη σκάλα, σκαλισμένη πάνω

στο βράχο της παραλίας. Ένας άντρας τον περίμενε κει και τον χαιρέτισε με τα λόγια τούτα:

— Ο Σκόπελος είναι στις διαταγές του καπετάν Νικόλα.

Ο καπετάν Νικόλας δεν έβγαλε άχνα. Χαιρέτισε μονάχα μ' ένα γνέψιμο του χεριού του. Μπήκε μπροστά, ανέβηκε τα σκαλιά κι έφτασε στα πρώτα σπίτια της πολιτείας. Πέρασε ανάμεσα από τα χαλάσματα της τελευταίας πολιορκίας, χώθηκε στους δρόμους, που ήταν γεμάτοι από τούρκους στρατιώτες και αραπάδες, κι έφτασε σ' ένα καπηλειό, η «Αθηνά», και μπήκε μέσα. Ο Σκόπελος τον ακολούθησε.

Κάθισαν κι οι δυο σ' ένα τραπέζι και ζήτησαν μια μποτιλία ρακή. Έστριψαν τσιγάρα με τον ξανθό καπνό του Μεσολογγιού, τα άναψαν, ρούφηξαν μ' ευχαρίστηση. Έπειτα οι δυο άντρες άρχισαν την κουβέντα. Ένωθες όμως πως ο ένας ήταν αφέντης κι ο άλλος δούλος.

Ο Σκόπελος ήταν έξυπνος. Είχε μοχθηρή, ταπεινή, ύπουλη φυσιογνωμία. Θα ήταν το πολύ πενηντάρης, αν και φαινότανε μεγαλύτερος, με μικρά μάτια, ζωηρά και υποκριτικά, μαλλιά ξουρισμένα, μύτη καμπουρωτή, χέρια με δάχτυλα γαντζωτά, σαν αρπάγια, και μακριά ποδάρια, που μπορούσες να πεις ό,τι λένε για τα πόδια των Αρβανιτάδων: «Το μεγάλο τους δάχτυλο είναι στη Μακεδονία, όταν η φτέρνα βρίσκεται ακόμα στη Βοιωτία». Στρογγυλό πρόσωπο, λίγα μουστάκια, μικρό γενάκι σταχτί, χοντρό κεφάλι, φαλάκρα, κορμί αδύνατο και κοντοπόδαρο. Ο εβραιοαραβικός αυτός τύπος, αν και ελληνικής καταγωγής, φορούσε πολύ απλή φορεσιά, το σακάκι και το πανταλόνι του λεβαντίνου ναύτη, κι από πάνω ένα ναυτικό μουσαμά.

Ο Σκόπελος ήταν ο άνθρωπος που χρειάζονταν οι κουρσάροι μας για να φροντίζει τα συμφέροντά τους. Ήτανε πολύ επιτήδειος για να τοποθετεί τα κεφάλαια, να πουλάει τους σκλάβους στα τούρκικα παζάρια ή να τους κουβαλάει στις αφρικανικές παραλίες.

— Πώς πάει η Ελλάδα; ρώτησε ο καπετάνιος.

— Πάνω - κάτω όπως την άφησες, αποκρίθηκε ο Σκόπελος. Πάει ένας μήνας που η «Κάρυστος» πλέει σ' ακρογιαλία της Αφρικής και βέβαια από τότε που έφυγες, δε μπόρεσες να έχεις νέα.

— Ναι, κανένα.

— Μάθε, λοιπόν, καπετάνιο μου, πως τα καράβια είναι έτοιμα να μεταφέρουν τον Ιμπραΐμη και τους αραπάδες του στην Ύδρα.

— Ναι, αποκρίθηκε ο καπετάν Νικόλας. Τους είδα χτες βράδυ, περνώντας το Ναυαρίνο.

— Δεν αραξοβόλησες πουθενά από τότε που έφυγες από την Αφρική; ρώτησε ο Σκόπελος.

— Πώς! Μια φορά μονάχα... Στάθηκα μερικές ώρες στο Οίτιλο... για να συμπληρώσω το πλήρωμά μου. Μα αφόντας έφυγα από τη Μάνη, κανένας δε μου έδωκε απόκριση στα σινιάλα μου.

— Δε θα είχαν ίσως φορτίο! αποκρίθηκε ο Σκόπελος.

— Πες μου, εξακολούθησε ο καπετάν Νικόλας, τι κάνουν τούτη τη στιγμή ο Μιαούλης κι ο Κανάρης;

— Βρίσκονται στην ανάγκη, καπετάνιο μου, να κάνουν μικροεπιθέσεις, που ποτέ δε θα τους δώσουν μια οριστική νίκη. Έτσι, ενώ αυτοί κυνηγούν τα τούρκικα καράβια, οι κουρσάροι είναι λεύτεροι σ' όλο το Αιγαίο.

— Και μιλούν πάντα για τον...

— Το Σακρατίφ; αποκρίθηκε ο Σκόπελος χαμηλώνοντας λίγο τη φωνή. Ναι... παντού και πάντα, καπετάν Νικόλα, κι από σένα εξαρτάται να μιλήσουν ακόμα περισσότερο.

— Θα μιλήσουν!

Ο καπετάν Νικόλας σηκώθηκε, αφού άδειασε το ποτήρι του· ο Σκόπελος του το ξαναγιόμισε. Περιπατούσε απάνω - κάτω, έπειτα σταμάτησε μπροστά στο παράθυρο, σταύρωσε τα χέρια κι άκουε τα μακρινά προστυχοτράγουδα των Τούρκων στρατιωτών.

Τέλος, ήρθε πάλι και κάθισε απέναντι στο Σκόπελο· άλλαξε απότομα κουβέντα.

— Κατάλαβα απο το σινιάλο σου, πως έχεις σκλάβους, είπε.

— Ναι, καπετάν Νικόλα, έχω για να γεμίσω ενα καράβι τετρακοσίων τόνων. Ό,τι απόμεινε από τη σφαγή, μετά τη μάχη του Κρεμμυδιού. Να πάρει η οργή! Οι Τούρκοι παρασκότωσαν αυτή τη φορά. Αν τους άφηναν, δε θα έμενε μήτε ένας ζωντανός!

— Είναι άντρες; Γυναίκες;

— Ναι, άντρες, γυναίκες και παιδιά. Όλα τα είδη.

— Πού είναι;

— Στο κάστρο της Κυπαρισσίας.

— Τους ακριβοπλήρωσες;

— Χμ! Ο πασάς δε φάνηκε και πολύ βολικός. Νομίζει πως ο πόλεμος της Ανεξαρτησίας τελειώνει πια... δυστυχώς! Πάει, λοιπόν, ο πόλεμος, πάνε οι μάχες. Μα χωρίς μάχες πάνε, λοιπόν, κι οι αιχμάλωτοι. Πάει το ανθρώπινο εμπόριο! Μα πάλι όσο λιγότεροι είναι οι αιχμάλωτοι, τόσο η τιμή τους υψώνεται. Έτσι έρχεται πάλι το

ισοζύγιο, καπετάνιο μου! Ξέρω από καλή πηγή πως υπάρχει έλλειψη σκλάβων τώρα στη Μπαρμπαριά και θα τους πουλήσουμε αυτούς σε καλή τιμή.

— Ας είναι! είπε ο καπετάν Νικόλας. Είναι όλα έτοιμα; Μπορείς να έρθεις μαζί μου στην «Κάρυστο»;

— Όλα είναι έτοιμα' τίποτα πια δε με κρατά εδώ.

— Καλά, Σκόπελε. Σε οκτώ μέρες το αργότερο το πλοίο που θα στείλω, θα έρθει να παραλάβει το φορτίο. Θα το δώσουν άραγε χωρίς δυσκολίες;

— Ναι, είμαστε σύμφωνοι, αποκρίθηκε ο Σκόπελος. Μα πρέπει να πληρώσουμε πρώτα. Πρέπει, λοιπόν, πρώτα να συνεννοηθούμε με τον τραπεζίτη Ελιζούντο, για να δεχτεί τα γραμμάτιά μας. Η υπογραφή του είναι καλή κι ο πασάς θα πάρει τα χαρτιά αυτά σα χρυσάφι.

— Θα γράφω στον Ελιζούντο, πως δε θ' αργήσει να με δει στην Κέρκυρα, όπου θα κανονίσω την υπόθεση αυτή.

— Αυτή και κάποια άλλη, εξ ίσου σπουδαία, καπετάν Νικόλα, είπε ο Σκόπελος.

— Ίσως, αποκρίθηκε ο καπετάνιος.

— Μα την αλήθεια, πολύ σωστό το βρίσκω. Ο Ελιζούντο είναι πλούσιος... πάρα πολύ πλούσιος, καθώς λένε. Και ποιος τον πλούτισε; Εμείς, με κίνδυνο της ζωής μας. Α, στους καιρούς μας είναι καλή δουλειά να είσαι ο τραπεζίτης των κουρσάρων του Αιγαίου! Γι' αυτό, σου το ξαναλέω, καπετάν Νικόλα, το σχέδιό σου το βρίσκω πολύ σωστό.

— Τι θες να πεις; ρώτησε ο καπετάνιος το Σκόπελο, κοιτάζοντάς τον κατάματα.

— Ε, κάνεις πως δεν ξέρεις; αποκρίθηκε ο Σκόπελος. Μολόγησε τώρα, πως δε με ρωτάς, παρά για να μ' ακούσεις να το επαναλαβαίνω για εκατοστή φορά.

— Ίσως!

— Η κόρη του Ελιζούντο...

— Αυτό, που είναι σωστό, θα γίνει! αποκρίθηκε απλά ο καπετάν Νικόλας και σηκώθηκε.

Βγήκαν από το καπηλειό και κίνησαν κατά την παραλία. Βρήκαν την βαρκούλα, που τους περίμενε, και ανέβηκαν μαζί στην «Κάρυστο».

— Θα κανονίσω τις δουλειές μας με τον Ελιζούντο, μόλις φθάσουμε στην Κέρκυρα. Έπειτα εσύ θα έρθεις πάλι στην Κυπαρισσία να πάρεις το φορτίο.

Μετά μια ώρα η «Κάρυστος» έβγαινε από τον κόλπο. Μα πριν τελειώσει η μέρα, ο καπετάν Νικόλας άκουσε ένα μακρινό βουγγητό, που ερχόταν από τα νότια.

Ήτανε το κανόνι των Συμμάχων, που βροντούσε στο Ναυαρίνο.

Σακρατίφ ο κουρσάρος

Η «Κάρυστος» είχε ύφος τίμιου λεβαντίνικου караβιού, μισό θαλαμηγός, μισό εμπορικό, κι έτσι τους ξεγελούσε όλους. Όμως δεν ήτανε φρόνιμο για τον καπετάνιο της να τριγυρίζει έτσι κάτω απ' τα κανόνια των αγγλικών φρουρίων.

Καμιά δεκαπενταριά μονάχα μίλια χωρίζουν την Κυπαρισσία από την Ζάκυνθο, «το άνθος του Λεβάντε», όπως την ονομάζουν ποιητικά οι Ιταλοί. Από το βάθος του κόρφου, που έσκιζε τώρα η «Κάρυστος», διακρίνονταν οι πράσινες κορφές του Σκοπού· στις πλαγιές του κατέβαιναν ελιές και πορτοκαλιές, εκεί που άλλοτε ήτανε πυκνά δάση, που έθαλε ο Όμηρος και ο Βιργίλιος.

Ο αγέρας ήτανε πρίμος, ερχόταν απο τη στεριά και το τρεχαντήρι έσκιζε γρήγορα τα ήσυχα νερά της Ζακύνθου.

Κατά το βράδυ φάνηκε και η πρωτεύουσα του νησιού, με τα αραιά φώτα της, σκορπισμένα από την παραλία ίσαμε την κορφή του βενετσιάνικου κάστρου της.

Ο καπετάν Νικόλας δεν μπορούσε να έχει με τους Ζακυνθινούς τις ίδιες εμπορικές σχέσεις, που είχε με τους Τούρκους της Πελοποννήσου. Δεν έκαμε, λοιπόν, κανένα σινιάλο κι ούτε σταμάτησε στο νησί τούτο, που είναι η πατρίδα δυο δοξασμένων ποιητών – του Ιταλού Φώσκολου και του Έλληνα Σολωμού, του μεγαλύτερου ποιητή της σύγχρονης Ελλάδας.

Η «Κάρυστος» πέρασε το στενό που χωρίζει τη Ζάκυνθο από την Αχαΐα. Ο καπετάν Νικόλας στεκόταν ακίνητος στην πλώρη. Το άγριο βλέμμα του αγνάντευε τη στεριά απέναντί του.

— Το Μεσολόγγι! είπε τότε ο Σκόπελος, δείχνοντας βορειοανατολικά. Τι κουτοί άνθρωποι! Προτιμούν να σκοτωθούν παρά να παραδοθούν!

Ο καπετάν Νικόλας ήξερε τώρα ό,τι ήθελε να μάθει. Έπειτα σηκώθηκε και πήγε να χωθεί ανάμεσα στο πλήθος.

Πραγματικά, στην ηρωική αυτή πόλη οι έμποροι των σκλάβων δε μπορούσαν να κάνουν δουλειές. Ύστερ' από αγώνες δέκα μηνών, οι πολιορκημένοι του Μεσολογγιού, εξαντλημένοι από τις κακοπάθειες, ετοιμοθάνατοι από την πείνα, προτιμήσανε να καταστρέψουν την πόλη

τους παρά να την παραδώσουν στους αραπάδες του Ιμπραΐμη. Άντρες, γυναίκες, παιδιά, όλοι σχεδόν χάθηκαν στην έκρηξη εκείνη, που εξόντωσε νικητές και νικημένους.

Με απότομη, θυμωμένη κίνηση, ο καπετάν Νικόλας αποκρίθηκε στα λόγια του Σκοπέλου. Όλη μέρα, κατσουφιασμένος, αμίλητος, κρατούσε τιμόνι. Κατά τις έξι το βράδυ φάνηκε η Ιθάκη, η πατρίδα του Οδυσσέα και της Πηνελόπης.

Όλη νύχτα το τρεχαντήρι του καπετάν Νικόλα έτρεχε, έτρεχε με τα πανιά φουσκωμένα. Τα ξημερώματα, είκοσι μονάχα λεύγες τους χώριζαν από την Κέρκυρα.

Πέρασαν τους Παξούς, πέρασαν τη Λευκάδα, η Κέρκυρα άρχισε να ξεχωρίζει κατά το βοριά. Μερικά καράβια με αγγλική ή τούρκικη σημαία φάνηκαν. Η «Κάρυστος» δε δοκίμασε να τ' αποφύγει. Αν τη διάταζαν μάλιστα να σταθεί, θα υπάκουε. Δεν είχε τίποτα το ύποπτο, μήτε έγγραφα, μήτε εμπόρευμα, που θα μπορούσε να την προδώσει.

Μόλις κατέβηκε στη στεριά, ο Σκόπελος τράβηξε κατά την αγορά. Στενά, στριφτά δρομάκια με ιταλικά ονόματα, μαγαζιά με καμάρες, οχλοβοή ναπολιτάνικης συνοικίας.

Ο καπετάν Νικόλας πάλι ήθελε να «πάρει λόγια» τη βραδιά εκείνη. Τράβηξε, λοιπόν, κατά τη Σπιανάδα. Στην ωραία αυτή πλατεία με τα ψηλά δέντρα της, όλοι οι Κερκυραίοι, ξένοι και ντόπιοι, έκαναν τον περίπατό τους. Υπασπιστές μπαινόβγαιναν στο παλάτι του Κυβερνήτη και στο φρούριο, και η κρεμαστή γέφυρα έμενε διαρκώς κατεβασμένη μπροστά στο άγαλμα του στρατηγού Σούλεμπουργκ.

Ο καπετάν Νικόλας ανακατεύτηκε μέσα στο πλήθος. Κατάλαβε αμέσως πως κάτι εξαιρετικό θα συνέβαινε, γιατί όλοι ήτανε ταραγμένοι. Δεν ήταν όμως άνθρωπος να ρωτήσει. Έστησε μονάχα το αψί του. Εκείνο που του έκανε εντύπωση, ήταν ένα όνομα που το έλεγαν με μίσος:

— Σακρατίφ! Σακρατίφ!

Το όνομα αυτό στην αρχή, σα να του κέντησε την περιέργεια· μα έπειτα σήκωσε τους ώμους κι εξακολούθησε να κατεβαίνει τη Σπιανάδα ίσαμε την τελευταία της ταράτσα, πάνω από τη θάλασσα.

Μερικοί άντρες κάθονταν γύρω από ένα μνημείο κυκλικό, που είχαν υψώσει τώρα τελευταία στη μνήμη του σερ Θωμά Μαίτλανδ. Φαίνονταν πολύ ταραγμένοι και μιλούσαν όλοι μαζί με πολλές χειρονομίες.

— Σακρατίφ! Σακρατίφ! Θάνατος στον κουρσάρο Σακρατίφ!

Ο καπετάν Νικόλας άκουγε με προσοχή, μα δεν έλεγε τίποτα. Γύρισε το μάτι του κατά το λιμάνι. Είδε μεγάλη κίνηση. Πολλές βάρκες πήγαιναν στα πολεμικά πλοία. Σινιάλα συχναλλάζονταν με τα καράβια και το κοντάρι που υψωνότανε στην κορφή του κάστρου. Ήτανε φανερό –κι ένας ναυτικός σαν τον καπετάν Νικόλα δεν μπορούσε να γελαστεί– πως ένα ή περισσότερα πλοία ετοιμάζονταν να φύγουν από την Κέρκυρα.

Ο ήλιος είχε κιάλας κρυφτεί πίσω από τις ψηλές βουνοκορφές και η νύχτα δε θ' αργούσε να πλακώσει. Ο καπετάν Νικόλας αποφάσισε να γυρίσει στην πολιτεία. Τράβηξε σιγά - σιγά κατά τη μεγάλη πλατεία.

Η πλατεία ήτανε γεμάτη καφενεία κατάφωτα, οι καρέκλες απλώνονταν σε μεγάλες σειρές και πλήθος καθότανε και συζητούσε με εξαιρετική έξαψη. Ο καπετάν Νικόλας κάθισε σ' ένα μικρό τραπεζάκι, αποφασισμένος να μη χάσει λέξη απ' ό,τι έλεγαν στα γειτονικά τραπέζια.

— Μα την αλήθεια, έλεγε ένας εφοπλιστής, δεν υπάρχει πια ασφάλεια για το εμπόριο και δε θα τολμά πια κανένας να ριψοκινδυνέψει πολύτιμα εμπορεύματα στις σκάλες της Ανατολής.

— Και σε λίγο, είπε ένας χοντροεγγλέζος, δε θα μπορούμε πια να βρούμε πλήρωμα για τα πλοία του Αιγαίου.

— Ω! Αυτός ο Σακρατίφ! επανάλαβαν με αγανάκτηση οι διάφορες παρέες.

— «Να ένα όνομα που ξεγδέρνει τα λαρύγγια τους», συλλογιζότανε ο καφετζής, «και θα τους κάνει να μου παραγγείλουν δροσιστικά».

— Τι ώρα φεύγει η «Σιφάντα»; ρώτησε ο έμπορος.

— Στις οκτώ, αποκρίθηκε ο Κερκυραίος. Μα, πρόσθεσε με τόνο που δεν έδειχνε και μεγάλη εμπιστοσύνη, δεν αρκεί μόνο να φύγει· πρέπει και να φτάσει στον προορισμό της.

— Και θα φτάσει! φώναξε ένας άλλος Κερκυραίος. Δε μπορεί ένας πειρατής να τα βάλει με ολόκληρο το βρετανικό στόλο.

— Και τον ελληνικό και τον ιταλικό και το γαλλικό! πρόσθεσε ένας Άγγλος αξιωματικός, που ήθελε, κάθε κράτος να έχει και το μεριδίό του στην επικίνδυνη αυτή υπόθεση.

— Μα, εξακολούθησε ο έμπορος, η ώρα πλησιάζει και αν θέλουμε να δούμε τη «Σιφάντα» να φεύγει, πρέπει να κατεβούμε στη Σπιανάδα.

— Όχι, αποκρίθηκε ο Κερκυραίος, τίποτα δε βιάζει. Άλλωστε είπανε πως θα ρίξουν μια κανονιά.

Οι τρεις Κερκυραίοι εξακολούθησαν να μιλούν και να βρίζουν το

Σακρατίφ. Ο καπετάν Νικόλας βρήκε τη στιγμή κατάλληλη, και χωρίς να φανεί καθόλου από την προφορά του, πως ήταν από τη Μάνη, ρώτησε:

— Με συγχωρείτε, κύριοί μου, μπορείτε να μου πείτε τι είναι αυτή η «Σιφάντα»; Όλος ο κόσμος μιλάει σήμερα γι' αυτή.

— Μια κορβέτα, κύριε, του αποκρίθηκε ο έμπορος. Μια κορβέτα, που αγόρασε κι αρμάτωσε μια εταιρεία από Άγγλους, Γάλλους και Κερκυραίους εμπόρους. Το πλήρωμα επίσης είναι από τα τρία αυτά έθνη κι ο πλοίαρχος είναι ο αντρειωμένος καπετάν Στρατής! Ίσως αυτός να μπορέσει να κάνει, ό,τι δεν μπόρεσαν τα πολεμικά της Αγγλίας και της Γαλλίας.

— Α! έκαμε ο καπετάν Νικόλας. Μια κορβέτα φεύγει... Και για πού, σας παρακαλώ;

— Για πού; Για κει όπου θα μπορέσει να πιάσει και να κρεμάσει αυτόν τον καταραμένο Σακρατίφ!

— Θα σας παρακαλέσω τώρα, είπε ο καπετάν Νικόλας, να μου πείτε, ποιος είναι αυτός ο περίφημος Σακρατίφ;

— Ρωτάτε ποιος είναι ο Σακρατίφ! φώναξε ο Κερκυραίος, κατάπληκτος.

— Αό! Αό! έκαμε κι ο Εγγλέζος, γεμάτος έκπληξη.

Πραγματικά, ένας άνθρωπος που δεν ήξερε ακόμα τι είναι ο Σακρατίφ και μάλιστα στην Κέρκυρα, ίσα - ίσα τη στιγμή που το όνομα τούτο ήταν στα στόματα όλων, καταντούσε φαινόμενο.

Ο καπετάν Νικόλας κατάλαβε αμέσως τι εντύπωση έκαμε η ερώτησή του και πρόσθεσε βιαστικά:

— Είμαι ξένος, κύριοι. Τώρα μόλις έφτασα, από τη Ζάρα, από την άκρη της Αδριατικής, και δεν ξέρω τι γίνεται στην Επτάνησο.

— Πείτε καλύτερα τι γίνεται στο Αιγαίο! φώναξε ο Κερκυραίος, γιατί, μα την αλήθεια, ο Σακρατίφ διάλεξε το Αιγαίο ολόκληρο για να κάνει τις πειρατείες του.

— Α! έκαμε ο καπετάν Νικόλας. Θα είναι κανένας κουρσάρος.

— Ένας πειρατής, ένας κουρσάρος, ένας κακούργος! φώναξε ο χοντρός εγγλέζος. Ναι, ο Σακρατίφ αξίζει όλα τα ονόματα αυτά κι ακόμα άλλα τόσα!

Ο Εγγλέζος στάθηκε μια στιγμή να πάρει την αναπνοή του κι εξακολούθησε:

— Μου κάνει εντύπωση, κύριε, να υπάρχει ευρωπαίος, που να μην ξέρει τι θα πει Σακρατίφ!

— Ω, κύριε, αποκρίθηκε ο καπετάν Νικόλας, το όνομα αυτό δεν μου

ήταν εντελώς άγνωστο, πιστέψτε με. Μα δεν ήξερα πως αναστατώνει σήμερα ολόκληρη την Κέρκυρα. Μήπως κινδυνεύει η Κέρκυρα να πέσει στα χέρια του αιμοβόρου αυτού κουρσάρου;

— Πώς! φώναξε ο έμπορος. Ποτέ δε θα τολμήσει ο Σακρατίφ να βάλει το πόδι του στο νησί μας.

— Α! αλήθεια; έκαμε ο καπετάνιος της «Καρύστου».

— Βέβαια, κύριε, κι αν το έκανε, οι κρεμάλες θα φύτρωναν μόνες τους σε κάθε γωνιά για να τον γατζώσουν.

— Μα γιατί τότε όλη αυτή η συγκίνηση; ρώτησε ο καπετάν Νικόλας. Είμαι μόλις μια ώρα εδώ και δεν μπορώ να καταλάβω...

— Ιδού, κύριε, αποκρίθηκε ο Άγγλος. Δυο εμπορικά πλοία, τα «Τρία Αδέρφια» και το «Καρνάτικ», έπεσαν στα χέρια του Σακρατίφ τώρα κι ένα μήνα κι όσοι ζήσαν από το πλήρωμά τους πουλήθηκαν στα παζάρια της Μπαρμπαριάς σκλάβοι!

— Ω! αποκρίθηκε ο καπετάν Νικόλας. Φοβερό έγκλημα! Μα θα το πληρώσει ακριβά αυτός ο Σακρατίφ.

— Ενώθηκαν, λοιπόν, εξακολούθησε ο Κερκυραίος, μερικοί έμποροι κι αρμάτωσαν μια πολεμική κορβέτα, πολύ γρήγορη με πλήρωμα διαλεχτό και με καπετάνιο το Στρατή, που θα δείξει αυτός στο Σακρατίφ! Τη φορά τούτη υπάρχει ελπίδα πως ο τρομερός κουρσάρος, που τρομοκρατεί ολόκληρο το Αιγαίο, δε θα ξεφύγει. Θα τον πιάσουμε!

— Σα δύσκολο μου φαίνεται, αποκρίθηκε ο καπετάν Νικόλας.

— Και, πρόσθεσε ο Εγγλέζος, όλη τώρα η πόλη βρίσκεται σε μεγάλο αναβρασμό. Όλος ο λαός κατέβηκε στη Σπιανάδα να ζητωκραυγάσει τη «Σιφάντα», όταν θα φεύγει από τα νερά της Κέρκυρας.

Ο καπετάν Νικόλας ήξερε τώρα ό,τι, ήθελε να μάθει. Έπειτα σηκώθηκε και πήγε πάλι να χωθεί ανάμεσα στο πλήθος, που πλημμύριζε τη Σπιανάδα.

Ό,τι είπαν οι Άγγλοι και οι Κερκυραίοι στον καπετάν Νικόλα, δεν ήτανε καθόλου υπερβολικό. Τώρα και μερικά χρόνια, οι πειρατείες του Σακρατίφ ξεπερνούσανε κάθε όριο. Πλήθος εμπορικά πλοία κάθε εθνικότητας έπεσαν στα χέρια του τολμηρού κουρσάρου. Ποια ήταν η καταγωγή του; Ποια ήταν η πατρίδα του; Ήταν άραγε από τους φοβερούς κουρσάρους, τους Μπαρμπαρέζους; Κανένας δεν είχε γλιτώσει απ' όσους βρέθηκαν κάτω από τη φωτιά των κανονιών του· άλλοι σκοτώθηκαν, άλλοι πιάστηκαν σκλάβοι. Ποιος μπορούσε να μαντέψει τα καράβια του; Πηδούσε διαρκώς από το ένα στο άλλο. Χυμούσε μια φορά μ' ένα γρήγορο λεβαντίνικο μπρίκι, άλλη φορά με

μια ελαφριά βέτα, που κανένα καράβι δεν μπορούσε να την ξεπεράσει στη γρηγοράδα, και πάντα με τη μαύρη, κουρσάρικη σημαία. Κι αν ποτέ, σε καμιά του επίθεση, δεν ήταν ο πιο δυνατός, αν αναγκαζόταν να φύγει για να σωθεί, γινόταν άφαντος. Σε ποιο άραγε άγνωστο καταφύγιο, σε ποιον κρυφό κόρφο του Αιγαίου μπορούσαν να τον βρουν; Ήξερε και τα πιο μυστικά περάσματα σ' όλες αυτές τις ακρογιαλιές.

Ο κουρσάρος Σακρατίφ ήτανε τρομερός στην επίθεσή του. Οι σύντροφοί του δεν πισωχωρούσαν ποτέ μπροστά σε τίποτα, κι αυτός δεν ξεχνούσε ποτέ μετά τη μάχη να τους δώσει το «μερίδιο του διαβόλου», δηλαδή μερικές ώρες να σφάξουν και να κουρσέψουν. Γι' αυτό και οι σύντροφοί του τον ακολουθούσαν παντού, όπου και να τους πήγαινε. Όλοι θα σκοτώνονταν γι' αυτόν. Κι αν ακόμη τους φοβέριζες με τα πιο φρικά μαρτύρια, δε θα πρόδιναν τον αρχηγό τους, που τους είχε σα μαγεμένους. Σε τέτοιους ανθρώπους είναι δύκολο ν' αντισταθεί ένα πλοίο, προ πάντων ένα εμπορικό, που του λείπουν τα μέσα να πολεμήσει.

Όπως και να είναι, αν κινδύνευε ο Σακρατίφ να τον πιάσει κανένα πολεμικό, θα τιναζότανε στον αέρα καλύτερα, παρά να παραδοθεί. Αυτός ήταν ο ξακουστός κουρσάρος, που πήγαινε να κυνηγήσει η «Σιφάντα», και που αναστάτωνε ολόκληρη την Κέρκυρα.

Σε λίγο, μια κανονιά ακούστηκε. Αστραπή ξέσκισε τον αέρα· καπνός σηκώθηκε πάνω από το φρούριο. Ήτανε το σημάδι του μισεμού. Όλο το πλήθος έτρεξε στην ακρογιαλιά να δει και να αποχαιρετίσει τη «Σιφάντα».

Ο Νικόλας Στάρκος βρέθηκε στην πρώτη γραμμή ανάμεσα στο πλήθος. Σιγά - σιγά, στο φως του φεγγαριού, φάνηκε η κορβέτα με τα φώτα της. Δεύτερη κανονιά ακούστηκε από το φρούριο, έπειτα τρίτη. Η «Σιφάντα» αποκρίθηκε: τρεις τρομερές κανονιές έσεισαν τον αέρα. Τις κανονιές ακολούθησαν χιλιάδες ζητωκραυγές. Έπειτα, η σιωπή απλώθηκε στο νησί. Το πλήθος αγάλια - αγάλια άρχισε ν' αποτραβιέται και δεν έμειναν πια στην παραλία παρά ένας - δυο άνθρωποι.

Μια ώρα ακόμα ο καπετάν Νικόλας, πάντα συλλογισμένος, έμεινε στη μεγάλη πλατεία, που ήτανε τώρα σχεδόν έρημη. Μα μήτε ο νους του μήτε η καρδιά του ησύχαζαν. Στα μάτια του έκαιγε η φλόγα, που τα ματόφυλλά του δεν κατόρθωναν να κρύψουν. Η ματιά του, χωρίς να το θέλει, γύριζε κατά την κορβέτα, που είχε χαθεί πίσω από το νησί.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμαπαρέ παρουσιάστηκε στην Τράπεζα. Μια υπηρέτρια του είπε, πως η Χατζίνα δεν μπορούσε να τον δεχτεί!

Σα χτύπησε έντεκα στην εκκλησιά του Άη Σπυρίδωνα, ο καπετάν Νικόλας συλλογίστηκε να πάει ν' ανταμώσει το Σκόπελο, στο μέρος που του είχε ορίσει. Ο Σκόπελος τον περίμενε. Ο καπετάνιος πλησίασε.

— Η «Σιφάντα» έφυγε! είπε.

— Α! έκαμε ο Σκόπελος.

— Ναι, για να κυνηγήσει τον Σακρατίφ!

Ο Σκόπελος σήκωσε τους ώμους του με περιφρόνηση. Μπήκαν αμέσως στη μικρή βαρκούλα κι έφτασαν γρήγορα στην «Κάρυστο»: ο καπετάν Νικόλας πήδηξε πρώτος στο κατάστρωμα, μουρμουρίζοντας:

— Αύριο στον Ελιζούντο!

Ο κουρσάρος και ο τραπεζίτης

Την άλλη μέρα, κατά τις δέκα το πρωί, ο καπετάν Νικόλας πάτησε τη στεριά και τράβηξε με αργό βήμα κατά το σπίτι του τραπεζίτη. Δεν ήταν η πρώτη φορά που παρουσιαζότανε στο γραφείο, και τον είχανε πάντα δεχτεί σαν σπουδαίο πελάτη.

Ο Ελιζούντο τον γνώριζε καλά. Ήξερε πολλά πράγματα από τη ζωή του. Ήξερε ακόμα πως ήτανε γιος της Ανδρονίκης, που με τόσο θαυμασμό μίλησε γι' αυτή μια μέρα ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ.

Φαίνεται, πως τον περίμεναν στην Τράπεζα. Τον δέχτηκαν, μόλις παρουσιάστηκε. Πραγματικά, το γράμμα που είχε έρθει σαράντα οκτώ ώρες νωρίτερα από την Κυπαρισσία, ήτανε δικό του. Τον οδήγησαν λοιπόν αμέσως στο γραφείο του Ελιζούντο, και ο τραπεζίτης, από προφύλαξη, σηκώθηκε και κλείδωσε την πόρτα. Ο γέρο τραπεζίτης και ο πελάτης του ήτανε τώρα πρόσωπο με πρόσωπο. Κανένας δε θα ερχότανε να τους ενοχλήσει. Κανένας δε θα άκουε τι θα λέγανε.

— Καλημέρα, Ελιζούντο, είτε ο καπετάν Νικόλας και ξάπλωσε σε μια πολυθρόνα, σα να βρισκότανε σπίτι του. Πάνε κοντά έξι μήνες που δε σε ξαναείδα, αν και είχες συχνά νέα μου. Γι' αυτό δε θέλησα να περάσω τόσο κοντά από την Κέρκυρα, χωρίς να σταθώ και να πεταχτώ να σου σφίξω το χέρι.

— Δεν ήρθες για να με δεις, για να μου κάμεις φιλίες, καπετάν Νικόλα, αποκρίθηκε ο τραπεζίτης, με υπόκωφη φωνή. Τι με θέλεις;

— Ω, φώναξε ο καπετάνιος. Είσαι πάντα ο ίδιος, ο παλιός φίλος μου Ελιζούντο. Καμιά αισθηματολογία, χρήματα μονάχα! Θα είναι πολύς καιρός που κλείδωσες την καρδιά σου στο πιο μυστικό συρτάρι της κάσας σου και τώρα έχασες το κλειδί!

— Μου κάνεις τη χάρη να μου πεις, γιατί ήρθες και γιατί μου έγραψες;

— Πραγματικά, έχεις δίκιο, Ελιζούντο. Ας αφήσουμε τα κοπλιμέντα. Ας μιλήσουμε σοβαρά! Έχουμε σήμερα πολύ σπουδαίες υποθέσεις να

συζητήσουμε, που δεν παίρνουν αναβολή.

— Το γράμμα σου μιλάει για δύο υποθέσεις, εξακολούθησε ο τραπεζίτης. Η μια καθαρά εμπορική και η άλλη, καθώς μου γράφεις, ολότελα προσωπική.

— Ναι, Ελιζούντο.

— Μίλησε λοιπόν, καπετάν Νικόλα! Ανυπομονώ να σ' ακούσω.

Καθώς βλέπετε, ο τραπεζίτης μιλούσε σταράτα. Ήθελε μ' αυτόν τον τρόπο ν' αναγκάσει τον καπετάν Νικόλα να μιλήσει ίσια, χωρίς ξεστρατήματα. Μα εντελώς διαφορετικά ήτανε τα λόγια του, από τον ταραγμένο τόνο της φωνής του. Ήτανε φανερό, πως από τους δυο, ο τραπεζίτης βρισκότανε στη χειρότερη θέση.

Ο καπετάνιος της «Καρύστου» δεν μπόρεσε να κρύψει ένα χαμόγελο, που ο Ελιζούντο, με χαμηλωμένα μάτια, δεν είδε.

— Ποια από τις δυο δουλειές θες να πρωταρχήσουμε; ρώτησε ο καπετάν Νικόλας.

— Πρώτα την καθαρά προσωπική σου! αποκρίθηκε με ζωηρότητα ο γέρο τραπεζίτης.

— Προτιμώ ν' αρχίσω από την άλλη! είπε με απότομο ύφος ο καπετάνιος.

— Καλά. Τι τρέχει;

— Έχουμε ένα φόρτωμα αιχμαλώτους, που πρέπει να πάρουμε από την Κυπαρισσία. Είναι 237 κεφάλια, άντρες, γυναίκες και παιδιά· θα τους μεταφέρουμε στην Κάρπαθο, απ' όπου αναλαβαίνω να τους πάω στην Αφρική. Λοιπόν, ξέρεις, Ελιζούντο, αφού κάναμε πολλές δουλειές μαζί, οι Τούρκοι δε μας παραδίδουν το εμπόρευμα, αν δεν τους πλερώσουμε πρώτα με χρήματα ή με χαρτιά, που να έχουν μια σίγουρη υπογραφή. Έρχομαι λοιπόν να σου ζητήσω την υπογραφή σου κι ελπίζω να θελήσεις να δώσεις στο Σκόπελο, όταν θα σου φέρει τα γραμμάτια. Δε θα φέρεις καμιά δυσκολία! ναι;

Ο τραπεζίτης δεν αποκρίθηκε, μα η σιωπή του δεν μπορούσε να είναι παρά καταφατική.

— Πρέπει να προσθέσω, πέταξε έτσι ο άγριος θαλασσινός, η επιχείρηση δε θα είναι κακή. Η θέση των Τούρκων χειροτερεύει στην Ελλάδα. Η ναυμαχία του Ναυαρίνου θα τους γίνει ολέθρια, αφού οι ευρωπαϊκές Δυνάμεις μπαίνουν κι αυτές τώρα στο χορό. Αν λοιπόν τελειώσει ο πόλεμος, πάνε πια οι αιχμάλωτοι, παν οι αγορές και τα μεγάλα κέρδη. Γι' αυτό, το τελευταίο φόρτωμα, που μας παραδίνουν με αρκετά καλούς όρους, θα μοσκοπουληθεί στ' ακρογιάλια της

Αφρικής. Έτσι, θα έχουμε μεγάλα κέρδη κι οι δυο μας. Μπορώ να είμαι βέβαιος για την υπογραφή σου;

— Θα προεξοφλήσω τα γραμματιά σου, αποκρίθηκε ο Ελιζούντο, κι έτσι δεν έχω υπογραφή να σου δώσω.

— Όπως θέλεις, Ελιζούντο, αποκρίθηκε ο καπετάν Νικόλας, μα θα μας αρκούσε η υπογραφή σου. Άλλοτε δε δίσταζες να υπογράψεις.

— Τότε τα πράγματα ήταν αλλιώς. Τώρα όμως άλλαξαν οι ιδέες μου.

— Α, τι μου λες! φώναξε ο καπετάνιος. Όπως θέλεις, το κάτω - κάτω. Μα είναι λοιπόν αλήθεια πως θέλεις να τραβηχτείς από τις δουλειές, όπως άκουσα να λένε;

— Ναι, καπετάν Νικόλα! αποκρίθηκε ο τραπεζίτης, με σταθερή φωνή. Αυτή είναι η τελευταία δουλειά που κλείνω μαζί σου, αφού επιμένεις.

— Επιμένω, και πολύ μάλιστα, αποκρίθηκε ο καπετάνιος, με ξερό τόνο.

Έπειτα σηκώθηκε, έκαμε μερικές βόλτες στο γραφείο, μα χωρίς να πάψει να κοιτάζει τον Ελιζούντο με οργισμένη ματιά. Ξανακάθισε επί τέλους στη θέση του.

— Κυρ Ελιζούντο, είπε με ειρωνικό ύφος, θα έχεις λοιπόν αρκετά παραδάκια, αφού έβαλες στο νου σου να τραβηχτείς από τις δουλειές.

Ο τραπεζίτης δεν αποκρίθηκε.

— Μα τι θα τα κάμεις τα εκατομμύρια αυτά που κέρδισες; Δε θα τα πάρεις βέβαια στον άλλον κόσμο μαζί σου. Θα είναι κάπως μπελάς για το τελευταίο ταξίδι. Όταν θα φύγεις, σε ποιον θα πάνε;

Ο Ελιζούντο έμεινε πάντα σιωπηλός.

— Στην κόρη σου βέβαια! εξακολούθησε ο καπετάν Νικόλας, στην ωραία Χατζίνα. Αυτή θα κληρονομήσει την περιουσία του πατέρα της! Πολύ σωστό! Μα τι θα την κάνει; Μονάχη στη ζωή με τόσα εκατομμύρια!

Ο τραπεζίτης ανασηκώθηκε, και γρήγορα, σαν άνθρωπος που ξεμολογιέται κάτι που τον πνίγει.

— Η κόρη μου δε θα είναι πια μονάχη! είπε.

— Θα την παντρέψεις; Και με ποιον σε παρακαλώ; Ποιος θα θελήσει να την πάρει σα μάθει από πού προέρχεται η προίκα της; Και σου λέω ακόμα και τούτο: Όταν το μάθει αυτή η ίδια, σε ποιον θα τολμήσει πια να προσφέρει το χέρι της;

— Πώς θα το μάθει; είπε τρομαγμένος ο τραπεζίτης. Δεν ξέρει

τίποτα ίσαμε σήμερα, και ποιος θα της το πει;

— Εγώ, αν τύχει ανάγκη!

— Εσύ;

— Εγώ. Άκουσε, Ελιζούντο, και κράτα καλά τα λόγια μου, είτε ο καπετάν Νικόλας, τονίζοντας επίτηδες με ξετσιπωσιά τα λόγια του. Σου το λέω τώρα, μια για πάντα: Την τεράστια αυτή περιουσία τη χρωστάς σε μένα, στις δουλειές που κάναμε μαζί. Εγώ κινδύνευα το κεφάλι μου, και συ κέρδιζες. Αγοράζαμε και πουλούσαμε φορτία σκλάβους κι έτσι μάζεψες τα εκατομμύριά σου. Ε, λοιπόν, είναι πολύ δίκιο, θαρρώ, τα χρήματα αυτά να τα πάρω εγώ. Δεν έχω εγώ ψωροφιλοτιμίες, καλά το ξέρεις. Και δε με νοιάζει από πού κρατούν τα εκατομμύρια αυτά. Σαν τελειώσει ο πόλεμος, θα τραβηχτώ από τις δουλειές. Μα δεν θέλω κι εγώ να είμαι μονάχος στη ζωή. Θέλω, άκουσέ με καλά, θέλω τη Χατζίνα Ελιζούντο γυναίκα μου!

Ο τραπεζίτης έπεσε στην πολυθρόνα. Ένωθε καλά, πως ο απάνθρωπος πειρατής τον κρατούσε. Ήξερε πως τίποτα δε θα τον εμπόδιζε να φτάσει στο σκοπό του. Καμιά αμφιβολία! Ο άτιμος αυτός θα έβγαζε στο φως όλα τα άπλυτα της Τράπεζας Ελιζούντο.

Ν' αρνηθεί στον καπετάν Νικόλα δεν τολμούσε, θα γινόταν έξω φρένων δεν του έμενε λοιπόν παρά ένα μονάχα. Με κάποιο δισταγμό είπε:

— Η κόρη μου δεν μπορεί να γίνει γυναίκα σου, καπετάν Νικόλα, γιατί είναι υποχρεωμένη να παντρευτεί κάποιον άλλο!

— Κάποιον άλλο! φώναξε ο απαίσιος κουρσάρος. Μα την αλήθεια, έφτασα πάνω στην ώρα! Α! η κόρη του Ελιζούντο παντρεύεται;

— Σε πέντε μέρες...

— Και ποιον παίρνει, παρακαλώ; ρώτησε ο καπετάνιος, και η φωνή του έτρεμε από θυμό.

— Ένα Γάλλο αξιωματικό.

— Γάλλο αξιωματικό; Σίγουρα, κανέναν από τους φιλέλληνες, που έτρεξαν να βοηθήσουν την Ελλάδα!

— Ναι.

— Πώς τον λένε;

— Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ.

— Πολύ καλά, κυρ Ελιζούντο, είπε ο καπετάν Νικόλας, κοιτάζοντας κατάματα τον τραπεζίτη. Σου το ξαναλέω, όταν αυτός ο αξιωματικός μάθει ποιος είσαι, δε θα θελήσει πια την κόρη σου. Και όταν η κόρη σου μάθει πώς έκαμε την περιουσία του ο πατέρας της, δεν θα

μπορέσει πια να συλλογιστεί να γίνει γυναίκα του ντ' Αλμπαρέ. Αν λοιπόν δε χαλάσεις το συνοικέσιο αυτό σήμερα, αύριο θα χαλάσει μοναχό του, γιατί αύριο οι δυο αρραβωνιαστικοί θα τα μάθουν όλα!

Ο γερο τραπεζίτης ανασηκώθηκε απελπισμένος. Κοίταξε τώρα κατάματα τον απαίσιο θαλασσινό και είπε με αποφασισμένη φωνή:

— Καλά. Θα σκοτωθώ, καπετάν Νικόλα, και δε θα είμαι πια το αίσχος για την κόρη μου.

— Και τι με τούτο; Ο θάνατός σου δε θ' αλλάξει σε τίποτα την κατάσταση, Ελιζούντο. Ο Ελιζούντο θα μένει πάντα ο τραπεζίτης των κουρσάρων του Αιγαίου.

Ο γερο τραπεζίτης σωριάστηκε στην πολυθρόνα του χωρίς να μπορέσει ν' αποκριθεί στον καπετάνιο, που εξακολούθησε με χαιρεκακία:

— Να γιατί η Χατζίνα δε θα γίνει γυναίκα αυτού του ντ' Αλμπαρέ, μα θέλοντας και μη θα γίνει γυναίκα του Νικόλα Στάρκου.

Μισή ώρα ακόμη βάσταξε η συνομιλία αυτή, όπου ο ένας παρακαλούσε, κι ο άλλος φοβέριζε. Όχι, σίγουρα, ο καπετάν Νικόλας δεν αγαπούσε την κόρη του Ελιζούντο. Δεν τον έμελε, παρά μόνο για τα εκατομμύριά της. Ήταν αποφασισμένος να τα αποκτήσει και τίποτα δε θα τον έκανε ν' αλλάξει γνώμη.

Η Χατζίνα δεν είχε μάθει τίποτα για το γράμμα, που ειδοποιούσε πως θα έρθει ο καπετάν Νικόλας· μα από τη στιγμή εκείνη ο πατέρας της της φάνηκε πιο θλιμμένος, πιο συννεφιασμένος, σα να τον γονάτισε κάποια κρυφή σκέψη. Όταν λοιπόν παρουσιάστηκε ο καπετάν Νικόλας στην Τράπεζα, η ανησυχία της μεγάλωσε. Πραγματικά, γνώριζε τον άνθρωπο τούτο. Τον είχε δει να έρχεται πολλές φορές τα τελευταία χρόνια του πολέμου. Τον είχε πάρει από κακό μάτι, χωρίς να ξέρει κι αυτή γιατί. Δεν της άρεσε φαίνεται, ο τρόπος που την κοίταζε. Κι όμως ο καπετάν Νικόλας δεν της είχε ποτέ μιλήσει, εκτός από μερικά ασήμαντα λόγια, όπως έκαναν οι πελάτες της Τράπεζας.

Η Χατζίνα όμως είχε παρατηρήσει, πως κάθε φορά που ερχόταν ο άγιος αυτός πελάτης, ο πατέρας της έπεφτε σε βαθιά μελαγχολία, σα να τον κυρίευε τρομάρα. Γι' αυτό αντιπαθούσε τον καπετάν Νικόλα, ενώ δεν της είχε δοθεί καμιά άλλη αφορμή ίσαμε τη μέρα εκείνη.

Η Χατζίνα δεν είχε ακόμα μιλήσει στον Ερρίκο για τον άνθρωπο αυτόν. Κι έπειτα, γιατί να του μιλήσει; Ήταν ένας απλός πελάτης του πατέρα της. Και για τις υποθέσεις του γραφείου η Χατζίνα δε μιλούσε ποτέ στον αρραβωνιαστικό της. Ο αξιωματικός δεν ήξερε λοιπόν τις

σχέσεις του τραπεζίτη και του Νικόλα Στάρκου. Ούτε καν υποψιαζότανε πως η ηρωική εκείνη γυναίκα, που έσωσε στο Χαϊδάρι, ήταν η μητέρα του.

Ο καπετάν Νικόλας δεν πρόφτασε να γυρίσει, και δυο ατσάλινα χέρια τον έπιασαν από τον ώμο.

Ο Σαρής πάλι, ένιωθε κι αυτός την ίδια αντιπάθεια που ένιωθε και η νέα. Επειδή όμως ήταν χειροδύναμος και αποφασισμένος, αντί ν' αποφεύγει τον τραχύ θαλασσινό, προσπαθούσε απεναντίας να μπαίνει στο δρόμο του και θα του «έσπαζε τα κόκαλα», όπως έλεγε, αν έβρισκε την κατάλληλη ευκαιρία.

«Δεν έχω βέβαια το δικαίωμα, συλλογιζότανε, μα ίσως έρθει η ώρα...». Έτσι, ούτε ο Σαρής ούτε η Χατζίνα δεν ξαναείδαν με χαρά τον καπετάν Νικόλα. Απεναντίας μάλιστα. Και ανακουφίστηκαν και οι δυο, όταν τον είδαν να φεύγει πάλι και να τραβάει κατά το λιμάνι.

Ο Ελιζούντο έμεινε, αφού έφυγε ο κουρσάρος, κλεισμένος ώρα πολλή στο γραφείο του. Ακίνητος, αμίλητος. Είχε δώσει αυστηρή διαταγή: Μήτε η κόρη του, μήτε ο Σαρής δεν μπορούσαν να τον ενοχλήσουν, αν αυτός δεν έστελνε να τους φωνάξει. Η επίσκεψη κράτησε πολύ και ανησύχησαν πολύ η Χατζίνα κι ο Σαρής.

Έξαφνα το κουδούνι του Ελιζούντο ακούστηκε φοβισμένο, σα να έτρεμε το χέρι που το χτύπησε. Ο Σαρής έτρεξε, άνοιξε την πόρτα, που δεν ήτανε πια κλειδωμένη από μέσα, και βρέθηκε μπροστά στον τραπεζίτη.

Ο Ελιζούντο καθότανε πάντα στην πολυθρόνα του, καμπουριασμένος, σκυφτός. Είχε παλέψει με τον εαυτό του και η πάλη αυτή τον τσάκισε. Σήκωσε το κεφάλι, κοίταξε το Σαρή σα να μην τον αναγνώριζε, έβαλε το χέρι του στο μέτωπο:

— Πες στη Χατζίνα να έρθει... είπε με πνιγμένη φωνή.

Ο Σαρής έτρεξε. Σ' ένα λεπτό η Χατζίνα βρισκότανε μπροστά στον πατέρα της. Αμέσως, χωρίς κανένα προοίμιο, με φωνή αλλοιωμένη από την συγκίνηση:

— Χατζίνα, της είπε, πρέπει... πρέπει... να το πάρεις απόφαση. Ο γάμος σου με τον Ερρίκο δεν μπορεί να γίνει!

— Τι λες, πατέρα μου! φώναξε η νέα, χτυπημένη κατάκαρδα.

— Πρέπει Χατζίνα! ξαναείπε ο Ελιζούντο, εξαντλημένος.

— Πατέρα, σε παρακαλώ, πες μου για ποιο λόγο δεν μπορώ να παντρευτώ τον Ερρίκο; Πες μου, γιατί παίρνεις πίσω το λόγο, που έδωσες σε κείνον και σε μένα; Πάντα ήμουν υπάκουη και ό,τι μου έλεγες, το έκανα. Και τώρα πάλι θα κάνω ό,τι με προστάξεις... Μα επιτέλους, θα μου πεις, για ποιο λόγο δεν μπορώ να τον παντρευτώ;

— Γιατί πρέπει, Χατζίνα... γιατί πρέπει... να παντρευτείς... έναν άλλο! μουρμούρισε ο Ελιζούντο.

— Άλλον! φώναξε η νέα. Άλλον! Ποιον;

— Τον Νικόλα Στάρκο!

— Αυτόν! Αυτόν!

Τα λόγια αυτά ξέφυγαν άθελα από τα χείλια της Χατζίνας· κρατήθηκε από το τραπέζι, να μην πέσει.

— Πατέρα, είπε, υπάρχει κάτι στη διαταγή που μου δίνεις, χωρίς να το θέλεις ίσως, κάτι που δεν μπορώ να εξηγήσω. Υπάρχει κάποιο μυστικό, που δεν τολμάς να μου το πεις!

— Μη με ρωτάς καθόλου! φώναξε ο γέρο πατέρας. Καθόλου! Δεν μπορώ να σου πω!

— Καλά, πατέρα μου, καλά. Μα αν, για να σε υπακούσω, δεν πάρω τον Ερρίκο, ακόμα κι αν πεθάνω από τον καημό μου, δεν μπορώ όμως να πάρω τον Νικόλα Στάρκο! Δεν το θέλεις ούτε συ, πατέρα μου...

— Πρέπει, Χατζίνα, πρέπει! είπε ο Ελιζούντο με πνιγμένη φωνή.

— Μα κινδυνεύει η ευτυχία μου, πατέρα! φώναξε η νέα, απελπισμένη.

— Και η τιμή μου!

— Η τιμή του Ελιζούντο δεν εξαρτάται λοιπόν μονάχα από τον ίδιο; Εξαρτάται και από κανέναν άλλον;

— Ναι, Χατζίνα, και ο άλλος αυτός είναι... ο καπετάν Νικόλας!

Με τα λόγια αυτά ο τραπεζίτης σηκώθηκε· το βλέμμα του τώρα ήταν άγριο, το πρόσωπο ολοκόκκινο, σα να τον είχε χτυπήσει αποπληξία. Η Χατζίνα, στη θέα αυτή, ξανάβρε την ενεργητικότητά της. Κι αλήθεια, της χρειαζότανε μεγάλη δύναμη για να πει, φεύγοντας:

— Καλά, πατέρα μου, θα κάμω όπως μου λες!

Πάει η χαρά της ζωής της! Δε θα γνώριζε ποτέ την ευτυχία! Μα είχε καταλάβει πως κάποιο τρομερό μυστικό έσμιγε τον πατέρα της με τον απαίσιο καπετάνιο. Κατάλαβε πως ο τραπεζίτης βρισκότανε στη διάθεση του απάνθρωπου αυτού θαλασσινού. Υποτάχτηκε. Θυσιάστηκε! Η τιμή του πατέρα της απαιτούσε τη θυσία τούτη.

Ο Σαρής πήρε στην αγκαλιά του τη νέα, σχεδόν λιπόθυμη. Την πήγε στην κάμαρά της. Εκεί του τα διηγήθηκε όλα... το τρομερό μυστικό... την αυτοθυσία της. Ο Σαρής ένιωθε την καρδιά του να φουσκώνει από μίσος. Καημένη Χατζίνα! Αχ! να μπορούσε να σκότωνε αυτόν τον καταραμένο καπετάνιο!

Ύστερ' από μια ώρα, ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ παρουσιάστηκε στην Τράπεζα. Μια υπηρέτρια του είπε, πως η Χατζίνα δεν μπορούσε να τον δεχτεί! Ζήτησε να δει τον τραπεζίτη. Ο τραπεζίτης δεν μπορούσε να τον δεχτεί! Θέλησε να μιλήσει του Σαρή. Ο Σαρής έλειπε από το σπίτι! Ο

Ερρίκος γύρισε στο ξενοδοχείο του, τρομερά ανήσυχος. Ποτέ δεν τον είχαν δεχτεί έτσι. Αποφάσισε να ξαναπεράσει το βράδυ και περίμενε με βαθιά αγωνία.

Κατά τις έξι το βράδυ του έφεραν ένα γράμμα. Κοίταξε τη διεύθυνση και γνώρισε το ίδιο το γράψιμο του Ελιζούντο. Το γράμμα αυτό έλεγε:

«Ο κ. Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ παρακαλείται να θεωρήσει απραγματοποίητα τα σχέδια του γάμου του με την κόρη του τραπεζίτη Ελιζούντο. Για λόγους εντελώς ξένους από αυτόν, ο γάμος τούτος δεν μπορεί να γίνει, και ο κ. Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ θα έχει την καλοσύνη να πάψει τις επισκέψεις του στο τραπεζιτικό γραφείο.

Ελιζούντο.»

Στην αρχή ο νεαρός αξιωματικός δεν κατάλαβε τίποτα απ' ό,τι διάβασε. Έπειτα ξαναδιάβασε το γράμμα. Έμεινε αποσβολωμένος. Τι είχε γίνει λοιπόν; Τι έκαμε τον Ελιζούντο ν' αλλάξει έτσι απότομα γνώμη; Χτες ακόμα έφυγε από το σπίτι του, όπου γίνονταν οι προετοιμασίες του γάμου. Ο τραπεζίτης ήτανε μαζί του, όπως πάντα. Και η νέα φαινότανε τόσο ευτυχισμένη!

Μα το γράμμα δεν είναι υπογραμμένο από τη Χατζίνα, μουρμούρισε ο Ερρίκος. Έχει την υπογραφή του Ελιζούντο. Η Χατζίνα δεν ξέρει, δεν έμαθε τι μου γράφει ο πατέρας της... Δεν ξέρει πως άλλαξε γνώμη! Γιατί; Δεν έδωσα καμιά αφορμή που μπορούσε... Αχ! πρέπει να μάθω τι εμπόδιο υψώθηκε τόσο αναπάντεχα ανάμεσα στη Χατζίνα και σε μένα...

Αφού δεν είχε πια δικαίωμα να πάει στο σπίτι του τραπεζίτη, αποφάσισε να του γράψει. «Έχω απόλυτο δικαίωμα να μάθω τι έτρεξε», του έλεγε.

Το γράμμα του έμεινε χωρίς απάντηση. Έγραψε ένα άλλο. Τίποτα! Ξανάγραψε. Τίποτα! Έγραψε τότε στη Χατζίνα: «Σε εξορκίζω στην αγάπη μας, απάντησέ μου, της έλεγε, ακόμα κι αν μου πεις πως δε θέλεις πια να με ξαναδείς...». Μα δεν έλαβε καμιά απάντηση.

Τότε ο νεαρός αξιωματικός, απελπισμένος, δοκίμασε να δει το Σαρή. Δεν έφευγε πια από το Βασιλικό δρόμο. Ώρες και ώρες τριγυρνούσε έξω από την Τράπεζα. Άδικα! Ο Σαρή, υπακούοντας ίσως στις διαταγές του τραπεζίτη ή στα παρακαλετά της Χατζίνας, δεν έβγαινε πια έξω.

Έτσι, με αδιαφόρετες προσπάθειες, πέρασε η 24 και 25 του Οκτωβρίου. Μεγάλη πίκρα κυρίεψε τον Ερρίκο· νόμιζε πια πως έφτασε

στο ανώτατο σημείο του πόνου.

Είχε όμως άδικο!

Πραγματικά, στις 26 του Οκτωβρίου, μια αναπάντεχη είδηση διαδόθηκε στην πολιτεία και χτύπησε κατάκαρδα, πιο βαριά ακόμα, το νεαρό Γάλλο. Όχι μονάχα ο γάμος του με τη Χατζίνα Ελιζούντο είχε χαλάσει –κι αυτό το ήξερε όλη η Κέρκυρα– μα και η Χατζίνα παντρευότανε κάποιον άλλον.

Ο Ερρίκος δεν μπορούσε να το πιστέψει. Ένας άλλος θα έπαιρνε τη Χατζίνα!

«Θα μάθω ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος! φώναξε. Όποιος και να είναι, θα το μάθω. Θα του μιλήσω, θα τον αναγκάσω, θέλοντας και μη, να μου δώσει λόγο!»

Δεν άργησε να μάθει ποιος ήταν ο αντίπαλός του. Πραγματικά, τον είδε να μπαίνει στο σπίτι της Χατζίνας, τον περίμενε να βγει, τον ακολούθησε ίσαμε το μώλο, όπου τον περίμενε η μικρή βάρκα του τρεχαντηριού. Τον είδε ν' ανεβαίνει στην «Κάρυστο», αραγμένη λίγο μακρύτερα.

Αυτό γίνθηκε στις 27 του Οκτωβρίου. Ο Ερρίκος ζήτησε πληροφορίες. Έμαθε πως ο γάμος της Χατζίνας και του καπετάν Νικόλα θα γινότανε πολύ γρήγορα· οι ετοιμασίες εξακολουθούσαν.

Ο γάμος θα γινότανε στις 30 του Οκτωβρίου, στον Άη Σπυρίδωνα. Δηλαδή την ίδια μέρα που είχαν ορίσει πρωτύτερα για το δικό του γάμο. Μονάχα που ο γαμπρός δε θα ήταν πια αυτός, μα ένας ναυτικός, που κανέναν δεν ήξερε από πού ερχότανε και κατά πού τραβούσε.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ, έξω φρενών, πήρε την απόφασή του. Θα προκαλούσε τον μισητό του αντίπαλο, θα τον κυνηγούσε ίσαμε το ιερό ακόμα, θα μονομαχούσε μαζί του. Ένας από τους δυό έπρεπε να λείψει. «Αν δεν τον σκοτώσω εγώ, θα με σκοτώσει εκείνος, μα τουλάχιστο έτσι θα δώσω τέλος σ' αυτή την ανυπόφορη κατάσταση!»

Άδικα προσπαθούσε να σκεφτεί, πως αν ο γάμος αυτός γινότανε, ήτανε με τη θέληση του Ελιζούντο. Πως εκείνος ήταν ο πατέρας της Χατζίνας και είχε όλα τα δικαιώματα επάνω της.

«Ναι, ναι... Μα η Χατζίνα δε θέλει! Την ανάγκασε... Θυσιάζεται!»

Σπς 28 του Οκτωβρίου όλη μέρα ο Ερρίκος προσπαθούσε να συναντήσει τον καπετάν Νικόλα. Τον παραφύλαγε στο μώλο, τον παραφύλαγε στην Τράπεζα! Άδικα! Και σε δυο μέρες ο γάμος θα γινότανε.

Τίποτ' άλλο πια δεν έκανε ο Ερρίκος. Παραμόνευε τον καπετάν

Νικόλα. Μα του κάκου.

Μα στις 29 του Οκτωβρίου, κατά τις έξι το απόγευμα, κάτι αναπάντεχο άλλαξε εντελώς τα πράγματα.

Μια είδηση κυκλοφόρησε άξαφνα στην Κέρκυρα: ο Ελιζούντο χτυπήθηκε από αποπληξία. Πραγματικά, ύστερα από δυο ώρες, ο γέρο τραπεζίτης ήτανε νεκρός.

Ένας δραματικός διάλογος

Κανένας δεν μπορούσε να ξέρει τι αποτελέσματα θα είχε ο αναπάντεχος αυτός θάνατος του Ελιζούντο. Ο Ερρίκος ντ' Αλμπάρé, μόλις το έμαθε, στοχάστηκε πως δίχως άλλο τ' αποτελέσματα θα ήτανε γι' αυτόν ευχάριστα. Εξάπαντος ο γάμος της Χατζίνας θα έμενε πίσω. Ο νεαρός αξιωματικός δε δίστασε να παρουσιαστεί αμέσως στο σπίτι της Χατζίνας, μολονότι ήξερε πως η κοπέλα θα ήτανε βυθισμένη στο πένθος της. Μα δεν μπόρεσε να τη δει ούτε αυτή ούτε το Σαρή. Δεν του έμεινε λοιπόν τίποτ' άλλο, παρά να περιμένει.

«Αν η Χατζίνα ήταν έτοιμη να παντρευτεί τον καπετάν Νικόλα, για να υπακούσει στον πατέρα της, τώρα που ο πατέρας της πέθανε, ο γάμος αυτός δε θα γίνει».

Έτσι συλλογιζόταν ο Ερρίκος, και δεν είχε άδικο. Κι έτσι έβγαζε το φυσικότατο αυτό συμπέρασμα πως οι πιθανότητες της δικής του ευτυχίας πλήθαιναν, ενώ οι πιθανότητες του καπετάν Νικόλα είχανε πολύ λιγοστέψει.

Ο δεύτερος καπετάνιος του τρεχαντηριού έφερε την άλλη μέρα το πρωί την είδηση στον καπετάν Νικόλα. Θα νομίσετε ίσως, πως ο καπετάνιος θα θύμωσε, μόλις άκουσε το θάνατο αυτό. Μα δεν έχετε δίκιο. Ο καπετάν Νικόλας ήταν άνθρωπος δυνατός κι ήξερε να κρατιέται. Ό,τι έγινε έγινε. Δεν παραπονιόταν.

— Α! ο Ελιζούντο πέθανε; ρώτησε μονάχα.

— Ναι... πέθανε.

— Μήπως αυτοκτόνησε; είπε ο καπετάν Νικόλας με σιγανή φωνή, σα να μιλούσε στον εαυτό του.

— Όχι, αποκρίθηκε ο Σκόπελος που κατάλαβε τη σκέψη του καπετάνιου. Οι γιατροί βεβαιώνουν πως πέθανε από αποπληξία.

— Κερανοβόλο;

— Περίπου. Έχασε αμέσως τις αισθήσεις του και δεν μπόρεσε λέξη

να πει ώσπου να πεθάνει.

— Καλύτερα έτσι.

— Δίχως άλλο, καπετάνιο μου, αφού μάλιστα η δουλειά της Κυπαρισσίας έκλεισε.

— Έκλεισε εντελώς, αποκρίθηκε ο καπετάν Νικόλας. Τα γραμμαδιά μας προπληρώθηκαν και τώρα μπορούμε ν' αγοράσουμε με χρήματα τους σκλάβους.

— Μα το Θεό καιρός ήταν! φώναξε ο δεύτερος καπετάνιος. Μα, καπετάνιο μου, θα τελειώσεις άραγε και την άλλη υπόθεση;

— Ποια άλλη; ρώτησε με ησυχία ο καπετάν Νικόλας. Ε, λοιπόν και η άλλη θα τελειώσει όπως πρέπει. Δε βλέπω ν' άλλαξε καθόλου η κατάσταση. Η Χατζίνα θα υπακούσει στον νεκρό πατέρα της, όπως θα τον υπάκουε αν ζούσε, και για τους ίδιους λόγους.

— Έτσι λοιπόν, καπετάνιο μου, δεν έχεις σκοπό ν' αφήσεις να πάει χαμένη η δουλειά τούτη.

— Να την αφήσω! φώναξε ο καπετάνιος με αποφασιστικό τόνο. Για πες μου, Σκόπελε, νομίζεις πως υπάρχουν στον κόσμο πολλοί άνθρωποι που θα δέχονταν να κλείσουν τη χούφτα τους, ξέροντας πως αν την άφηναν ανοιχτή θα έπεφταν μέσα είκοσι εκατομμύρια;

— Είκοσι εκατομμύρια! είπε κι ο Σκόπελος χαμογελώντας. Ε, λοιπόν, τόσα είχα υπολογίσει κι εγώ. Ώστε είκοσι εκατομμύρια αφήνει ο Ελιζούντο;

— Ναι. Περιουσία σίγουρη. Μπορούμε να την κάνουμε αμέσως λιανά.

— Μόλις θα σου πέσει στα χέρια, καπετάνιο μου. Γιατί τώρα όλη αυτή η περιουσία θα πάει στην ωραία Χατζίνα.

— Που θα γίνει γυναίκα μου! Μη φοβάσαι, Σκόπελε. Με μια λέξη μου μόνο μπορώ να καταστρέψω την τιμή του τραπεζίτη. Και μετά το θάνατό του, όπως και πρωτύτερα, η κόρη του θα προτιμήσει να χάσει την περιουσία της και να σώσει την τιμή του πατέρα της. Μα δε θα πω τίποτα. Δε θα χρειαστεί να πω τίποτα! Θα με τρέμει και η κόρη, όπως μ' έτρεμε κι ο πατέρας. Θα δεις! Θα είναι πολύ ευτυχισμένη να μου δώσει αυτά τα είκοσι εκατομμύρια για προίκα' κι αν αμφιβάλλεις, Σκόπελε, θα πει πως δεν ξέρεις ακόμα καλά τον καπετάν Νικόλα.

Θα είχαν περάσει και δεκαπέντε μέρες, από τότε που η «Σιφάντα» είχε φανεί στ' ακρογιάλια της Χίου.

Ο Στάρκος μιλούσε με μεγάλη βεβαιότητα. Ο δεύτερος καπετάνιος του, που δε γελιόταν εύκολα, άρχισε πάλι να πιστεύει, πως ο θάνατος του γέρο τραπεζίτη δε θα εμπόδιζε τη δουλειά τους. Θ' αργοπορούσε μονάχα ο γάμος. Αυτό θα ήταν όλο.

Πόσο όμως θ' αργοπορούσε; Το ζήτημα αυτό απασχολούσε το Σκόπελο και τον καπετάν Νικόλα, ακόμα, αν και αυτός δεν ήθελε να το ομολογήσει. Την άλλη μέρα πήγαινε στην κηδεία του τραπεζίτη. Πολύ λίγος κόσμος συνόδεψε το νεκρό. Στην κηδεία συναντήθηκαν με τον Ερρίκο· κοιτάχτηκαν χωρίς να πουν λέξη.

Τις πέντε πρώτες μέρες μετά το θάνατο του τραπεζίτη ο καπετάν Νικόλας μάταια προσπαθούσε να δει τη Χατζίνα. Η πόρτα της έμενε κλειστή για όλους. Σα να είχε πεθάνει και η Τράπεζα μαζί με τον τραπεζίτη.

Και ο Ερρίκος το ίδιο δε στάθηκε πιο τυχερός. Δεν κατόρθωσε να δει τη Χατζίνα και να της μιλήσει. Ίσως και να έφυγε από την Κέρκυρα με τον πιστό της Σαρή, που κι αυτός δε φαινότανε πια πουθενά.

Ωστόσο ο καπετάνιος της «Καρύστου», αντί να παρατήρει τα σχέδιά του, έλεγε και ξανάλεγε μ' ευχαρίστηση πως ο γάμος του θα γινότανε πολύ γρήγορα. Τα ίδια έλεγε κι ο Σκόπελος παντού κι έτσι κανένας πάλι δεν είχε αμφιβολία. Έπρεπε μονάχα να περιμένουν να περάσει ο πρώτος καιρός του πένθους και να τακτοποιήσει η Χατζίνα τις δουλειές της Τράπεζας. Η περιουσία, που άφησε ο τραπεζίτης, ήξεραν όλοι πως ήτανε τεράστια. Οι φλυαρίες της γειτονιάς και οι διάφορες διαδόσεις την πενταπλασίαζαν βέβαια. Ναι. Όλοι πίστευαν πως ο Ελιζούντο δεν άφησε λιγότερα από εκατό εκατομμύρια. Και τι ωραία κοπέλα αυτή η Χατζίνα! Χαρά σ' εκείνον που θα την πάρει! Χαρά στον καπετάν Νικόλα!

Δε μιλούσανε πια γι' άλλο τίποτα στην Κέρκυρα. Οι χασομέρηδες μαζεύονταν μάλιστα στο Βασιλικό δρόμο να δουν τουλάχιστον απ' έξω το σπίτι, όπου βρίσκονταν τόσα εκατομμύρια.

Κι αλήθεια, η περιουσία του Ελιζούντο ήτανε τεράστια. Έφτανε τα είκοσι εκατομμύρια του καιρού εκείνου, δηλαδή παρά πάνω από τριακόσια εκατομμύρια σημερινές δραχμές. Και όπως το είχε πει ο καπετάν Νικόλας στο Σκόπελο, ήταν όλη από καλά και σίγουρα χαρτιά, που μπορούσαν να εξαργυρωθούν αμέσως.

Η Χατζίνα κι ο Σαρή το κατάλαβαν αυτό ευθύς που πέθανε ο τραπεζίτης.

Μα αναγκάστηκαν επίσης να ανακαλύψουν με τι τρόπο κέρδισε αυτά τα χρήματα ο Ελιζούντο. Ο Σαρή που ήξερε κάπως από υποθέσεις, μόλις πήρε τα βιβλία της Τράπεζας, είδε καθαρά τι έτρεχε. Βέβαια, ο Ελιζούντο θα είχε σκοπό να καταστρέψει τα βιβλία πριν πεθάνει· μα δεν πρόλαβε.

Η Χατζίνα κι ο Σαρή τα έμαθαν λοιπόν όλα. Πώς βγήκαν αυτά τα

εκατομμύρια! Με τι αισχρές συναλλαγές, με τι ατιμίες! Να λοιπόν γιατί ο καπετάν Νικόλας κρατούσε στα χέρια του το γέρο τραπεζίτη. Ήτανε συνένοχός του. Μπορούσε να εξαφανιστεί, χωρίς να αφήσει χνάρι. Κι ο πατέρας πλήρωνε τη σιωπή του κακούργου με την κόρη του.

— Ο άθλιος! Ο άθλιος, φώναζε ο Σαρήs.

— Σώπα! αποκρινόταν η νέα.

Σώπαινε ο Σαρήs, τότε, γιατί ήξερε, πως τα λόγια του πλήγωναν την πολυαγαπημένη του κυρά.

Η κατάσταση όμως δε θ' αργούσε να ξεκαθαριστεί. Η Χατζίνα έπρεπε να δώσει μια λύση γρήγορα για το συμφέρον όλων.

Έξι μέρες μετά το θάνατο του τραπεζίτη, ο Σαρήs περίμενε τον καπετάν Νικόλα στο μώλο και τον παρακάλεσε να πάει αμέσως κατά τις επτά το βράδυ στο σπίτι της Χατζίνας.

Δεν μπορούμε να πούμε, πως ο τρόπος του Σαρή ήταν ευγενικός και η φωνή του γεμάτη γλύκα. Μα ο καπετάνιος της «Καρύστου» δεν πρόσεχε σε τέτοια μικροπράγματα, και τον ακολούθησε αμέσως στην Τράπεζα.

Οι γείτονες, που είδαν τον καπετάν Νικόλα να μπαίνει στο σπίτι, που είχε μείνει κλειστό με τόση επιμονή, πίστεψαν πως η τύχη ήταν με το μέρος του.

Ο καπετάν Νικόλας βρήκε τη Χατζίνα στο γραφείο του πατέρα της. Καθόταν μπροστά στο γραφείο, που ήτανε γεμάτο εμπορικά βιβλία, χαρτιά και διάφορα έγγραφα. Ο καπετάνιος κατάλαβε πως η κοπέλα τα ήξερε όλα.

Μόλις μήκε στο γραφείο, η Χατζίνα σηκώθηκε κι έγενεψε στο Σαρή να τους αφήσει μονάχους. Ήτανε ντυμένη κατάμαυρα. Το πρόσωπό της ήτανε αυστηρό, τα μάτια της κομμένα από την αγρυπνία. Φαινότανε πολύ κουρασμένη, μα το ηθικό της στεκότανε ψηλά. Ούτε μια στιγμή δεν έχασε την ψυχραιμία της στις δύσκολες τούτες ώρες, όπου έπαιξε την ευτυχία και την τιμή της.

— Ήρθα, Χατζίνα, και είμαι στις διαταγές σου! είπε ο καπετάν Νικόλας. Γιατί με φώναξες;

— Για δυο λόγους, καπετάν Νικόλα, αποκρίθηκε η νέα, που ήθελε να πάει ολόισια στο σκοπό της. Πρώτα - πρώτα πρέπει να σου πω, πως ο γάμος που με βίαζε να κάμω ο πατέρας μου, όπως πολύ καλά ξέρεις, δε θα γίνει.

— Κι εγώ, αποκρίθηκε ψυχρά ο καπετάν Νικόλας, τούτο μόνο σου λέω: καθώς βλέπω από τα λόγια σου, δεν αναμέτρησες φαίνεται όλες

τις συνέπειες.

— Τα συλλογίστηκα όλα, είτε η νέα, και πρέπει να ξέρεις πως η απόφασή μου είναι τελειωτική, αφού τα ξέρω όλα. Ξέρω τις άτιμες σχέσεις, που είχε η Τράπεζα Ελιζούντο με τους δικούς σου, καπετάν Νικόλα!

Ο καπετάνιος της «Καρύστου» άκουσε με πολλή δυσαρέσκεια τα λόγια τούτα. Βέβαια, περίμενε πως η Χατζίνα θα θελήσει να χαλάσει το γάμο της, μα νόμιζε πως θα μπορούσε να την εκβιάσει αν της φανέρωνε τις σχέσεις του με τον πατέρα της. Το καλύτερό του όπλο, λοιπόν, έγινε κομμάτια. Μα δεν απελπίστηκε, κι είπε με ειρωνικό τόνο:

— Λοιπόν! Ξέρεις τις υποθέσεις της Τράπεζας Ελιζούντο, κι όμως μιλάς έτσι;

— Ναι, Μιλώ και θα μιλώ πάντα έτσι, γιατί αυτό είναι το καθήκον μου.

— Μήπως ο υποπλοίαρχος ντ' Αλμπαρέ...

— Μην ανακατεύεις το όνομα του ντ' Αλμπαρέ σ' όλα αυτά! φώναξε η Χατζίνα με οργή. Έπειτα, πιο κύρια του εαυτού της, και για να προλάβει κάθε άλλη πρόκληση:

— Ξέρεις πολύ καλά, είπε, πως ποτέ ο υποπλοίαρχος ντ' Αλμπαρέ δε θα δεχτεί να πάρει γυναίκα του την κόρη του Ελιζούντο.

— Θα του κακόρθει βέβαια του κυρίου.

— Έτσι πρέπει. Αυτό απαιτεί η τιμή.

— Και γιατί;

— Γιατί δεν παντρεύεται κανείς μια κληρονόμο, που ο πατέρας της ήταν ο τραπεζίτης των κουρσάρων. Όχι! Ένας τίμιος άνθρωπος δεν μπορεί να δεχτεί μια περιουσία που προέρχεται από ατιμίες.

— Μα μου φαίνεται, την έκοψε ο καπετάν Νικόλας, μιλούμε για πράγματα ολότελα έξω από το θέμα μας.

— Έχω πάρει την απόφασή μου! είπε η Χατζίνα.

— Σε παρακαλώ να μου επιτρέψεις να σου θυμίσω ότι ο καπετάν Νικόλας θα παντρευτεί τη Χατζίνα Ελιζούντο κι όχι ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ. Ο θάνατος του πατέρα της δεν μπορεί να την έκαμε ν αλλάξει γνώμη, όπως δεν άλλαξα κι εγώ.

— Υπάκουσα στον πατέρα μου, είπε η Χατζίνα με οργή, χωρίς να ξέρω τους λόγους που τον ανάγκαζαν να με θυσιάσει. Ξέρω τώρα πως έσωξα την τιμή του υπακούοντας.

— Ε, καλά, αφού ξέρεις... αποκρίθηκε με ξετσιπωσιά ο απαίσιος κουρσάρος.

— Ξέρω, ναι, ξέρω πως εσύ ήσουν ο συνένοχός του, που τον έσερνες σ' αυτές τις άτιμες δουλειές. Εσύ έφερες αυτά τα εκατομμύρια στην Τράπεζα, που ήτανε τίμια πριν από σένα. Ξέρω πως τον φοβέρισες να τον ξεσκεπάσεις αν δε σου έδινε την κόρη του. Μα την αλήθεια, πίστεψες ποτέ Νικόλα Στάρκο, πως αποφάσισα να σε παντρευτώ για άλλο λόγο παρά για να σώσω τον πατέρα μου;

— Πολύ καλά, Χατζίνα. Δεν έχω πια τίποτα να σου μάθω. Μα αν σ' ένοιαζε για την τιμή του πατέρα σου, όσο εκείνος ζούσε, πρέπει να σε νοιάζει το ίδιο τώρα που πέθανε... Κι αν επιμένεις να μην κρατήσεις την υπόσχεση που μου έδωκες...

— Θα τα φανερώσεις όλα, Νικόλα Στάρκο! φώναξε η νέα με τόση αηδία και περιφρόνηση, που κάποια κοκκινάδα ανέβηκε στο μέτωπο του ξεδιάντροπου κουρσάρου.

— Ναι, όλα! αποκρίθηκε.

— Δε θα το κάμεις!

— Γιατί;

— Γιατί έτσι θα καταγγείλεις και τον ίδιο τον εαυτό σου!

— Θα προδοθώ; Μα ποιος ξέρει πως ο Νικόλας Στάρκος κουρσεύει καράβια, αγοράζει και πουλάει σκλάβους; Όχι! Αν μιλήσω, δε θα εκτεθώ διόλου, κι αν με βιάσεις, θα μιλήσω!

— Η Χατζίνα κοίταξε τον τρομερό κουρσάρο κατάματα. Τα μάτια της, που η τιμιότητα τους έδινε ακαταμάχητη τόλμη, δεν χαμήλωσαν μπροστά στα δικά του, όσο τρομερά κι αν ήταν.

— Καπετάν Νικόλα, είπε, μπορώ να σ' αφοπλίσω με μια λέξη, γιατί ούτε από συμπάθεια, ούτε από αγάπη θέλεις βέβαια αυτό το γάμο. Τον θέλεις μονάχα για να πάρεις τα εκατομμύρια! Θα ήθελες να σου πω: Πάρε τα, πάρε τα και φύγε! Και να μη σε ξαναδώ ποτέ μου! Μα δε θα το πω αυτό, Νικόλα Στάρκο! Τα εκατομμύρια που κληρονόμησα, δε θα τα πάρεις! Θα τα κρατήσω! Θα τα κάμω ό,τι θέλω! Όχι, δε θα τα πάρεις! Και τώρα, φύγε απ' εδώ. Φύγε από το σπίτι τούτο! Φύγε!

Με το χέρι τεντωμένο, με το κεφάλι ψηλά, η Χατζίνα Ελιζούντο έμοιαζε σα να καταριόταν τον καπετάν Νικόλα Στάρκο, όπως τον είχε καταραστεί η μάνα του, πριν από λίγες ημέρες, στο κατώφλι του πατρικού σπιτιού. Μα, ο καπετάν Νικόλας δεν πισωδρόμησε τη φορά τούτη. Προχώρησε αποφασισμένος κατά τη νέα:

— Χατζίνα, είπε με χαμηλή φωνή, χρειάζομαι τα εκατομμύριά σου, ναι, τα χρειάζομαι. Με το καλό ή με το κακό θα τα πάρω.

— Καθόλου! Κάλιο να τα καταστρέψω, κάλιο να τα ρίξω στη

θάλασσα!

— Θα τα πάρω! Τα θέλω!

Ο καπετάν Νικόλας έπιασε τη Χατζίνα από το μπράτσο. Ήταν έξω φρενών, από το θυμό του δεν ήξερε τι έκανε. Το μάτι του θόλωσε. Ήταν άξιος να τη σκοτώσει.

Η Χατζίνα τα είδε όλα αυτά σε μια στιγμή. Να πεθάνει! Ε, και τι την ένοιαζε; Ο θάνατος δεν την τρόμαζε. Μα η ενεργητική κοπέλα είχε πάρει άλλη απόφαση. Ήθελε να ζήσει, για να εξαγνίσει τη ζωή του πατέρα της.

— Σαρή! φώναξε.

Η πόρτα άνοιξε. Ο Σαρής φάνηκε στο κατώφλι.

— Σαρή, διώξε αυτό τον άνθρωπο!

Ο καπετάν Νικόλας δεν πρόφτασε να γυρίσει, και δυο ατσαλένια χέρια τον έπιασαν από τον ώμο. Πιάστηκε η αναπνοή του. Θέλησε να μιλήσει, να φωνάξει. Δεν μπορούσε. Δεν μπορούσε να λυτρωθεί από τ' ατσαλένια χέρια. Καταχτυπημένος, μισοπνιγμένος, μη μπορώντας να φωνάξει, βρέθηκε στην εξώπορτα.

— Δε σε σκότωσα, του είπε ο Σαρής, γιατί δε με πρόσταξε να σε σκοτώσω. Όταν θα με προστάξει, θα το κάμω!

Ο Σαρής έκλεισε την πόρτα.

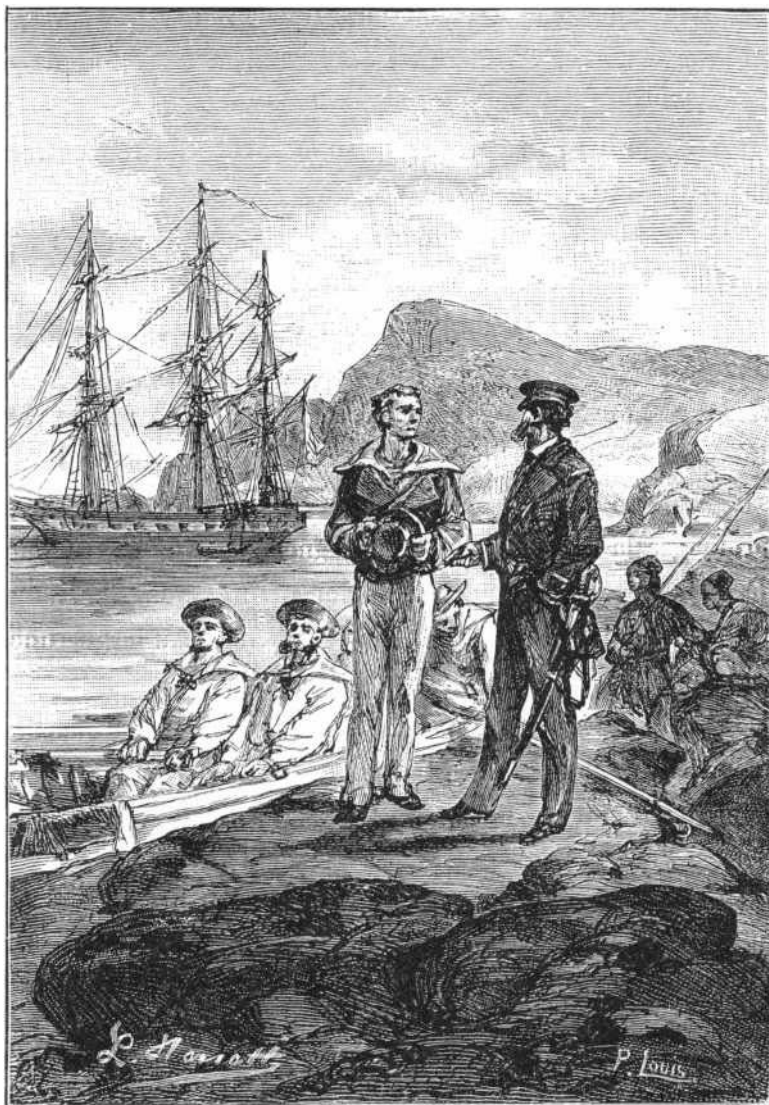
Την ώρα εκείνη ο δρόμος ήταν έρημος. Κανένας δεν είδε τι είχε γίνει, δηλαδή με τι τρόπο έδιωξαν τον καπετάν Νικόλα από το σπίτι του τραπεζίτη. Μα τον είχανε δει να μπαίνει, κι αυτό αρκούσε. Έτσι ο Ερρίκος έμαθε πως η Χατζίνα δεχότανε τον καπετάν Νικόλα, ενώ αυτόν τον έδιωχνε. Εξακολουθούσε, λοιπόν, να είναι ο αρραβωνιαστικός της.

Μεγάλη απελπισία κυρίεψε τον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ. Δέχεται τον καπετάν Νικόλα, κι αυτόν τον διώχνει! Αχ! Η Χατζίνα έφταιγε, αυτή το ήθελε...

Ο Ερρίκος όμως κατόρθωσε να συγκρατήσει τον πόνο του. Η αγάπη του νίκησε, αν και τα φαινόμενα ήταν ενάντια στη Χατζίνα.

— Όχι, όχι, μουρμούρισε, δεν μπορεί να είναι έτσι! Αυτή να πάρει τον άνθρωπο αυτό! Δε γίνεται... δεν μπορεί να γίνει...

Ωστόσο, ο καπετάν Νικόλας, μ' όλες τις φοβέρες του, αποφάσισε να σπαώσει και να μη φανερώσει το μυστικό του τραπεζίτη Ελιζούντο. Έτσι ήτανε λεύτερος να ενεργήσει όταν θα ερχόταν η κατάλληλη στιγμή. Και θα ήταν πάντα καιρός να μιλήσει, αν οι περιστάσεις το απαιτούσαν.

Ο Ερρίκος βρισκότανε στη θέση που του όριζαν. Μια βάρκα τον περίμενε. Η κορβέτα είχε σταματήσει στ' ανοιχτά.

Έτσι αποφάσισαν με το Σκόπελο. Ο καπετάν Νικόλας δεν έκρυψε τίποτα από το δεύτερο καπετάνιο του. Ο Σκόπελος έμεινε σύμφωνος μαζί του. Να μη φανερώσει τώρα το μυστικό. Μα ένιωθε, πως οι δουλειές τους πήγαιναν άσκημα. Προπάντων δεν καταλάβαινε, γιατί να

μη θελήσει η Χατζίνα ν' αγοράσει τη σιωπή τους με τα εκατομμύρια του πατέρα της. Τι θα τα κάμει; Δεν καταλάβαινε τίποτα.

Όλες τις ακόλουθες μέρες, ίσαμε τις 12 του Νοεμβρίου, ο καπετάν Νικόλας δεν κατέβηκε ούτε στιγμή από την «Κάρυστο». Έψαχνε, έκανε συνδυασμούς, πώς να φτάσει στο σκοπό του. Άλλωστε έλπιζε πως η τύχη πάλι θα τον βοηθήσει, όπως τον είχε βοηθήσει ίσαμε τώρα, στα σχέδιά του. Μα τη φορά τούτη γελιόταν.

Ο Ερρίκος, το ίδιο ζούσε αποτραβηγμένος. Δεν προσπάθησε πια να δει τη Χατζίνα. Έμενε κλεισμένος στο ξενοδοχείο, μα δεν απελπιζόταν.

Στις 12 του Νοεμβρίου το βράδυ, έφεραν στον Ερρίκο ένα γράμμα. Κάποιο προαίσθημα του είπε πως το γράμμα αυτό ήτανε της Χατζίνας. Το άνοιξε, κοίταξε την υπογραφή. Δεν είχε γελαστεί:

«Ερρίκο,

Ο θάνατος του πατέρα μου μου ξαναδίνει τη λευτεριά μου, μα πρέπει να το πάρω απόφαση. Η κόρη του τραπεζίτη Ελιζούντο δεν είναι άξια να γίνει γυναίκα σου! Δε θα παντρευτώ ποτέ το Νικόλα Στάρκο, που είναι άτιμος· μα δεν μπορώ να γίνω γυναίκα ενός τίμιου ανθρώπου. Συγχώρεσέ με.

Χατζίνα».

Μόλις διάβασε το γράμμα τούτο ο Ερρίκος, χωρίς να προφτάσει να σκεφτεί, έτρεξε στο σπίτι του Ελιζούντο. Το σπίτι ήτανε κλειστό, παρατημένο, έρημο. Η Χατζίνα είχε φύγει με τον πιστό της Σαρή, για να μην ξαναγυρίσει ποτέ.

Το μυστικό της Ανδρονίκης Στάρκου

Η Χίος βρίσκεται στο Αιγαίο πέλαγος, δυτικά από τον κόρφο της Σμύρνης, κοντά στα παράλια της Μικράς Ασίας. Στην πρωτεύουσα του νησιού αυτού, στη χαροκαμένη Χίο, αποβιβάστηκε στις 30 Οκτωβρίου ο συνταγματάρχης Φαβιέρος με επτακόσιους τακτικούς, διακόσιους καβαλάρηδες, χίλιους πεντακόσιους άτακτους, μισθοφόρους των Χίων, με δέκα οβιδοβόλα και δέκα κανόνια.

Η επέμβαση των ευρωπαϊκών Δυνάμεων μετά τη ναυμαχία του Ναυαρίνου δεν είχε ακόμα οριστικά λύσει τα ελληνικά ζητήματα. Η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία δεν ήθελαν να δώσουν στο νέο βασίλειο, παρά τα σύνορα όπου είχε περιοριστεί η επανάσταση.

Η απόφαση όμως τούτη δεν άρεσε στην ελληνική κυβέρνηση. Ήθελε

μαζί με ολόκληρη τη Στερεά Ελλάδα, την Κρήτη και τη Χίο, που της ήταν απαραίτητες. Έτσι, λοιπόν, ενώ ο Μιαούλης ανάλαβε την Κρήτη, ο Φαβιέρος, αποβιβάστηκε στο Μαυρολιμένα στη Χίο, στις 30 του Οκτωβρίου 1827.

Πώς να μη θέλουν οι Έλληνες να πάρουν από τους Τούρκους αυτό το εξαίσιο νησί, θαυμαστό στολίδι του Αιγαίου; Ο ουρανός του είναι ο καθαρότερος ουρανός της Μικράς Ασίας, το κλίμα του περίφημο, μήτε πολύ ζεστό, μήτε πολύ κρύο. Γλυκύτατο αεράκι το δροσίζει· είναι το υγιεινότερο νησί του Αρχιπελάγους.

Στο δυτικό μέρος παράγει περίφημα κρασιά και εξαίσιο μέλι, που μπορεί να παραβγεί με το μέλι του Υμηττού. Τα πορτοκάλια και τα λεμόνια της φημίζονται σ' όλη την Ευρώπη. Κατά το νοτιά ξαπλώνονται απέραντοι τόποι με μαστιχόδεντρα, μεγάλος πλούτος για το νησί. Τέλος, στην ευλογημένη τούτη χώρα φυτρώνουν μαζί με τις συκιές, τις χουρμαδιές, τις μυγδαλιές, τις ροδιές, τις ελιές κι όλα τα ωραιότερα δέντρα των μεσημβρινών χωρών της Ευρώπης.

Το νησί, λοιπόν, τούτο ήθελε να πάρει η ελληνική κυβέρνηση, κι έστειλε το γενναίο Φαβιέρο με τους στρατιώτες του.

Οστόσο, τους τελευταίους μήνες του χρόνου τούτου οι Τούρκοι δεν έπαψαν να λεηλατούν την ελληνική χερσόνησο, κι αυτή την παραμονή του ερχομού του Καποδίστρια στο Ναύπλιο.

Ο ερχομός του Καποδίστρια έπρεπε να δώσει τέλος στις εσωτερικές διαμάχες των Ελλήνων και να συγκεντρώσει τη διοίκηση σ' ένα μονάχα αρχηγό.

Μολονότι όμως η Ρωσία κήρυξε τον πόλεμο στο σουλτάνο ύστερα από έξι μήνες και βοήθησε έτσι τους Έλληνες, ο Ιμπραϊμής κρατούσε πάντα την Πελοπόννησο. Ύστερ' από οκτώ μήνες ο Ιμπραϊμής ετοιμαζόταν να φύγει από την άμοιρη χώρα, που της έκαμε τόσο κακό. Το Σεπτέμβριο της ίδιας εκείνης χρονιάς δε θα έμενε πια ούτε ένας αράπης στα ελληνικά χώματα. Μα, ώσπου να έρθει η ευλογημένη εκείνη ώρα, ο άγριος κατακτητής κατάστρεφε ακόμα το Μοριά.

Και, βέβαια, όσο οι Τούρκοι έμεναν στην Πελοπόννησο και την Κρήτη, οι κουρσάροι εξακολουθούσαν να ληστεύουν το Αιγαίο και τη Μεσόγειο. Ο Μιαούλης, ο Κανάρης, ο Τσαμαδός, τους κυνηγούσαν ακατάπαυστα. Μα οι ληστές αυτοί ήταν πολλοί και ακούραστοι, και η δύναμή τους μεγάλη. Δεν μπορούσες πια να ταξιδέψεις από το ένα νησί στο άλλο. Από την Κρήτη στη Μυτιλήνη, από τη Ρόδο στην Εύβοια, το Αιγαίο καιγόταν.

Και στη Χίο ακόμα, οι συμμορίες αυτές, που ήτανε μαζωμένες από τα χειρότερα στοιχεία κάθε λαού, κούρσευαν το νησί και βοηθούσαν τον πασά, που ήτανε κλεισμένος στο κάστρο. Ο Φαβιέρος άρχισε την πολιορκία με τους πιο δύσκολους όρους.

Θυμάστε ίσως, πως οι έμποροι της Επτανήσου, κατατρομαγμένοι, είχαν ενωθεί κι αρματώνανε μια κορβέτα για να κυνηγήσουν τους κουρσάρους. Έτσι, τώρα και πέντε βδομάδες, η «Σιφάντα» είχε φύγει από την Κέρκυρα για να καθαρίσει το πέλαγος.

Στην αρχή δυό - τρεις επιτυχίες και πολλά ύποπτα καράβια, που αιχμαλώτισε, της έδωκαν κουράγιο για να εξακολουθήσει αποφασιστικά το έργο της. Στα Ψαρά, στη Σκύρο, στη Λήμνο, στην Πάρο, στην Σαντορίνη, παντού ο καπετάν Στρατής έκανε το καθήκον του με μεγάλη τόλμη και πολλή επιτυχία. Μονάχα που δεν είχε ακόμα συναντήσει αυτόν τον τρομερό Σακρατίφ, που όταν φανεωνότανε, γίνονταν οι τρομερότερες καταστροφές. Άκουγαν συχνά να μιλούν γι' αυτόν, μα ποτέ δεν τον είχαν απαντήσει.

Θα είχαν περάσει πια δεκαπέντε μέρες, από τότε που η «Σιφάντα» είχε φανεί στ' ακρογιαλία της Χίου. Τότε έφτασε στο λιμάνι του νησιού κι ένα από τα καράβια που πιάστηκε αιχμάλωτο, κι ο Φαβιέρος τιμώρησε σκληρότατα το κουρσάρικο πλήρωμά του.

Μα από τότε δεν είχανε πια ειδήσεις από την κορβέτα. Κανένας δεν ήξερε σε ποια παράλια κυνηγούσε τώρα τους κουρσάρους. Είχανε μάλιστα αρχίσει ν' ανησυχούν. Γιατί ως τότε δεν είχαν ποτέ περάσει πολλές μέρες, χωρίς να φανεί σ' ένα από τα νησιά.

Στη δύσκολη τούτη στιγμή έφτασε ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ στη Χίο, οκτώ μέρες αφού έφυγε από την Κέρκυρα. Ήρθε να συναντήσει τον παλιό του αρχηγό και να πολεμήσει μαζί του τους Τούρκους.

Η εξαφάνιση της Χατζίνας Ελιζούντο τον είχε χτυπήσει κατάκαρδα. Έτσι, λοιπόν, η Χατζίνα έδιωχνε το Νικόλα Στάρκο, γιατί δεν ήταν αντάξιός της κι αρνιότανε να γίνει γυναίκα του Ερρίκου, γιατί εκείνη δεν ήταν αντάξιά του! Ποιο μυστήριο κρυβότανε μέσα σε όλα αυτά; Πού άπρεπε να το γυρέψει; Στη ζωή της, την τόσο ήρεμη και τόσο αγνή; Όχι, βέβαια! Στη ζωή του πατέρα της; Μα τι κοινό μπορούσε να υπάρξει ανάμεσα στον Ελιζούντο και τον καπετάν Νικόλα;

Στις ερωτήσεις αυτές, ποιος θα μπορούσε ν' απαντήσει; Το σπίτι του τραπεζίτη ήταν έρημο. Ο Σαρής είχε φύγει μαζί με την κοπέλα. Ο Ερρίκος, λοιπόν, δεν μπορούσε να περιμένει βοήθεια από κανένα. Μονάχος του θα έβρισκε το μυστικό της οικογένειας Ελιζούντο.

Σκέφτηκε τότε να ψάξει την πόλη και το νησί ολάκερο. Ίσως να κρύφτηκε η Χατζίνα σε κανένα άγνωστο μέρος. Ο Ερρίκος ρίχτηκε, λοιπόν, σ' όλους τους δρόμους, έψαξε ως και στο μικρότερο χωριουδάκι να βρει τα χνάρια της νέας. Δε βρήκε τίποτα.

Κάτι τότε τον έκαμε να πιστέψει πως η Χατζίνα έφυγε από την Κέρκυρα. Πραγματικά, στο μικρό λιμανάκι της Κλύπας, του είπαν πως ένα μικρό καΐκι μόλις είχε φύγει, αφού πρώτα περίμενε να πάρει δυο επιβάτες, που το είχανε ναυλώσει κρυφά. Μα η πληροφορία τούτη ήταν τόσο αόριστη! Έπειτα, άλλα γεγονότα συμπέσανε και δώσανε στον Ερρίκο άλλες ανησυχίες.

Όταν ξαναγύρισε στην Κέρκυρα, έμαθε πως το τρεχαντήρι του καπετάν Νικόλα είχε κι αυτό φύγει. Και το σπουδαιότερο, το τρεχαντήρι έφυγε την ίδια μέρα που η Χατζίνα είχε εξαφανιστεί. Είχαν άραγε κάποια σχέση μεταξύ τους τα δυο αυτά γεγονότα; Τράβηξε μήπως ο καπετάν Νικόλας τη Χατζίνα και το Σαρή σε καμιά παγίδα; Βρίσκονταν τώρα στα χέρια του μισητού καπετάνιου της «Καρύστου»;

Η καρδιά του Ερρίκου ράγισε στη σκέψη αυτή. Μα τι μπορούσε να κάμει; Σε ποιο μέρος του κόσμου να γυρέψει το Νικόλα Στάρκο; Κι άραγε ποιος να ήταν αυτός ο τυχοδιώκτης; Κανένας δεν ήξερε από πού ερχόταν η «Κάρυστος», κανένας δεν ήξερε πού πήγαινε. Δίκαια, λοιπόν, μπορούσε να θεωρηθεί ύποπτη. Μα ο νεαρός Γάλλος έδιωξε γρήγορα τις σκέψεις αυτές. Αφού η Χατζίνα έλεγε πως δεν ήταν αντάξιά του, αφού δεν ήθελε να τον ξαναδεί, ήτανε πολύ φυσικό να καταφύγει κάπου μακριά με την προστασία του αφοσιωμένου Σαρή.

Ε, λοιπόν, αν ήταν έτσι, ο Ερρίκος θα την ξανάβρισκε! Ίσως να την έσπρωξε ο πατριωτισμός της στους πολέμους αυτούς, απ' όπου κρεμόταν η τύχη της πολυαγαπημένης πατρίδας της. Ίσως να θέλησε να δώσει την τεράστια περιουσία της στον αγώνα της Ανεξαρτησίας. Γιατί να μην ακολουθήσει τη Μπουμπουλίνα, τη Μαντώ, την Ανδρονίκη και τόσες άλλες που θαύμαζε τόσο;

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπάρé, αφού πια βεβαιώθηκε πως η Χατζίνα δεν ήτανε στην Κέρκυρα, αποφάσισε να ξαναπάρει τη θέση του στο σώμα των φιλελλήνων. Ο Φαβιέρος ήτανε στη Χίο. Αποφάσισε να πάει να τον ανταμώσει. Άφησε τα Ιόνια νησιά, έσκισε τη βόρεια Ελλάδα, πέρασε τον κόρφο των Πατρών, μπήκε στο Σαρωνικό, ξέφυγε από τους κουρσάρους, που λήστευαν το Αιγαίο κι έφτασε επιτέλους στη Χίο.

Ο Φαβιέρος δέχτηκε με χαρά τον νέο αξιωματικό, που τον εκτιμούσε πολύ. Δεν τον θεωρούσε μονάχα συμπολεμιστή. Ο Ερρίκος

ντ' Αλμπάρé ήτανε γι' αυτόν σίγουρος φίλος, που μπορούσες να του εμπιστευτείς όλες σου τις στενοχώριες και τις πίκρες.

Ωστόσο η πολιορκία της Χίου είχε αρχίσει. Ο Ερρίκος ερχότανε σύγκαιρα για να πάρει μέρος στην πολιορκία. Δυο φορές κιόλας οι σύμμαχοι είχανε προστάξει στο Φαβιέρο ν' αφήσει τις προετοιμασίες· ο συνταγματάρχης όμως εξακολούθησε το έργο του, χωρίς καθόλου να υπακούσει στις διαταγές τους. Η Ελληνική κυβέρνηση τον βοηθούσε ανεπιφύλακτα.

Σε λίγο ο Φαβιέρος θέλησε ν' αποκλείσει ολότελα την πόλη· μα με τόση ατέλεια είχε γίνει ο αποκλεισμός, που οι Τούρκοι εξακολουθούσαν να λαβαίνουν τρόφιμα και πολεμοφόδια. Όπως κι αν είναι, ο Φαβιέρος θα κατόρθωνε ίσως να πάρει το κάστρο, αν οι στρατιώτες του, που αδυνάτιζαν μέρα με τη μέρα από την πείνα, δε σκορπίζανε στο εσωτερικό της Χίου, για να λεηλατήσουν και να φάνε.

Τότε όμως τουρκικός στόλος από πέντε καράβια μπόρεσε να μπει στο λιμάνι και να φέρει βοήθεια στους Τούρκους δυόμισι χιλιάδες άντρες. Λίγο αργότερα ήρθε ο Μιαούλης με το στόλο του για να βοηθήσει το Φαβιέρο· μα ήτανε πολύ αργά, κι αναγκάστηκε ν' αποτραβηχτεί.

Μαζί με τον Έλληνα ναύαρχο ήρθανε και μερικοί εθελοντές για να καταταχθούνε στο στρατό της Χίου.

Μια γυναίκα ήτανε μαζί τους.

Αφού πολέμησε ως το τέλος τους στρατιώτες του Ιμπραΐμη στην Πελοπόννησο, η Ανδρονίκη θέλησε να πάει και στη Χίο. Γι' αυτό έφτασε τώρα αποφασισμένη να σκοτωθεί, αν παρουσιαζόταν ανάγκη, στο νησί αυτό που οι Έλληνες ήθελαν να πάρουν. Ο θάνατός της, της φαινότανε, θα ήτανε σαν μια εξιλέωση για το κακό που είχε κάμει ο γιός της ίσα-ίσα στα μέρη τούτα, στις τρομερές σφαγές του 1822.

Την εποχή εκείνη ο σουλτάνος είχε εξαπολύσει ενάντια στη Χίο μια τρομερή απόφαση: φωτιά, σφαγή, σκλαβιά! Έστειλε τον Καρά Αλή να την εκτελέσει. Οι αιμοβόροι στρατιώτες του πάτησαν το νησί. Όλους τους άντρες πάνω από τα δώδεκα, όλες τις γυναίκες πάνω από τα σαράντα τις έσφαξαν αλύπητα. Όσοι απόμειναν, πουλήθηκαν σκλάβοι στα παζάρια της Σμύρνης και της Μπαρμπαριάς. Ολόκληρο το νησί κυλίστηκε στη φωτιά και στο αίμα. Εικοσιτρείς χιλιάδες Χιώτες σκοτώθηκαν, σαράντα επτά χιλιάδες πουλήθηκαν σκλάβοι.

Ακριβώς τότε παρουσιάστηκε ο καπετάν Νικόλας. Οι σύντροφοί του κι αυτός αφού πήρανε μέρος στη λεηλασία και στη σφαγή, πούλησαν

στους άπληστους Τούρκους ολάκερα κοπάδια Έλληνες. Τα καράβια του προδότη κουβαλήσανε στη Μικρά Ασία και στην Αφρική τους δύστυχους σκλάβους. Το απαίσιο αυτό εμπόριο έγινε αιτία να σχετιστεί ο καπετάν Νικόλας με τον τραπεζίτη Ελιζούντο.

— Την έπαθε ο σύντροφός του! φώναξαν μερικοί ναύτες που βρίσκονταν στην πλήρη της «Σιφάντας».

Έτσι βγήκαν κολοσσιαία κέρδη, που το μεγαλύτερο μέρος το καρπώθηκε ο πατέρας της Χατζίνας.

Η Ανδρονίκη, λοιπόν, ήξερε πολύ καλά τι φρικτό μέρος είχε παίξει ο γιός της στη σφαγή της Χίου. Γι' αυτό ίσα - ίσα θέλησε να πάει εκεί όπου θα την καταριόντανε χίλιες φωνές, αν ήξεραν πως ήταν η μητέρα του άθλιου αυτού κουρσάρου. Νόμιζε πως αν πολεμούσε στο νησί τούτο, αν έχυne το αίμα της για τους Χιώτες, θα ξέπλενε κάπως τα εγκλήματα του γιου της. Αφού η Ανδρονίκη πάτησε τη Χίο, ήτανε δύσκολο να μη συναντήσει κάποια μέρα τον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ. Πραγματικά, λίγες μέρες αφού ήρθε, στις 15 του Ιανουαρίου, η Ανδρονίκη βρέθηκε άξαφνα μπροστά στο νεαρό παλικάρι, που της είχε σώσει τη ζωή.

Έτρεξε, άνοιξε τα χέρια της και φώναξε:

— Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ!

— Εσύ, Ανδρονίκη, εσύ! είπε ο νεαρός Γάλλος. Εσύ... σε ξαναβρίσκω!

— Ναι, αποκρίθηκε η Ανδρονίκη. Τάχα η θέση μου δεν είναι κει, που έχουμε ακόμα να πολεμήσουμε τους τυράννους;

— Α! είπε ο Ερρίκος, μπορείς να είσαι υπερήφανη για τη χώρα σου! Μπορείς να είσαι υπερήφανη για τα παιδιά της, που την υπερασπίζονται μαζί σου! Σε λίγο δε θα υπάρχει πια μήτε ένας Τούρκος στο ελληνικό χώμα.

— Το ξέρω, Ερρίκο, και ο Θεός να δώσει να δω εκείνη την ημέρα.

Η Ανδρονίκη διηγήθηκε τότε πώς έζησε από τότε που χωρίστηκαν, μετά το Χαϊδάρι. Διηγήθηκε το ταξίδι της στη Μάνη, την πατρίδα της, που θέλησε να δει για τελευταία φορά, έπειτα πώς ξαναπήγε στο στρατό της Πελοποννήσου και τέλος πώς ήρθε στη Χίο.

Ο Ερρίκος της διηγήθηκε κι αυτός γιατί γύρισε στην Κέρκυρα, πώς γνωρίστηκε με τον τραπεζίτη Ελιζούντο, πως είχε αποφασιστεί ο γάμος του και την τελευταία στιγμή χάλασε, την εξαφάνιση της Χατζίνας και πως δεν απελπιζότανε να την ξαναβρεί μια μέρα.

— Ναι, παιδί μου, αποκρίθηκε η Ανδρονίκη. Δεν ξέρεις ακόμα ποιο μυστήριο κρύβεται στη ζωή της νέας, όμως εγώ σου λέω σίγουρα είναι αντάξιά σου. Ναι, θα την ξαναδείς και θα είστε ευτυχισμένοι και οι δυο, όπως το αξίζετε.

— Μα πες μου, Ανδρονίκη, δε γνωρίζεις τον τραπεζίτη Ελιζούντο;

— Όχι, αποκρίθηκε η Ανδρονίκη. Πώς θέλεις να τον γνωρίζω και γιατί με ρωτάς;

— Γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία πολλές φορές να μιλήσω για σένα μπροστά του και μόλις άκουε το όνομά σου ταραζότανε. Μια μέρα με ρώτησε αν ήξερα τι γίνηκες, αφού χωριστήκαμε.

— Δεν τον ξέρω, Ερρίκο, και ποτέ μου δεν άκουσα το όνομα αυτό.

— Λοιπόν, κρύβεται εδώ κάποιο μυστήριο, που δε μπορώ να εξηγήσω και που ποτέ ίσως δε θα ανακαλύψω, αφού πέθανε ο Ελιζούντο.

Ο Ερρίκος έμεινε σιωπηλός. Θυμήθηκε πάλι την Κέρκυρα. Άρχισε πάλι να συλλογίζεται το τι υπέφερε, το τι θα υποφέρει ακόμα μακριά από τη Χατζίνα.

Έπειτα ρώτησε την Ανδρονίκη:

— Κι όταν τελειώσει ο πόλεμος, τι σκοπεύεις να κάμεις;

— Ο Θεός τότε θα μου κάνει τη χάρη να με πάρει από τον κόσμο τούτο, που καλύτερα να μην είχα γεννηθεί. Είμαι γεμάτη κρίματα, παιδί μου.

— Γεμάτη κρίματα, Ανδρονίκη;

— Ναι.

Η δυστυχισμένη μητέρα ήθελε να πει πως και η ζωή της ακόμα ήτανε μεγάλη αμαρτία, αφού έφερε στον κόσμο ένα τέτοιο γιο. Μα έδιωξε αυτή τη σκέψη κι εξακολούθησε:

— Εσύ όμως, παιδί μου, είσαι νέος κι ο Θεός θα σου δώσει ακόμα πολλές μέρες ζωή. Μεταχειρίσου τες, λοιπόν, να βρεις εκείνη που έχασες... και που σ' αγαπά.

— Ναι, Ανδρονίκη, θα τη γυρέψω παντού... Παντού θα γυρέψω και τον απαίσιο αντίζηλο που μπήκε ανάμεσά μας.

— Ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος; ρώτησε η Ανδρονίκη.

— Ένας καπετάνιος, που κυβερνάει δεν ξέρω κι εγώ ποιο ύποπτο καράβι, αποκρίθηκε ο Ερρίκος. Έφυγε από την Κέρκυρα ευθύς αμέσως σαν εξαφανίστηκε η Χατζίνα.

— Και πώς τον λένε;

— Νικόλα Στάρκο!

— Αυτός!

Μια λέξη ακόμα και θα της ξέφευγε το μυστικό της. Παρά λίγο η Ανδρονίκη θα έλεγε, πως ήτανε μητέρα του Νικόλα Στάρκου.

Το όνομα τούτο, που πρόφερε τόσο αναπάντεχα ο Ερρίκος, την κατατρόμαξε. Όση δύναμη κι αν είχε, έγινε κίτρινη σαν το κερί. Έτσι, λοιπόν, όλη η συμφορά, που έπεσε πάνω στο νεαρό σωτήρα της, ερχόταν από το γιο της.

Ο Ερρίκος είδε την ταραχή της Ανδρονίκης. Θέλησε να μάθει το λόγο:

— Τι έχεις; Τι έχεις; φώναξε. Γιατί ταραχτήκες τόσο, μόλις άκουσες το όνομα του καπετάνιου της «Καρύστου»; Μίλα! Μίλα! Ξέρεις, λοιπόν, το Νικόλα Στάρκο;

— Όχι, Ερρίκο, όχι, μουρμούρισε η Ανδρονίκη.

— Ναι, τον γνωρίζεις, Ανδρονίκη, σε ικετεύω, πες μου ποιος είναι αυτός ο άνθρωπος, τι κάνει... πού βρίσκεται τούτη τη στιγμή... πού μπορώ να τον απαντήσω;

— Δεν ξέρω!

— Όχι, το ξέρεις, Ανδρονίκη, το ξέρεις και δε θέλεις να μου το πεις, σε μένα, σε μένα! Ίσως με μια μονάχα λέξη να μ' έφερνες στα χνάρια του... ίσως να εύρισκα τη Χατζίνα... Και δε θέλεις να μιλήσεις!

— Παιδί μου, αποκρίθηκε η Ανδρονίκη, και η φωνή της ήτανε πια ήρεμη, δεν ξέρω τίποτα. Δεν ξέρω πού βρίσκεται ο καπετάνιος αυτός. Δε γνωρίζω το Νικόλα Στάρκο!

Έφυγε κι άφησε το νεαρό αξιωματικό πολύ ταραγμένο. Μα από τη στιγμή εκείνη, όσο κι αν προσπάθησε να βρει την Ανδρονίκη, στάθηκε αδύνατο. Σίγουρα θα έφυγε από τη Χίο για να ξαναγυρίσει στην Ελλάδα. Ο Ερρίκος έχασε κάθε ελπίδα να την ξαναβρεί.

Η λιποταξία δεν άργησε να φανερωθεί στα ελληνικά στρατεύματα. Οι στρατιώτες, μ' όλα τα παρακάλια των αξιωματικών τους, λιποτακτούσαν κι έφευγαν από το νησί. Οι πυροβολητές –και σ' αυτούς ο Φαβιέρος είχε στηρίξει περισσότερες ελπίδες– αφήκαν τα κανόνια τους. Τίποτα δε γινότανε σε τούτη την απελπισία, που κυριεύε και τους καλύτερους.

Χρειάστηκε, λοιπόν, να λύσουν την πολιορκία και να ξαναγυρίσουν στη Σύρα, απ' όπου είχαν ξεκινήσει γι' αυτήν την άτυχη εκστρατεία.

Ο Ερρίκος αποφάσισε να φύγει μαζί με τον αρχηγό του. Μα κατά πού ν' αρχίσει τις έρευνές του; Δεν ήξερε ακόμα, όταν ένα αναπάντεχο περιστατικό του έδειξε το δρόμο.

Την παραμονή που ετοιμαζότανε να γυρίσει στην Ελλάδα, πήρε ένα γράμμα, με το ταχυδρομείο του νησιού. Το γράμμα αυτό είχε σφραγίδα από την Κόρινθο κι έλεγε:

«Υπάρχει μια θέση στο επιτελείο της κερκυραϊκής κορβέτας «Σιφάντα». Θέλει ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ να τη δεχτεί και να εξακολουθήσει τον αγώνα, που έχει αρχίσει ενάντια στο Σακρατίφ και τους κουρσάρους του Αιγαίου;

»Η «Σιφάντα» θα βρίσκεται τις πρώτες μέρες του Μαρτίου στα νερά του ακρωτηριού, αναπόμερα, στο βορινό μέρος της Χίου, και η βάρκα της θα περιμένει στο λιμανάκι κοντά στην άκρη του ακρωτηριού.

»Ας κάμει ο υποπλοίαρχος ντ' Αλμπαρέ ό,τι του προστάζει η γενναιότητά του».

Καμιά υπογραφή. Άγνωστο γράψιμο. Τίποτα δε φανέρωνε στο νεαρό αξιωματικό ποιος το έστειλε το γράμμα.

Όπως και να είναι, έτσι μάθαινε τουλάχιστον τι απογινόνταν η κορβέτα, που τόσον καιρό τώρα κανένας δεν ήξερε πού βρισκόταν. Έτσι δινόταν επίσης ευκαιρία στον Ερρίκο να ξαναπιιάσει το παλιό του επάγγελμα. Του δινόταν τέλος το μέσο να κυνηγήσει στις θάλασσες αυτές το Σακρατίφ, να λυτρώσει το Αιγαίο απ' αυτό τον τρομερό κουρσάρο κι ακόμα ίσως ήτανε πιθανό να συναντήσει στις θάλασσες αυτές τον καπετάν Νικόλα και το τρεχαντήρι του.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ πήρε, λοιπόν, αμέσως την απόφασή του. Δέχτηκε την πρόταση που του έκαναν. Αποχαιρέτισε το Φαβιέρο τη στιγμή που έφευγε για τη Σύρα, έπειτα νοίκιασε ένα μικρό καϊκι και τράβηξε κατά το βοριά.

Το ταξίδι δε βάσταξε πολύ. Την πρώτη του Μαρτίου ο Ερρίκος βρισκόταν στη θέση που του όριζαν.

Μια βάρκα τον περίμενε. Η κορβέτα είχε σταματήσει στ' ανοιχτά.

— Είμαι ο υποπλοίαρχος Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ, είτε ο νεαρός αξιωματικός στο ναυτικό, που κυβερνούσε τη βάρκα.

— Θέλετε ν' ανεβείτε στην κορβέτα; ρώτησε ο ναυτικός.

— Αμέσως.

Η βάρκα ξεκίνησε. Με έξι κουπιά, έφτασε γρήγορα στη «Σιφάντα». Τη στιγμή που ο Ερρίκος πάτησε το πόδι του στην κορβέτα, όλο το πλήρωμα παρατάχτηκε τιμητικά και παρουσίασε όπλα· η σημαία υψώθηκε στην κορφή του μεγάλου καταρτιού.

Ο δεύτερος πλοίαρχος της «Σιφάντας» προχώρησε τότε και, με δυνατή φωνή για να τον ακούσουν όλοι, είπε:

— Οι αξιωματικοί και το πλήρωμα της «Σιφάντας» είναι ευτυχισμένοι να δεχτούν στο πλοίο τους τον κυβερνήτη Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ.

Ναυμαχία με τους κουρσάρους

Η «Σιφάντα» ήτανε μια κορβέτα δεύτερης τάξης και είχε δώδεκα κανόνια των 24 και στο κατάστρωμά της, αν και δεν συνηθίζονταν για τέτοιου είδους πλοία, έξι κανόνια των 12. Ήταν από τις καλύτερες κορβέτες της εποχής. Πολύ γρήγορη και καλοτάξιδη, είχε μεγάλη αντοχή στους ανέμους. Αν ο κυβερνήτης ήτανε τολμηρός, μπορούσε ν' ανοίξει όλα τα πανιά της χωρίς φόβο. Η «Σιφάντα» ήτανε καράβι που μπορούσες να του έχεις εμπιστοσύνη. Και στη μεγάλη θάλασσα μπορούσε ν' αρμενίζει με όλα της τα πανιά, χωρίς ν' αναποδογυριστεί.

Αν και δεν ήτανε πολεμικό καράβι η «Σιφάντα», είχε στρατιωτική πειθαρχία. Οι αξιωματικοί της και το πλήρωμά της θα τιμούσαν και τις πιο ωραίες κορβέτες της Γαλλίας ή της Μεγάλης Βρετανίας. Η ίδια τάξη, η ίδια πειθαρχία.

Η «Σιφάντα» είχε διακόσιους πενήντα άντρες· απ' αυτούς οι μισοί ήτανε Γάλλοι· οι επίλοιποι Άγγλοι, Έλληνες και Κερκυραίοι. Ήταν επιδέξιοι ναυτικοί, εμπειροπόλεμοι, αληθινοί γερο-λύκοι της θάλασσας, που μπορούσες να τους έχεις απόλυτη εμπιστοσύνη. Πολλές φορές είχαν δείξει τη γενναιότητά τους. Ο δεύτερος της «Σιφάντας», ο καπετάν Θωδωρής, ήταν ένας γερο-λύκος του Αιγαίου, που γνώριζε τέλεια τη θάλασσα αυτή ίσαμε τα πιο μακρινά και κρυφά ακρογιάλια.

Δεν υπήρχε νησί, που να μην το ξέρει στην εντέλεια, δεν υπήρχε μέρος της θάλασσας, που να μην ξέρει πόσες οργιές ήταν.

Ο αξιωματικός αυτός, πενηντάρης πια, ήταν από την Ύδρα, είχε υπηρετήσει υπό τις διαταγές του Μιαούλη και του Τομπάζη και ήτανε πολύτιμος βοηθός του κυβερνήτη της «Σιφάντας».

Στην αρχή-αρχή την κορβέτα την κυβερνούσε ο καπετάν Στρατής. Όπως είπαμε, οι πρώτες εβδομάδες ήτανε πολύ τυχερές. Χαλάσανε πολλά κουρσάρικα καράβια, έπιασαν πολλούς αιχμαλώτους, είχαν αρχίσει καλά. Μα κι η «Σιφάντα» είχε βαριές ζημιές. Πολλοί από τους ναύτες της και τους αξιωματικούς της σκοτώθηκαν πολεμώντας τους κουρσάρους. Τόσον καιρό δεν ήξεραν τι είχε απογίνει η «Σιφάντα», γιατί αναγκάστηκε στις 27 του Φεβρουάριου να πολεμήσει μ' ένα πειρατικό στολίσκο σ' ανοιχτά της Λήμνου.

Στη ναυμαχία αυτή καμιά σαρανταριά άντρες σκοτώθηκαν και πληγώθηκαν και ο ανδρείος καπετάν Στρατής έπεσε νεκρός από μια σφαίρα κανονιού.

Ο καπετάν Θεωδωρής πήρε τότε την αρχηγία και αφού τέλειωσε ο αγώνας και βεβαιώθηκαν για τη νίκη, αναγκάστηκαν να πιάσουν στην Αίγινα, για να διορθώσουν την καρίνα και τα κατάρτια της κορβέτας.

Μόλις είχανε φτάσει στην Αίγινα, έμαθαν με μεγάλο ξάφνιασμα πως η «Σιφάντα» είχε αγοραστεί πολύ ακριβά, από έναν τραπεζίτη της Ραγουζας. Ο πληρεξούσιός του ήρθε στην Αίγινα να κανονίσει τα χαρτιά. Κανένας δεν μπορούσε να διαμαρτυρηθεί κι ήτανε πια εντελώς βέβαιο, ότι η κορβέτα δεν ανήκε στους Κερκυραίους εφοπλιστές. Είχανε μάλιστα κερδίσει πολλά χρήματα πουλώντας την.

Η «Σιφάντα» άλλαξε ιδιοκτήτη, μα δεν άλλαξε σκοπό. Να ξεκαθαρίσει το Αιγαίο από τους κουρσάρους, να ξαναπάει στην πατρίδα τους, αν τύχει ανάγκη, τους αιχμαλώτους, να μη σταθεί αν δεν ξεπαστρέψει τον πιο τρομερό κουρσάρο, τον Σακρατίφ, αυτός έμενε πάντα ο σκοπός της. Αφού έγιναν οι επιδιορθώσεις, ο δεύτερος καπετάνιος έλαβε διαταγή να τραβήξει κατά τα βόρεια ακρογιάλια της Χίου, όπου θα τον περίμενε ο νέος καπετάνιος, που έμελλε να γίνει «κύριος ύστερα από το Θεό» της κορβέτας.

Τη στιγμή εκείνη πήρε ο Ερρίκος το λακωνικό γράμμα, που τον ειδοποιούσε ότι υπήρχε κάποια θέση ελεύθε ρηστο επιτελείο της «Σιφάντας».

Ξέρουμε πως δέχτηκε χωρίς διόλου να βάλει στο νου του πως θα γινόταν καπετάνιος. Να γιατί μόλις πάτησε στο κατάστρωμα, ο δεύτερος καπετάνιος, οι αξιωματικοί, το πλήρωμα ήρθαν να μπουν στις διαταγές του και τα κανόνια της κορβέτας τον χαιρέτισαν.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ τα έμαθε όλα σε μια συνομιλία του με τον καπετάν Θεωδωρή. Το έγγραφο που τον διόριζε κυβερνήτη της «Σιφάντας» ήτανε τακτικό. Κανένας δεν μπορούσε ν' αρνηθεί την εξουσία του. Αλλά και οι περισσότεροι από τους αξιωματικούς τον γνώριζαν. Ήξεραν πως ήταν υποπλοίαρχος, από τους πιο νέους μα κι από τους καλύτερους του γαλλικού ναυτικού. Ήξεραν όλοι με πόση ανδρεία πολέμησε στον αγώνα της Ανεξαρτησίας. Η φήμη του ήτανε δικαιολογημένη. Γι' αυτό κι όλοι τον ζητωκραυγάσανε, όταν θέλησε να επιθεωρήσει το πλήρωμα της «Σιφάντας».

— Παράξενο καράβι! μουρμούρισε τώρα κι ο καπετάν Θεωδωρίς.

«Αξιωματικοί και ναύτες», είπε με απλότητα ο Ερρίκος, «ξερω ποια είναι η αποστολή της “Σιφάντας”. Αν θέλει ο Θεός, θα τη φέρουμε σε τέλος. Τιμή στον καπετάν Στρατή, που πέθανε πολεμώντας στη θέση του. Έχω εμπιστοσύνη σε σας. Έχετε και σεις εμπιστοσύνη σε μένα! Διαλυθείτε!»

Την άλλη μέρα, 2 Μαρτίου, η κορβέτα έτρεχε με όλη της τη γρηγοράδα στα βορινά του Αιγαίου. Σ' ένα ναυτικό δε χρειαζότανε παρά μια ματιά και μισής μέρας αρμένισμα για να καταλάβει την αξία του караβιού της. Ο αγέρας φυσούσε βορειοδυτικός και δεν έγινε ανάγκη να μαζέψουν τα πανιά. Ο καπετάνιος ντ' Αλμπαρέ μπόρεσε, λοιπόν, από την πρώτη μέρα να εκτιμήσει τα μεγάλα ναυτικά προτερήματα της κορβέτας του.

Κανένας δεν μπορεί να παραβγεί μαζί μας στη γρηγοράδα, είπε ο καπετάν Θεωδωρής, τρίβοντας τα χέρια από χαρά.

Έπρεπε ν' ακούσ τον καπετάν Θεωδωρή να διηγείται τα κατορθώματά του με το κέφι των γέρων θαλασσιών. Μα ό,τι διηγόταν ο δεύτερος της «Σιφάντας», δεν ήτανε καθόλου ψευτιά. Το είχε κάμει, και μάλιστα το είχε κάμει περίφημα.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ είχε τους λόγους του να τραβάει έτσι βορινά. Λίγες μέρες πριν φύγει από τη Χίο είχαν ιδωθεί μερικά ύποπτα καράβια, κοντά στη Λήμνο και στη Σαμοθράκη. Οι κουρσάροι είχαν καταστρέψει μερικά καΐκια κοντά στα παράλια της Ευρωπαϊκής Τουρκίας.

Στα νερά της Μυτιλήνης δεν είδανε τίποτα. Μερικά εμπορικά μονάχα, που συνεννοήθηκαν με την κορβέτα. Η παρουσία της τα ησύχασε.

Καμιά δεκαπενταριά μέρες η «Σιφάντας» υπόφερε πολύ από τις ισημερινές κακοκαιρίες, μα βάσταξε λαμπρά.

Σε δυο - τρεις μεγάλες τρικυμίες που τους έπιασαν, ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ μπόρεσε να κρίνει τι μεγάλη αξία είχε το καράβι του και το πλήρωμά του. Μα τον έκριναν και αυτόν και δε φάνηκε κατώτερος από τη φήμη του.

Στις δύσκολες αυτές στιγμές, ο νεαρός κυβερνήτης φάνηκε το ίδιο δυνατός στη θεωρία και στην πράξη. Είχε τολμηρό χαρακτήρα, μεγάλη ψυχική δύναμη, ακαταμάχητη ψυχραιμία: ήτανε πάντα έτοιμος να προβλέψει και να υποτάξει τα περιστατικά. Με μια λέξη ήτανε ναυτικός και η λέξη αυτή τα λέει όλα.

Στις τελευταίες δεκαπέντε μέρες του Μαρτίου ήτανε κοντά στη Λήμνο. Το νησί αυτό, καθώς και η Ίμβρος, δεν είχαν υποφέρει από τον πόλεμο της Ανεξαρτησίας.

Μα πολλές φορές οι κουρσάροι είχαν αρπάξει, και μάλιστα στην είσοδο του λιμανιού της, εμπορικά πλοία. Η κορβέτα άραξε στο λιμάνι, που είχε μεγάλη κίνηση, για να πάρει τρόφιμα. Πραγματικά, την εποχή

εκείνη σκάρωναν πολλά καράβια· μα έτρεμαν τους κουρσάρους και δεν τολμούσαν ν' αποτελειώσουν τα μισοαρχινισμένα, ούτε πάλι έβγαιναν όσα ήταν έτοιμα. Έτσι, το λιμάνι ήταν γεμάτο.

Οι πληροφορίες που πήρε ο Ερρίκος τον έσπρωχναν ακόμα περισσότερο να εξακολουθήσει την πορεία του στα βορινά του Αιγαίου. Πολλές φορές μάλιστα άκουσε αυτός και οι αξιωματικοί του το όνομα του Σακρατίφ.

— Α! φώναξε ο καπετάν Θεοδωής, πολύ θα ήθελα να βρεθώ πρόσωπο με πρόσωπο με τον αλιτήριο αυτό. Μου φαίνεται σα δράκος του παραμυθιού. Έτσι τουλάχιστο θα είμαι βέβαιος πως υπάρχει!

— Αμφιβάλλεις, λοιπόν, πως υπάρχει; ρώτησε με ζωηρότητα ο Ερρίκος.

— Μα την πίστη μου, καπετάνιο μου, είπε ο Θεοδωής, αν θέλεις τη γνώμη μου, δεν πιστεύω πως υπάρχει Σακρατίφ και δεν ξέρω κανένα που θα μπορούσε να καυχηθεί πως τον είδε. Ίσως να είναι ένα πολεμικό ψευτόνομα, που παίρνουν κάθε τόσο οι αρχηγοί των κουρσάρων! Στοιχηματίζω, πως κάμποσοι με το όνομα αυτό θα έχουν ως τώρα κρεμαστεί στα μεσιανά κατάρτια. Μα τι σημαίνει! Το σπουδαιότερο είναι πως οι παλιάνθρωποι αυτοί κρεμάστηκαν.

— Αυτό που λες, καπετάν Θεοδωή, είναι πιθανό και αυτό εξηγεί έτσι την πανταχού παρουσία του Σακρατίφ.

— Έχεις δίκιο, κυβερνήτη μου, πρόσθεσε ένας Γάλλος αξιωματικός. Αν έχουσε δει το Σακρατίφ, όπως λένε, σε διάφορα μέρη και την ίδια μέρα, τούτο σημαίνει πως το όνομα αυτό μεταχειρίζονται πολλοί από τους κουρσάρους.

— Και το μεταχειρίζονται για να ξεγελάσουν τους τίμιους ανθρώπους που τους κυνηγούν! αποκρίθηκε ο καπετάν Θεοδωής. Μα το είπα και το ξαναλέω: Ένα μέσο υπάρχει να εξαφανιστεί το όνομα αυτό: να πιάσουμε και να κρεμάσουμε όλους όσοι το μεταχειρίζονται και ακόμα κι όσους δεν το μεταχειρίζονται! Έτσι, ο αληθινός Σακρατίφ, αν υπάρχει, δε θα γλιτώσει από το σχοινί, που του πρέπει.

Ο καπετάν Θεοδωής, είχε δίκιο. Μα έπρεπε πρώτα να συναντήσουν τους άπιαστους αυτούς κακοποιούς.

— Καπετάν Θεοδωή, ρώτησε ο Ερρίκος, στην πρώτη εκστρατεία της «Σιφάντας» και πρωτύτερα, δεν άκουσες ποτέ για ένα τρεχαντήρι, καμιά εκατοστή τόνους, που το λένε «Κάρυστος»;

— Ποτέ! αποκρίθηκε ο δεύτερος πλοίαρχος.

— Και σεις, κύριοι; ρώτησε ο κυβερνήτης τους αξιωματικούς του.

Κανένας δεν είχε ακούσει τίποτα για το τρεχαντήρι. Οι περισσότεροι όμως αρμένιζαν το Αιγαίο από την αρχή του ελληνοτουρκικού πολέμου.

— Κανένας δεν άκουσε το όνομα του Νικόλα Στάρκου, του καπετάνιου της «Καρύστου»; ρώτησε πάλι επιμένοντας ο νεαρός κυβερνήτης.

Το όνομα αυτό ήταν εντελώς άγνωστο στους αξιωματικούς της κορβέτας. Δεν ήταν άλλωστε και περίεργο, αφού ήτανε καπετάνιος ενός απλού εμπορικού, από αυτούς που απαντάς κατά εκατοντάδες στις σκάλες της Ανατολής.

Ο καπετάν Θοδωρής όμως νόμισε πως θυμότανε να έχει ακουστά το όνομα αυτό μια φορά στην Κυπαρισσία. Άκουσε πως ήτανε καπετάνιος ενός από τα ύποπτα πλοία, που κουβαλούσανε στη Μπαρμπαριά αιχμαλώτους, που αγόραζαν από τους Τούρκους.

— Μα ίσως δεν μπορεί να είναι ο Στάρκος αυτός, πρόσθεσε. Αυτός ήτανε καπετάνιος ενός τρεχαντηριού, κι ένα τρεχαντήρι δεν είναι αρκετά μεγάλο για να κάνει αυτό το εμπόριο.

— Πραγματικά, αποκρίθηκε ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ, και σταμάτησε εκεί τη συζήτηση.

Ο Ερρίκος συλλογιζότανε συχνά τον καπετάν Νικόλα, γιατί δεν είχε ακόμα μπορέσει να ξεδιαλύνει το μυστικό της διπλής εξαφάνισης της Ανδρονίκης και της Χατζίνας. Τώρα πια τα δυο τούτα ονόματα δεν χωρίζονταν μέσα στο μυαλό του.

Κατά τις 25 του Μαρτίου η «Σιφάντα» βρισκότανε κοντά στη Σαμοθράκη. Είχε ψάξει στο διάστημα αυτό όλους τους κόρφους και τις ακρογιαλιές. Κι όπου τα ρηγά νερά την εμπόδιζαν να πάει η ίδια, έστελνε τις βάρκες της. Μα του κάκου. Οι Τούρκοι είχανε ρημάξει τη Σαμοθράκη και την κρατούσανε σκλάβα. Οι κουρσάροι θα βρίσκανε, λοιπόν, εκεί σίγουρο καταφύγιο. Από τις ψηλές κορφές των βουνών της, ήταν εύκολο να επιβλέπουν τη θάλασσα και να τους ειδοποιούν κάθε φορά που παρουσιαζόταν ύποπτο καράβι. Μπορούσαν, λοιπόν, να φύγουν, χωρίς ν' αποκλειστούν. Αυτό και τώρα θα είχε γίνει. Γι' αυτό η «Σιφάντα» δε συνάντησε κανένα κουρσάρικο καράβι στα νερά εκείνα.

Ο Ερρίκος πρόσταξε τότε να προχωρήσουν κατά τη Θάσο, καμιά εικοσαριά μίλια από τη Σαμοθράκη. Η θάλασσα ήτανε κακή, ο αγέρας δυνατός και η κορβέτα αναγκαζότανε να λοξοδρομεί. Μα γρήγορα η στεριά την προφύλαξε και μπόρεσε να προχωρήσει στο ταξίδι της με πιο ήσυχα νερά.

Αλλόκοτη τύχη είχανε τα νησιά του Αιγαίου. Ενώ η Χίος, τα Ψαρά, η Σαμοθράκη υποφέρανε τόσο πολύ από τους Τούρκους, η Μυτιλήνη, η Θάσος, η Λήμνος και η Ίμβρος δεν ένιωσαν τον πόλεμο. Κι όμως, ολόκληρος ο πληθυσμός της Θάσου είναι ελληνικός. Οι συνήθειες ήτανε πρωτόγονες· άντρες και γυναίκες είχαν ακόμα διατηρήσει στη φορεσιά τους τη χάρη της αρχαίας τέχνης. Ήταν άνθρωποι απόλεμοι και αγαθοί. Οι Τούρκοι, λοιπόν, μπορούσαν να λεηλατήσουν το νησί, χωρίς να συναντήσουν καμιά αντίσταση. Και όμως, αν και τα πλούτη των κατοίκων μπορούσαν να ερεθίσουν την απληστία των βαρβάρων, δεν το πείραζαν.

Μα αν δεν ερχόταν τότε η «Σιφάντα», η Θάσος θα κουρσευότανε κι αυτή από τους κακούργους.

Πραγματικά, στις 2 του Απριλίου, το λιμάνι, που βρίσκεται στο βοριά, κινδύνεψε να πέσει στους κουρσάρους. Πέντε - έξι από τα καράβια τους, συνοδευόμενα από ένα μπριγκαντίνι αρματωμένο με δώδεκα κανόνια, φάνηκαν αντίκρυ στην πρωτεύουσα. Αλίμονο αν οι πειρατές πατούσαν τη χώρα! Οι ντόπιοι δεν ήτανε συνηθισμένοι στον πόλεμο και δε θα μπορούσαν ν' αντισταθούν. Οι κουρσάροι θα τους σφάζανε σε μια στιγμή!

Μα πάνω στην ώρα φάνηκε η κορβέτα σ' ανοιχτά. Το μπριγκαντίνι σήκωσε αμέσως μια σημαία στο μεγάλο κατάρτι και ειδοποίησε τα άλλα καράβια. Ευθύς όλα μπήκανε στη γραμμή για να πολεμήσουν, πράγμα που έδειχνε εξαιρετική τόλμη από μέρους τους.

— Θα μας ριχτούν πρώτοι; φώναξε ο καπετάν Θεοδωρής, που στεκότανε δίπλα στον κυβερνήτη.

— Θα μας ριχτούν ή θα περιμένουν τη δική μας επίθεση; αποκρίθηκε ο Ερρίκος, που το φέρσιμο των πειρατών του είχε κάμει εντύπωση.

— Να τους πάρει ο διάβολος! Και εγώ θαρrouσα, πως θα το έσκαζαν με όλα τους τα πανιά!

— Απεναντίας, καλύτερα να μας αντισταθούν, καπετάν Θεοδωρή! Ας μας ριχτούν μάλιστα! Αν γυρίζαν τις πρύμες να φύγουν, μερικά θα κατόρθωναν χωρίς άλλο να μας γλιτώσουν. Δώσε το σημείο της μάχης!

Οι διαταγές του κυβερνήτη έγιναν αμέσως. Γέμισαν τα κανόνια, έφεραν τις οβίδες να είναι πρόχειρες, ετοιμάσανε στο κατάστρωμα τα κανόνια, μοίρασαν όπλα, πιστόλια, σπαθιά, τουφέκια, αξίνες... Ετοιμάζονταν να παλέψουν σώμα με σώμα ή να κυνηγήσουν τους κουρσάρους, αν έφευγαν.

Όλα αυτά γίνανε γρήγορα, σα να ήταν η «Σιφάντα» πολεμικό καράβι.

Όστόσο η κορβέτα πλησίασε το στολίσκο, έτοιμη να ριχτεί ή ν' αποκρούσει κάθε επίθεση. Το σχέδιο του καπετάνιου της ήταν να χτυπήσει πρώτα το μπριγκαντίνι.

Είναι πολύ πιθανό όμως, πως οι πειρατές, ενώ ετοιμάζονταν για τη μάχη, συλλογίζονταν πώς θα φύγουν. Κι αν δεν το έκαναν τώρα, είναι γιατί δεν πρόφτασαν: τώρα η κορβέτα τούς είχε κλείσει το δρόμο. Έπρεπε, λοιπόν, να δοκιμάσουν να παραβιάσουν το στενό.

Το μπριγκαντίνι άρχισε πρώτο το κανονίδι. Σημάδεψε με τρόπο ώστε να μπορέσει να σπάσει τουλάχιστον το ένα κατάρτι της «Σιφάντας». Αν πετύχαινε, θα μπορούσε ευκολότερα να γλιτώσει από το κυνηγητό της κορβέτας.

Οι μπάλες πέρασαν επτά ή οκτώ πόδια πάνω από τη γέφυρα της «Σιφάντας». Έκαμαν μερικές καταστροφές και πλήγωσαν ελαφριά τρεις - τέσσερις ναύτες. Τίποτ' άλλο σπουδαιότερο αποτέλεσμα δεν έφεραν.

Στις κανονιές αυτές ο Ερρίκος δεν αποκρίθηκε αμέσως. Με την ησυχία του, άμα ο καπνός διαλύθηκε, έστρεψε τα κανόνια του ολόγισα στο μικρό μπριγκαντίνι και πρόσταξε πυρ.

Ευτυχώς για το μπριγκαντίνι, ο καπετάνιος του κατόρθωσε να στρίψει με το αεράκι και δε δέχτηκε παρά δυο τρεις μπάλες στο σκάφος του. Σκοτώθηκαν βέβαια μερικοί ναύτες του, μα το καράβι δεν έπαθε καμιά σοβαρή ζημιά.

Οι επίλοιπες όμως μπάλες της κορβέτας δεν πήγαν χαμένες. Το μίστικο που βρισκόταν πίσω από το μπριγκαντίνι κι έμεινε τώρα ανυπεράσπιστο, δέχτηκε τις οβίδες, τόσο μάλιστα επικίνδυνα, που άρχισε να κάνει νερά.

— Αν δεν την έπαθε το μπριγκαντίνι, την έπαθε όμως ο σύντροφός του! φώναξαν μερικοί ναύτες, που βρίσκονταν στην πλώρη της «Σιφάντας».

— Στοιχηματίζω πως θα βουλιάξει σε πέντε λεπτά!

— Σε τρία!

— Βουλιάζει! Βουλιάζει!

— Ω, το νερό έφτασε κιόλας ως την κουπαστή. Γρήγορα θα τους σκεπάσει!

— Ω, κοίτα τους διαβολάνθρωπους πώς το σκάζουν, πέφτοντας με το κεφάλι στη θάλασσα. Κοίτα τους πώς κολυμπούν!

— Ας τους! Αφού προτιμούν το σχοινί στο λαιμό από το πνίξιμο, δεν

πρέπει να τους εμποδίσουμε.

Πραγματικά, το μίστικο βούλιαξε σιγά - σιγά.

— Δυο χιλιάδες επτακόσιες λίρες! ξαναείπε δυνατά ο κήρυκας.

Το πλήρωμά του, προτού το νερό το σκεπάσει, ρίχτηκε στη θάλασσα για να καταφύγει σε κανένα άλλο από τα καράβια του στολίσκου. Μα τ'

άλλα καράβια πολύ λίγο σκοτίζονταν να τους σώσουν! Έτσι, όλοι αυτοί οι δυστυχημένοι πνίγηκαν χωρίς να τους ρίξουν ούτε ένα κομμάτι σχοινί να τους τραβήξουν.

Το δεύτερο κανονίδι της «Σιφάντας» έπεσε τώρα πάνω σ' ένα άλλο καράβι και το σύντριψε. Σε λίγο χανότανε κι αυτό μέσα στις φλόγες, που είχαν ανάψει οι κανονιές στο κατάρτωμά του.

Βλέποντας τ' αποτελέσματα τούτα, τα δυο άλλα μικρά καράβια κατάλαβαν πως δε θα κατόρθωναν να γλιτώσουν από τα κανόνια της κορβέτας. Ήτανε μάλιστα φανερό, πως δεν υπήρχε καμιά ελπίδα να γλιτώσουν φεύγοντας.

Τότε ο καπετάνιος του μπριγκαντινιού έκαμε το μόνο πράγμα που μπορούσε να τους σώσει. Τους έκαμε σινιάλο να έρθουν στο καράβι του. Σε λίγα λεπτά οι κουρσάροι βρίσκονταν στο μπριγκαντίνι, αφού πρώτα έβαλαν φωτιά στα δυο καράβια τους και τα τίναξαν στον αέρα.

Το πλήρωμα του μπριγκαντινιού είχε τώρα εκατό άντρες πάρα πάνω και μπορούσε με περισσότερες ελπίδες να πολεμήσει, εκτός αν τα κατάφερνε να φύγει.

Και το καλύτερο που είχε να κάνει, ήταν να φύγει. Άλλη σωτηρία δεν υπήρχε. Ο καπετάνιος του το κατάλαβε και χωρίς δισταγμό χύθηκε να ξεφύγει προς τα τούρκικα παράλια. Εκεί πέρα θα μπορούσε να παραχωθεί ανάμεσα στους βράχους της ακτής τόσο καλά, που να μην μπορέσει ποτέ η κορβέτα να τους βρει, ούτε να τους κυνηγήσει, αν τους εύρισκε.

Ο αγέρας φυσούσε τώρα δυνατός· το μπριγκαντίνι άνοιξε όλα του τα πανιά, με κίνδυνο να σπάσουν τα κατάρτια του, κι άρχισε ν' απομακρύνεται από τη «Σιφάντα».

— Ωραία! φώναξε ο καπετάν Θεοδωρής. Σαν πολύ δύσκολο μου φαίνεται να έχει μακρύτερα ποδάρια από τα δικά μας.

Γύρισε στον κυβερνήτη, περιμένοντας προσαγές του. Μα τη στιγμή εκείνη ένα άλλο σημείο τράβηξε την προσοχή του Ερρίκου ντ' Αλμπαρέ. Δεν κοίταζε πια το μπριγκαντίνι. Είχε γυρίσει τα κιάλια του κατά το λιμάνι της Θάσου και κοίταζε ένα ελαφρό καράβι που προσπαθούσε με ορθάνοιχτα πανιά να βγει στ' ανοιχτά.

Ήταν ένα τρεχαντήρι. Ο δυνατός αγέρας το έσπρωχνε βολικά να βγει από το λιμάνι.

Ο Ερρίκος, αφού το εξέτασε με προσοχή, κατέβασε τα κιάλια:

— Η «Κάρυστος»! φώναξε.

— Τι; Μήπως είναι το τρεχαντήρι αυτό που μας έλεγες; ρώτησε ο

καπετάν Θοδωρής.

— Ναι, το ίδιο κι απaráλλακτο. Τι θα έδινα να το πιάσω!

Ο Ερρίκος δεν τέλειωσε τη φράση του. Ανάμεσα στο μπριγκαντίνι που ήτανε κουρσάρικο και στην «Κάρυστο» που θα την κυβερνούσε χωρίς άλλο ο καπετάν Νικόλας, το καθήκον του δεν τον άφηνε να διαλέξει. Σίγουρα, αν παρατούσε το μπριγκαντίνι, μπορούσε και να κόψει το δρόμο του τρεχαντηριού και να το πιάσει. Μα έτσι, θα θυσίαζε το γενικό συμφέρον για το ατομικό του. Δεν έπρεπε να το κάμει! Χωρίς να χάσει λεπτό έπρεπε να ριχτεί στο μπριγκαντίνι να δοκιμάσει να το αιχμαλωτίσει ή να το βουλιάξει. Αυτό ήτανε το χρέος του. Αυτό κι έκαμε. Έριξε μια τελευταία ματιά στην «Κάρυστο», που έφευγε με θαυμαστή γρηγοράδα, κι έδωσε τις διαταγές του για να κυνηγήσουν το πειρατικό πλοίο.

Αμέσως η «Σιφάντα», με όλα τα πανιά ανοιγμένα, χύθηκε πίσω του. Το ένα πλοίο δεν ήταν μακρύτερα από μισό μίλι από το άλλο. Η «Σιφάντα» άρχισε το κανονίδι.

Αυτό βέβαια, φαίνεται, δε θα άρεσε και πολύ στο μπριγκαντίνι μας. Ορτσάρισε, δοκιμάζοντας να δει αν θα κατορθώσει έτσι να ξεφύγει.

Δεν τα κατάφερε όμως.

Ο τιμονιέρης της «Σιφάντας» έβαλε το τιμόνι κατά τον αγέρα και η κορβέτα ορτσάρισε τώρα κι αυτή.

Έτσι, μια ώρα ακόμα εξακολούθησε το κυνηγητό. Η κορβέτα κέρδιζε ολοένα δρόμο και ήταν φανερό, πως πριν νυχτώσει θα έφτανε τον κουρσάρο. Η μονομαχία των δυο караβιών ήταν γραφτό να τελειώσει διαφορετικά.

Μια πετυχημένη κανονιά της «Σιφάντας» έκοψε σύριζα το κατάρτι του μπριγκαντινιού. Το καράβι έγειρε, ο δρόμος του κόπηκε και μετά ένα τέταρτο η κορβέτα βρισκότανε πλάι του.

Τρομερό κανονίδι ξέσπασε τότε. Η «Σιφάντα» του έριξε από πολύ κοντά με όλα τα κανόνια. Το μπριγκαντίνι τινάχτηκε γερά, μα δε βούλιαξε ακόμα.

Όσotόσο ο καπετάνιος είδε το πλήρωμά του να δεκατίζεται, κατάλαβε πως δεν μπορούσε ν' αντισταθεί περισσότερο και σήκωσε την άσπρη σημαία.

Σε μια στιγμή οι βάρκες της κορβέτας πλησίασαν το μπριγκαντίνι κι έφεραν στο καράβι λίγους ζωντανούς. Όλο το μέρος του караβιού, πάνω από τη θάλασσα κήκε. Τέλος, ολόκληρο το σκάφος βούλιαξε στα κύματα.

Πολύ καλά τα κατάφερε η «Σιφάντα». Έκαμε θεάρεστο έργο. Ποιος ήταν ο αρχηγός του πειρατικού στολίσκου, πώς τον έλεγαν, πού είχε γεννηθεί, ποιοι ήταν οι πρόγονοί του, κανένας δεν μπόρεσε να μάθει. Γιατί οι αιχμάλωτοι αρνήθηκαν με επιμονή ν' απαντήσουν στα ερωτήματα που τους έκαναν. Ίσως και κανένας τους να μην ήξερε την περασμένη ζωή του αρχηγού τους. Μα ότι ήτανε πειρατές, αυτό ήτανε σίγουρο, και γι' αυτό τους καταδίκασαν αμέσως σε θάνατο.

Ωστόσο, το τρεχαντήρι του καπετάν Νικόλα, που ξαφνικά παρουσιάστηκε και πάλι εξαφανίστηκε, δεν άφηνε σε ησυχία τον Ερρίκο. Πραγματικά, ο τρόπος που το τρεχαντήρι αυτό έφυγε από τη Θάσο, ήτανε πολύ ύποπτος. Θέλησε να ωφεληθεί από τη μάχη της κορβέτας και του στολίσκου για να το σκάσει πιο σίγουρα; Απόφευγε άραγε να βρεθεί μπροστά στη «Σιφάντα», που την είχε ίσως αναγνωρίσει; Ένα τίμο καράβι θα έμενε ήσυχα στο λιμάνι, αφού πια δεν υπήρχε κανένας κίνδυνος από τους κουρσάρους, που έτρεχαν να φύγουν.

Και να που η «Κάρυστος» αυτή, με κίνδυνο να πέσει στα χέρια τους, βιάστηκε ν' ανοίξει τα πανιά και να φύγει. Πολύ ύποπτο φέρισμα και μπορούσε ν' αναρωτιέται κανένας αν δεν ήτανε συνεννοημένη με τους πειρατές. Κι αλήθεια, ο κυβερνήτης ντ' Αλμπαρέ δε θα ξαφνιαζόταν αν ο καπετάν Νικόλας ήτανε με τους κουρσάρους. Δυστυχώς, δεν μπορούσε πια να ελπίζει παρά στην τύχη για να ξαναβρεί τ' ανχάρια του. Η νύχτα πλάκωνε, και η «Σιφάντα» κατεβαίνοντας κατά το νοτιά, δε θα συναντούσε πια το τρεχαντήρι. Έτσι, όσο κι αν λυπήθηκε ο Ερρίκος, δεν είχε ελπίδα να πιάσει το Νικόλα Στάρκο. Έπρεπε να το πάρει απόφαση. Είχε κάμει το καθήκον του. Τα αποτελέσματα της ναυμαχίας της Θάσου ήτανε πέντε πλοία που βούλιαξε, χωρίς η «Σιφάντα» να πάθει σοβαρές ζημιές. Έτσι, ίσως για λίγο καιρό, θα μπορούσε κανείς να ταξιδεύει στο Αιγαίο με ασφάλεια.

Ένα περίεργο γράμμα

Οκτώ μέρες ύστερα από τη ναυμαχία της Θάσου, η «Σιφάντα» έψαξε με μεγάλη προσοχή όλα τα καράβια της Μακεδονίας, από την Καβάλα ως τον κόρφο του Ορφανού. Τέλος, στις 15 του Απριλίου τράβηξε προς τα νότια, πέρασε τη Χαλκιδική, ώσπου η κορφή του Άθωνα άρχισε σιγά - σιγά να χάνεται από τον ορίζοντα.

Σε όλο αυτό το διάστημα δε φάνηκε κανένα ύποπτο πλοίο. Πολλές φορές πέρασαν από μακριά τούρκικα καράβια. Μα ο κυβερνήτης της «Σιφάντας», που ταξίδευε με κερκυραϊκή σημαία, δεν τα ζύγωσε· από μερικά όμως ελληνικά καράβια πήρε όλες τις πληροφορίες, που του χρειάζονταν για το σκοπό του.

Τις μέρες ακριβώς αυτές ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ έμαθε κάτι σημαντικότατο: Οι συμμαχικές δυνάμεις αποφάσισαν να πιάνουν κάθε καράβι που θα ερχόταν για βοήθεια στον Ιμπραΐμη. Και μάλιστα η Ρωσία κήρυττε επίσημα τον πόλεμο ενάντια στο Σουλτάνο. Η θέση λοιπόν της Ελλάδας ολοένα καλυπτόταν.

Η «Σιφάντα» μπήκε στον κόρφο της Θεσσαλονίκης· έψαξε κι εκεί όλα τα παράλια, μα πουθενά δεν απάντησε κουρσάρικο πλοίο· φαίνεται θα μυρίστηκαν τον ερχομό της και κανένα δεν τόλμησε να ξεμυτίσει.

Τότε κάτι ανεξήγητο συνέβη μέσα στην κορβέτα.

Στις δέκα του Μαΐου, κατά τις επτά το βράδυ ο Ερρίκος, μπαίνοντας στο σαλόνι της «Σιφάντας», βρήκε ένα γράμμα πάνω στο τραπέζι. Το πήρε, πλησίασε στη λάμπα που ταλαντευότανε κρεμαστή και διάβασε τη διεύθυνση:

«Προς τον κύριο

Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ

Κυβερνήτη της κορβέτας «Σιφάντα»

Στο πέλαγος»

Ο Ερρίκος αναγνώρισε το γράψιμο· θυμήθηκε το γράμμα της Χίου που τον πληροφορούσε πως μπορεί να πάρει μια θέση στην κορβέτα.

— Να τώρα τι έγραφε το γράμμα αυτό, που είχε φτάσει με τόσο μυστήριο:

«Αν ο κυβερνήτης ντ' Αλμπαρέ κατορθώσει να βρίσκεται στα παράλια της νήσου Καρπάθου την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου, θα κάμει μεγάλο καλό σε όλους και θα υπηρετήσει πολύ τα συμφέροντα που του εμπιστεύτηκαν».

Ούτε ημερομηνία, ούτε υπογραφή, όπως και στο γράμμα της Χίου. Ο Ερρίκος εσύγκρινε τις δυο επιστολές και βεβαιώθηκε, πως και οι δυο ήταν από το ίδιο χέρι.

Μα πώς να εξηγηθεί το περιστατικό πάλι αυτό; Η πρώτη επιστολή έφτασε με τον ταχυδρόμο, μα τούτη; Σίγουρα, κάποιος από το πλήρωμα θα την απόθεσε πάνω στο τραπέζι. Ένα λοιπόν από τα δυο: ή το γράμμα αυτό το κρατούσε κάποιος από την αρχή του ταξιδιού ή θα

του το έδωκε κανείς σε κάποιον από τα λιμάνια που άραξαν.

Το γράμμα τούτο δεν ήταν στο τραπέζι, όταν ο κυβερνήτης άφησε το σαλόνι πριν από μιαν ώρα. Χωρίς άλλο λοιπόν κάποιος μπήκε στο μεταξύ και το άφησε.

Ο Ερρίκος χτύπησε το κουδούνι. Ένας τιμονιέρης φάνηκε.

- Ποιος μπήκε εδώ την ώρα που ήμουν στη γέφυρα;
- Κανένας, καπετάνιο μου, αποκρίθηκε ο ναύτης.
- Κανένας; Για πρόσεξε! Μήπως μπήκε κανένας χωρίς να τον δεις;
- Όχι, καπετάνιο μου. Δεν κούνησα από την πόρτα ούτε στιγμή.
- Καλά!

Ο ναύτης χαιρέτισε κι έφυγε.

«Μου φαίνεται αδύνατο, συλλογίστηκε ο Ερρίκος, να μπήκε εδώ κανένας από την πόρτα κρυφά. Μήπως μπήκε από το παράθυρο;»

Ο Ερρίκος εξέτασε καλά τα παράθυρα του σαλονιού. Όλα ήτανε κλειδωμένα από μέσα.

«Τι να συμβαίνει άραγε! συλλογιζόταν ο Ερρίκος με ζωηρή περιέργεια. Ποιος είναι ο γεμάτος μυστήριο άγνωστος, που μου στέλνει τα γράμματα τούτα;»

Δεν ανησυχούσε καθόλου, μα είχε πολύ κεντηθεί η περιέργειά του· αποφάσισε όμως να μη φανερώσει τίποτα σε κανένα.

Καλά, μα θ' ακολουθούσε τις συμβουλές που του έδινε η επιστολή;

«Βεβαιότατα, μουρμούρισε ο Ερρίκος. Εκείνος που μου έγραψε την πρώτη φορά στη Χίο, δε με γέλασε· γιατί θα με γελάσει τώρα; Θα βρίσκομαι στις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου στ' ακρογάλια της Καρπάθου. Ίσως αυτό να είναι απαραίτητο στην αποστολή μου. Ναι, θα τροποποιήσω το πρόγραμμά μου και θα βρίσκομαι στην Κάρπαθο στην ορισμένη προθεσμία.»

Ο Ερρίκος φύλαξε με προσοχή το γράμμα κι άρχισε να ετοιμάζει πρόγραμμα ενεργείας για τους μήνες που μεσολαβούσαν ίσαμε το Σεπτέμβριο.

Η Κάρπαθος βρίσκεται νοτιοανατολικά στην άλλη άκρη του Αιγαίου. Είχε όμως καιρό ο Ερρίκος να ψάξει όλα τ' ακρογάλια και προπάντων της Πελοποννήσου, όπου οι πειρατές τόσο συχνά κρύβονταν. Θα έψαχνε συνάμα κι όλες τις Κυκλάδες από το Αιγαίο ως την Κρήτη.

Έτσι λοιπόν το πρόγραμμα του Ερρίκου δεν άλλαζε και πολύ. Είχανε πια ψάξει τα μικρά νησάκια βορινά από την Εύβοια και στις 20 του Μαΐου έκαναν πανιά για τη Σκύρο.

Στο ωραίο νησί με το μεγάλο λιμάνι του, η κορβέτα μπόρεσε ν

ανανεώσει τις προμήθειές της: αρνιά, πουλερικά, αλεύρι, κριθάρι και περίφημο κρασί.

Ο Ερρίκος έψαξε προσεκτικά όλα τ' ακρογιάλια του νησιού. Τίποτα! Πειρατικό πλοίο πουθενά! Το μόνο που μπόρεσε να μάθει ήταν πως τώρα κι ένα μήνα κοντά στο νησί πολλά εχθρικά πλοία ληστεύθηκαν και καταστράφηκαν από ένα καράβι με κουρσάρικη σημαία· διαδόθηκε μάλιστα πως ο φοβερός κουρσάρος ήταν ο Σακρατίφ.

Έπειτα από πέντε - έξι μέρες η κορβέτα άφησε τη Σκύρο. Τράβηξε κατά την Εύβοια. Από το καράβι του ο Ερρίκος έβλεπε το μεγάλο νησί, όπου τόσοι χριστιανοί είχαν σκοτωθεί πολεμώντας για τη λευτεριά τους. Ο ίδιος προσωπικά είχε πολεμήσει κι εδώ μαζί με τους Έλληνες.

Δεν άφηγε κόρφο και ακρογιάλι χωρίς να το ψαχουλίσει. Μερικά κουρσάρικα, που απάντησε, τα χάλασε. Τις πρώτες μέρες του Ιουνίου βρισκότανε στα παράλια της Άνδρου. Από εκεί έκανε πανιά για την Πελοπόννησο.

Στο Σαρωνικό ο άνεμος έπεσε και η κορβέτα πήγαινε πολύ αργά· σχεδόν έμενε ακίνητη. Η θέση της ήταν πολύ επικίνδυνη. Αν της ρίχονταν τώρα, θα ήταν δύσκολο να σωθεί. Ο Ερρίκος λοιπόν πρόσταξε το πλήρωμα να είναι έτοιμο και να έχει το νου του.

Κάποτε φαίνονταν από μακριά πλήθος ύποπτα καϊκάκια, που έρχονταν με κουπί· μα δεν τολμούσαν να ζυγώσουν.

Ευτυχώς ελαφρύ βοριαδάκι άρχισε να φυσά κατά τις 10 Ιουλίου και η κορβέτα μπόρεσε ν' ανοίξει τα πανιά της και να τραβήξει κατά τον Αργολικό.

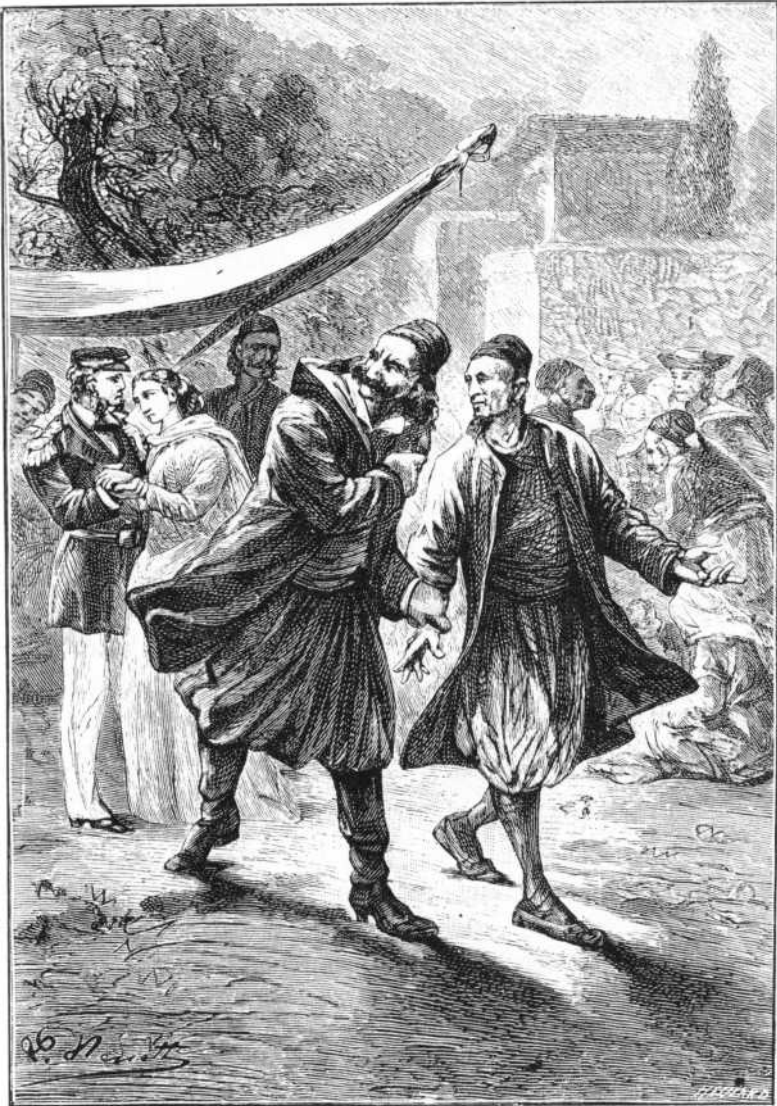
Πέρασε μπροστά από την Ύδρα και τις Σπέτσες – τα δυο περίφημα νησιά, που ήτανε ο τρόμος των Τούρκων.

Έπειτα τράβηξε ανατολικά και στις 20 Ιουλίου έφτανε στη Σύρα, στο λιμάνι της Ερμούπολης. Οι κάτοικοι και προπάντων ο πρόξενος της Γαλλίας και ο επίσκοπος των καθολικών τους δέχτηκαν με εγκαρδιότητα.

— Τι κρίμα, είπε ο πρόξενος στον Ερρίκο, να μην έρθετε τρεις μέρες πρωύτερα!

— Γιατί; ρώτησε ο Ερρίκος, συνέβηκε τίποτα;

— Ένα καράβι, η «Κάρυστος», με ελληνική σημαία, είχε αφήσει το λιμάνι πριν από εξήντα ώρες.

Έλα, είπε με υπόκωφη φωνή στο Σκόπελο. Και ψιθύρισε κάτω από τα πυκνά μουστάκια:

- Και κατά πού τράβηξε; ρώτησε με ζωηρότητα ο Ερρίκος.
- Νοτιοανατολικά, κατά την Κάσο ή την Κάρπαθο· ίσως όμως και κατά την Κρήτη, αποκρίθηκε ο πρόξενος.
- Είδατε καθόλου τον καπετάνιο;
- Όχι, καθόλου.

— Και δε μάθατε, αν τον έλεγαν Νικόλα Στάρκο;
— Όχι, δεν έμαθα.
— Και δεν υποψιαστήκατε μήπως η «Κάρυστος» είναι πειρατικό;
— Όχι· μα αν είναι, αποκρίθηκε ο πρόξενος, σίγουρα θα τράβηξε κατά την Κρήτη, όπου οι απαίσιοι αυτοί αιμοβόροι βρίσκουν ασφαλισμένο καταφύγιο.

Ο κυβερνήτης της «Σιφάντας» είχε ταραχτεί πολύ. Αχ, τι κρίμα, να μη φτάσει τρεις μέρες πρωτύτερα! Μα πού θα πάει; Μια μέρα θα βρεθεί μπροστά στο Νικόλα Στάρκο και θα εκδικηθεί!

Έφυγε ευθύς την άλλη μέρα και τράβηξε νοτιοανατολικά. Ζητούσε την «Κάρυστο» παντού.

Έψαξε όλα τα παράλια της Νάξου, της Πάρου, της Μυκόνου· τίποτα!

Έχει δίκιο ο πρόξενος, ψιθύρισε ο Ερρίκος. Θα τράβηξε κατά την Κρήτη.

Στις 9 του Αυγούστου η «Σιφάντα» άραξε στη Μήλο. Ρώτησε ο Ερρίκος, μα πουθενά δεν είχε φανεί κουρσάρικο καράβι, του είπαν. Εδώ πια βασίλευε ασφάλεια. Τα εμπορικά καράβια πήγαιναν κι έρχονταν ανενόχλητα, δόξα σοι ο Θεός!

Ο Ερρίκος άνοιξε τα πανιά. Στο δρόμο ρωτούσε τα καράβια, που διάβαιναν.

— Μην είδατε ένα καράβι, την «Κάρυστο»;

Μα κανένας δεν το είχε δει.

— Όχι, καπετάνιο μου, όχι, του απαντούσαν.

Ο Ερρίκος τραβούσε προς τα νότια, να προλάβει να βρίσκεται στην Κάρπαθο την ορισμένη προθεσμία. Άρχισαν κιόλας να φαίνονται τα ψηλά βουνά της Κρήτης.

— Σκοπεύεις, καπετάνιο μου, ρώτησε ο καπετάν Θοδωρής, ν' αράξεις σε κανένα λιμάνι της Κρήτης;

— Η Κρήτη βρίσκεται ακόμα στα χέρια των Τούρκων, αποκρίθηκε ο Ερρίκος. Δε μου φαίνεται φρόνιμο ν' αράξουμε. Θα περάσουμε το ακρωτήρι Σπάθα βορειοδυτικά και θα δούμε τι γίνεται στη Γραμπούσα. Εκεί είναι το μεγάλο καταφύγιο των κουρσάρων, καθώς ξέρεις.

Ο Ερρίκος έλπιζε κάπου εκεί να πετύχει τον αντίπαλό του. Κι έπειτα θα περνούσε γιαλό - γιαλό όλα τα νότια ακρογιάλια της Κρήτης και θα έφτανε στην Κάρπαθο.

Ο καιρός ήτανε λαμπρός. Το βράδυ περνούσαν το ακρωτήρι Σπάθα· το πρωί βρίσκονταν κιόλας στα επικίνδυνα νερά της Γραμπούσας.

Έξι μέρες η κορβέτα δεν άφησε ακρογιάλι χωρίς να το εξετάσει.

Τίποτα πάλι! Ρώτησε μερικά καράβια:

— Μην είδατε κανένα κουρσάρικο; Μην είδατε την «Κάρυστο»;

Μα κανέναν δεν του έδωκε ικανοποιητική απάντηση. Τα μασούσαν. Ένωθες πως ο καθένας φοβότανε να εκτεθεί.

Στις 22 του Αυγούστου η «Σιφάντα» στράφηκε ανατολικά, μπήκε στο Λιβυκό πέλαγος κι άρχισε να παραπλέει τα νότια παράλια της Κρήτης. Περνούσε τώρα μπροστά από τα περίφημα βουνά των Σφακιανών, τα «Λευκά Όρη». Σε λίγο περνούσε το νοτιότατο ακρωτήριο της Κρήτης, τα Μάταλα, στα παράλια της Μεσαράς. Πουθενά όμως ούτε σημάδι από κουρσάρικο. Μερικά μονάχα ψαροκάικα και μικρά εμπορικά καϊκάκια.

Ο Ερρίκος, λοιπόν, αποφάσισε να τραβήξει γραμμή στην Κάρπαθο, όταν ξαφνικά στις 29 του Αυγούστου τα σχέδιά του τροποποιήθηκαν.

Θα ήταν κατά τις έξι το βράδυ. Ο Ερρίκος, ο δεύτερος καπετάνιος και μερικοί αξιωματικοί κοίταζαν το ακρωτήριο Μάταλα. Τη στιγμή εκείνη ακούστηκε η φωνή της βάρδιας από το κατάρτι:

— Καράβι αριστερά μπροστά μας!

Ο Ερρίκος άρπαξε το τηλεσκόπιο και κοίταξε.

— Παράξενο καράβι, μουρμούρισε. Τι σημαία έχει; φώναξε στη βάρδια.

— Καμιά! αποκρίθηκε η βάρδια.

Το ξαφνικό τούτο καράβι ήταν πολύ μακρύ, κομψότατο, με πανύψηλα κατάρτια και φαινότανε πολύ γρήγορο. Μα ήταν άραγε οπλισμένο; Είχε κανόνια;

Αδύνατο να μαντέψουν· άλλωστε ο ήλιος βασίλευε πια κι άρχιζε να σκοτεινιάζει.

— Παράξενο καράβι! μουρμούρισε τώρα κι ο καπετάν Θεοδωρής.

— Θαρρείς πως κρύβεται! είπε ένας αξιωματικός. Κοιτάξετε πώς χώνεται πίσω απο το νησάκι!

Ο Ερρίκος δε μιλούσε· όμως ένιωθε κι αυτός πόσο το παράξενο καράβι ήταν ύποπτο.

— Καπετάν Θεοδωρή, είπε τέλος, δεν πρέπει να χάσουμε τα χνάρια του караβιού τούτου τη νύχτα. Θα τριγυρίζουμε εδώ ώσπου να ξημερώσει. Επειδή όμως δεν πρέπει να μας δουν, να διατάξεις να σβήσουν όλα τα φώτα.

Ο δεύτερος έδωσε αμέσως τις απαιτούμενες διαταγές. Η νύχτα έπεσε· το καράβι πια εξαφανίστηκε μέσα στο σκοτάδι.

Την άλλη μέρα, από τη χαραυγή ο Ερρίκος βρισκόταν όρθιος στην

πλώρη, περιμένοντας να φωτίσει λίγο και να δει. Κατά τις επτά η ομίχλη διαλύθηκε.

Το άγνωστο καράβι βρισκότανε πάντα κοντά στη στεριά έξι - επτά μίλια μπροστά από την κορβέτα.

— Δε μου φαίνεται να θέλει να ξεφύγει! είπε ο δεύτερος καπετάνιος.

— Λίγο μας ενδιαφέρει, αποκρίθηκε ο Ερρίκος. Ας ζυγώσουμε να το δούμε λίγο από κοντά. Καπετάν Θεωρή, ας στρέψουμε καταπάνω του.

Καινούργια πανιά απλώθηκαν στα κατάρτια κι η κορβέτα άρχισε να τρέχει γρηγορότερα. Μα κι από το άλλο καράβι καινούργια πανιά φάνηκαν να τανύζονται· δεν ήθελε, φαίνεται, ν' αφήσει τη «Σιφάντα» να ζυγώσει πολύ.

Κατά τις δέκα όμως, η «Σιφάντα» άρχισε να κερδίζει και να ζυγώνει το άγνωστο καράβι· η απόσταση πια ήτανε μονάχα τέσσερα μίλια.

Φαινότανε τώρα καλά το παράξενο καράβι· ήταν οπλισμένο.

— Θα έχει καμιά εικοσαριά κανόνια, είτε ένας αξιωματικός.

— Υψώστε τη σημαία! είπε ο καπετάνιος.

Σήκωσαν τη σημαία κι έριξαν μια κανονιά.

Τούτο σήμαινε πως η κορβέτα επιθυμούσε να μάθει την εθνικότητα του άλλου караβιού. Το καράβι όμως δεν έδωκε καμιά απάντηση. Δεν άλλαξε ούτε γραμμή, ούτε ταχύτητα.

— Χαρά στην ευγένεια! είπαν οι ναύτες.

Έτσι που έχει το κατάρτι γυρτό, είπε ένας γερο - ναύτης, σα να έχει στραβά το καπέλο του και δε θέλει να χαιρετίσει κανένα.

Η «Σιφάντα» έριξε και δεύτερη κανονιά. Μα του κάκου. Το καράβι ακολουθούσε αδιάφορο το δρόμο του.

Άρχισε τότε το κυνηγητό. Και τα δυο καράβια άνοιξαν όλα τους τα πανιά.

— Πού θα μας πάει! φώναξε ο καπετάν Θεωρή. Δε θα μας ξεφύγει!

Η «Σιφάντα» είχε ένα μακρύ κανόνι στην πλώρη, που μπορούσε να ρίξει πέρα από δυο μίλια. Ο Ερρίκος, που φαινόταν ήρεμος, πρόσταξε:

— Πυρ!

Η μπάλα τινάχτηκε κι έπεσε καμιά εικοσαριά οργιές μακριά από το καράβι.

Το άγνωστο πλοίο άνοιξε κι άλλα πανιά κι άρχισε να πηδά με μεγαλύτερη ακόμα ορμή πάνω από τα κύματα. Η απόσταση πάλι ανάμεσα στα δυο πλοία μεγάλωνε.

— Είναι ντροπή να μας ξεφύγει! φώναξε ο δεύτερος καπετάνιος.
Βράδιαζε πια. Ο αγέρας έγινε δυνατώτερος η κορβέτα αναγκάστηκε να μαζέψει μερικά πανιά.

— Σίγουρα, μουρμούρισε με αγανάκτηση ο Ερρίκος, το πρωί μήτε η κορφή του караβιού αυτού δε θα φαίνεται! Θα προλάβει και θα ξεφύγει.

Γελάστηκε.

Το πρωί, το άγνωστο πλοίο έτρεχε ακόμα μπροστά στην ίδια απόσταση.

— Σα να μας τραβάει πίσω του! είπαν οι ναύτες.

Κι είχαν δίκιο.

— Πού να τρέχει; έλεγαν οι αξιωματικοί. Μήπως πάει να χωθεί σε κανένα μυστικό κόρφο να γλιτώσει.

Καθόλου· το καράβι έτρεχε στην ίδια πάντα γραμμή ανατολικά.

Στις επτά το πρωί τα νότια πια παράλια της Κρήτης τέλειωναν και το καράβι έβαλε πλήρη βορειοανατολικά.

— Μήπως τραβάει κατά την Κάρπαθο; συλλογίστηκε ο Ερρίκος με απορία. Είχε πεισματώσει· κυνηγούσε με όλα του τα πανιά το άγνωστο καράβι.

Κατά τις τρεις το απόγευμα η απόσταση των δυο караβιών ήτανε τρία μίλια. Η «Σιφάντα» έριξε δυο - τρεις κανονιές, μα του κάκου.

Άρχισαν πια να φαίνονται οι κορφές της Καρπάθου, πίσω από το μικρό νησάκι, την Κάσο.

Θα το πιάσουμε! είπε ο Ερρίκος, με τα μάτια συλωμένα στο άγνωστο πλοίο.

Κατά τις πέντε όμως το βράδυ το πλοίο πήρε πάλι μπροστά κι η απόσταση πάλι μεγάλωσε.

— Α! το άθλιο, θα μας ξεφύγει! έγρουξε λυσσασμένος ο καπετάν Θοδωρής.

Η κορβέτα έβαλε όλα της τα δυνατά και κατά τις επτά άρχισε πάλι να ζυγώνει τον άγνωστο. Η απόσταση δε θα ήταν τώρα πάνω από δυο μίλια.

Μα βράδιαζε πια. Έφτασαν ανάμεσα στα δυο νησάκια, την Κάσο και την Κασοπούλα. Το πρώτο πλοίο μπήκε μέσα στο στενό· η «Σιφάντα» το ακολούθησε.

Δεν είχε ακόμα εντελώς νυχτώσει. Στις τελευταίες αναλαμπές του δειλινού μπορούσες ακόμα καλά να διακρίνεις.

Κοίταξαν. Ο Ερρίκος άρπαξε το τηλεσκόπιο. Ερευνούσε καλά τη

Θάλασσα μπροστά, με ανησυχία. Μάζεψε τα φρύδια του με θυμό και πέταξε το τηλεσκόπιο.

Το άγνωστο πλοίο είχε γίνει άφαντο.

Στο σκλαβοπάζαρο

Η Κρήτη, όπως λέει η παράδοση, ήταν η πατρίδα των Θεών' η Κάρπαθος, η πατρίδα των Τιτάνων, που ήταν οι πιο τρομεροί τους αντίπαλοι.

Οι κουρσάροι είναι αντάξιοι πρόγονοι των μεγάλων αυτών μυθολογικών κακούργων και ακριβώς την Κάρπαθο είχαν διαλέξει για λημέρι τους. Μέσα στις πολύπλοκες βαθιές ακρογιαλιές της τα κουρσάρικα καράβια χώνονταν ασφαλισμένα και αλίμονο στα πλοία που περνούσαν!

Στην Κάρπαθο έρχονταν τα κουρσάρικα και σώριαζαν όλα τους τα λάφυρα: σκλάβους, εμπορεύματα, πολύτιμα πράγματα κάθε λογής. Και μαζεύοντανπραματευτάδες απ' όλη την Ανατολή και τα παράλια της Αφρικής ν' αγοράσουν προπάντων σκλάβους και σκλάβες. Έτσι, η Κάρπαθος την εποχή εκείνη είχε γίνει μεγάλο εμπορικό κέντρο της Ανατολής.

Τις μέρες εκείνες καμιά εικοσαριά πλοία είχανε μαζευτεί στο λιμάνι, μικρά και μεγάλα, καλά αρματωμένα, με αγριότατο πλήρωμα και περίμεναν τον αρχηγό τους να έρθει να ξεκινήσουν.

Ίσα - ίσα λοιπόν στο λιμάνι αυτό η «Σιφάντα» έφτασε στις 2 του Σεπτεμβρίου και αραξοβόλησε.

— Σκοπεύεις, καπετάνιο μου, ρώτησε ο καπετάν Θοδωρής, να μείνουμε μερικές μέρες εδώ;

— Δεν ξέρω ακόμα, αποκρίθηκε ο Ερρίκος. Θα δούμε!

— Θα βγει το πλήρωμα έξω;

— Ναι, μα όχι όλοι μαζί. Το μισό πλήρωμα πρέπει πάντα να βρίσκεται στο καράβι.

— Πολύ καλά, καπετάνιο μου, αποκρίθηκε ο δεύτερος.

Ο Ερρίκος δεν είχε φανερώσει ούτε στο δεύτερο καπετάνιο, ούτε σε κανέναν άλλο για ποιο λόγο ερχότανε στην Κάρπαθο. Δεν έδειξε σε κανένα τη μυστηριώδη και ανώνυμη επιστολή.

Άλλωστε περίμενε το ίδιο πάλι χέρι να του γράψει εδώ και να του δώσει οδηγίες.

Ένα όμως τον ανησυχούσε. Τι να έγινε το άγνωστο πλοίο, που εξαφανίστηκε τόσο απότομα; Του κάκου είχε εξετάσει όλα τα βράχια, ζυγώνοντας όσο μπορούσε περισσότερο στη στεριά. Δεν ανακάλυψε τίποτα.

Σήκωναν τα χέρια και ψιθύριζαν συγκινημένοι: «Ο Θεός να σας προστατεύει και να σας ευλογεί!»

— Σα να άνοιξε η θάλασσα και το κατάπιε! μουρμούρισε ο καπετάν Θεωδωρής, βλαστημώντας.

— Πάμε στο λιμάνι ν' αράξουμε! πρόσταξε τέλος ο Ερρίκος, απελπισμένος. Εκεί βλέπουμε!

Έτσι, έφτασαν, καθώς είπαμε, και αραξοβόλησαν στις 2 του Σεπτεμβρίου μέσα στο λιμάνι της Καρπάθου.

Την άλλη μέρα το απόγευμα η μικρή πολιτεία ήταν γεμάτη από κάθε λογής ανθρώπους: από την Ασία, την Ευρώπη, την Αφρική. Μιλούσαν όλες τις γλώσσες κι έτρεχαν όλοι στην αγορά. Ήτανε το μεγάλο σκλαβοπάζαρο, όπου θα πουλιόνταν όλοι οι αιχμάλωτοι, άντρες, γυναίκες και παιδιά, που οι κουρσάροι είχανε πιάσει τον τελευταίο μήνα και τους είχανε φέρει στην Κάρπαθο να πουληθούν.

Μέσα σ' ένα βρωμερό παζάρι καμιά εκατοστή δυστυχημένοι είχανε σωριαστεί και περίμεναν. Ήτανε κουρελιασμένοι, χλωμοί, εξαντλημένοι από τις κακουχίες και τη θλίψη. Τι είχαν υποφέρει! Και τι μαρτύρια ακόμα τους περίμεναν μέσα στα κάτεργα ή στα χέρια κανενός απάνθρωπου αφέντη!

Τώρα προσμένανε να τους πουλήσουν. Θα τους έβγαζαν σε πλειστηριασμό κι όποιος έμπορος πρόσφερε τα περισσότερα, ως τις πέντε το απόγευμα, αυτός θα τους έπαιρνε' και τότε η ζωή και ο θάνατός τους ήτανε στα χέρια του!

Ένα σωρόπραματευτάδες είχαν έρθει στις 3 του Σεπτεμβρίου στην Κάρπαθο επίτηδες για το σκλαβοπάζαρο. Όλοι ένιωθαν πως ο πόλεμος πια τελειώνει και οι σκλάβοι φυσικά θα λιγότευαν. Όποιος λοιπόν τώρα πρωτοπροφτάσει!

— Μα το Μουχαμέτη! έλεγε ένας Τούρκος έμπορος, η καλή εποχή πάει πια! Οι δουλειές θα λιγοστέψουν. Θυμάστε τον καλό καιρό, που τα κουρσάρικα μας έφερναν χιλιάδες σκλάβους; Ε, τι χρυσές δουλειές κάναμε τότε!

— Ναι, αποκρίθηκε ένας άλλος. Όταν μάλιστα έγιναν οι σφαγές της Χίου, τι ευτυχία! Μονομιάς σαράντα χιλιάδες σκλάβοι! Τ' αμπάρια μας δεν μπορούσαν να τους χωρέσουν!

— Έχετε δίκιο, είπε ένας παχύς μεσίτης, που φαινότανε πολύ μυαλωμένος. Μα όταν είναι πολύ το εμπόρευμα, η προσφορά είναι μεγάλη και η ζήτηση λίγη. Καλύτερα λίγοι σκλάβοι και ακριβοί! Χωρίς πολλά έξοδα, έχουμε μεγάλα κέρδη.

Το παζάρι άρχιζε. Ο Τούρκος κατής ήτανε θρονιασμένος σε μια εξέδρα κάτω από μια κόκκινη σκηνή με το μισοφέγγαρο στην κορφή

της. Αυτός δίκαιζε όλες τις διαφορές, κι έπαιρνε μερίδιο απ' όλη την πούληση.

Κοντά του στεκόταν ο δημόσιος κήρυκας.

Ο Τούρκος έμπορος πρότεινε την πρώτη τιμή.

— Χίλιες λίρες!

— Χίλιες λίρες! ξαναείπε δυνατά και ο κήρυκας.

Την πρώτη ώρα οι αγοραστές δε βιάζονταν· είχαν όλο τους τον καιρό.

— Χίλιες διακόσιες! είπε ένας δεύτερος έμπορος, ύστερα από μισή ώρα.

— Χίλιες πεντακόσιες! είπε ένας άλλος, μετά ένα τέταρτο.

— Δυο χιλιάδες! πρότεινε ένας τέταρτος.

Οι έμποροι συνεννοούνταν μεταξύ τους. Οι μεσίτες πήγαιναν κι έρχονταν. Μα κανένας δε βιαζότανε και είχαν ακόμα καιρό να πουν την τελευταία τους τιμή.

Μα ξάφνου ένας καινούργιος αντίπαλος έφτασε και όλα πήραν πια άλλη γοργότερη, αναπάντεχη τροπή.

Κατά τις τέσσερις το απόγευμα δυο άντρες έφτασαν στο παζάρι. Έρχονταν σίγουρα από τα ανατολικά του νησιού. Όλοι οι έμποροι ταράχτηκαν.

— Μα τον Αλλάχ! φώναξε ένας, είναι ο ίδιος ο Νικόλας Στάρκος!

— Και ο καταραμένος του Σκόπελος! αποκρίθηκε ένας άλλος, με ανησυχία. Κι εμείς, που θαρρούσαμε πως τους είχε πια πάρει ο διάβολος!

Όλοι τούς γνώριζαν. Ήταν οι πιο επικίνδυνοι αντίπαλοι. Πόσες φορές δεν είχαν αγοράσει όλους τους σκλάβους και τους είχανε κουβαλήσει στην Αφρική! Είχαν όσα χρήματα ήθελαν και ο κατής χάρηκε άμα τους είδε. Οιπραμάτειες θα πουλιόνταν ακριβότερα· κι έτσι, και τα ποσοστά του θα ήτανε μεγαλύτερα.

Με μια ματιά ο Σκόπελος μπόρεσε να εκτιμήσει τι αξία είχαν όλοι αυτοί οι σκλάβοι. Έγειρε και ψιθύρισε κάτι στ' αφτί του καπετάν Νικόλα. Αυτός κούνησε το κεφάλι, σύμφωνος.

Μα όσο κι αν είχε διαπεραστική ματιά ο Σκόπελος, δεν μπόρεσε να διακρίνει μια κίνηση φρίκης, που τίναξε όλο το κορμί μιας σκλάβας, ευθύς άμα είδε το Νικόλα Στάρκο.

Ήτανε μια γυναίκα ηλικιωμένη, ψηλόσωμη. Τινάχτηκε από την παράμερη γωνιά όπου καθόταν. Έκανε ένα - δυο βήματα, λίγο έλειψε μάλιστα να της ξεφύγει μια κραυγή... Μα μπόρεσε και κρατήθηκε.

Έπειτα πισωδρόμησε σιγά - σιγά, τυλίχτηκε από τα πόδια ως την κορφή μ' ένα κουρελιασμένο μαντύα και κρύφτηκε πίσω από τους σκλάβους.

Ο κήρυκας φώναξε με δυνατή φωνή:

- Δυο χιλιάδες λίρες!
- Δυο χιλιάδες πεντακόσιες, είπε ο Σκόπελος.
- Δυο χιλιάδες πεντακόσιες, ξαναείπε ο κήρυκας.

Οι έμποροι μαζεύτηκαν και μιλούσαν μεταξύ τους. Κανένας δεν πρότεινε καινούργια τιμή. Ο καπετάν Νικόλας, αδιάφορος και περιφρονητικός, πήγαινε κι ερχότανε μέσα στο παζάρι. Όλοι ήτανε βέβαιοι πια, πως οι σκλάβοι τούτοι θα πέφτανε στα χέρια του.

Ο Τούρκος όμως έμπορος, αφού πρώτα συνεννοήθηκε με δυο - τρεις άλλους, φώναξε:

- Δυο χιλιάδες επτακόσιες!
- Δυο χιλιάδες επτακόσιες λίρες! ξαναείπε δυνατά ο κήρυκας.
- Τρεις χιλιάδες!

Τη φορά αυτή ο Νικόλας Στάρκος μίλησε.

Τι είχε λοιπόν συμβεί; Γιατί μπαίνει στη μέση τώρα ο ίδιος, ενώ πάντα άφηνε το Σκόπελο να μιλάει; Γιατί η φωνή του, που ήτανε συνήθως τόσο αδιάφορη και ψυχρή, έτρεμε τώρα από τη συγκίνηση; Ο ίδιος ο Σκόπελος ξαφνιάστηκε.

Ο Νικόλας Στάρκος, καθώς είδαμε, περπατούσε ανάμεσα στους σκλάβους. Η γριά μόλις τον είδε να ζυγώνει, μαζεύτηκε ακόμη περισσότερο μέσα στα κουρέλια της.

Ο κουρσάρος όμως ούτε γύρισε προς το μέρος της. Ξαφνικά είχε σταθεί μπροστά σε δυο σκλάβους, που ήτανε σωριασμένοι παράμερα. Ο καπετάν Νικόλας, κατάπληκτος καρφώθηκε στη γη, ακίνητος.

Κοντά σ' έναν άντρα ψηλό, μια κοπέλα, εξαντλημένη από την κούραση, ήτανε ξαπλωμένη κατάχαμα.

Βλέποντας το Νικόλα Στάρκο ο άντρας ανατινάχτηκε απότομα. Η κοπέλα άνοιξε τα μάτια. Ευθύς άμα είδε κι αυτή τον καπετάνιο της «Καρύστου», ρίχτηκε πίσω.

— Χατζίνα! φώναξε ο Νικόλας Στάρκος.

Ήταν η Χατζίνα Ελιζούντο! Ο Σαρής την άρπαξε στην αγκαλιά του, σα να ήθελε να την υπερασπιστεί.

Η Χατζίνα είχε τραβηχτεί από τα χέρια του Σαρή και κοίταζε κατάματα τον παλιό πελάτη του πατέρα της.

Ο Νικόλας Στάρκος, χωρίς καν να προφτάσει να σκεφτεί πώς βρέθηκε εδώ σκλάβος η μονοθυγατέρα του Ελιζούντο, φώναξε:

— Τρεις χιλιάδες!

Θα ήτανε πια η ώρα τέσσερις και μισή. Σε μισή ώρα θα κτυπούσε το κανόνι του κάστρου και το παζάρι θα έκλεινε. Οι σκλάβοι θα πέφτανε στα χέρια του τελευταίου πλειοδότη.

Οι έμποροι, απελπισμένοι, άρχιζαν να παρατούν κιόλας την αγορά· ήξεραν πως δε μπορούσαν να τα βάλουν με το φοβερό κουρσάρο.

Ο Τούρκος όμως έμπορος το βαστούσε ακόμα.

— Τρεις χιλιάδες πεντακόσιες λίρες! φώναξε.

— Τέσσερες χιλιάδες! φώναξε αμέσως ο Νικόλας Στάρκος.

Ο Σκόπελος, που δεν είχε ακόμα δει τη Χατζίνα, δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί η επιμονή αυτή και η ταραχή του αφέντη του. Κατά τη γνώμη του, τέσσερις χιλιάδες λίρες ήταν υπερβολική τιμή, και το εμπόρευμα δεν άξιζε καθόλου τόσο.

Μεγάλη σιωπή ακολούθησε τα λόγια του κουρσάρου. Ο συμυρνιός έμπορος σώπαινε κι αυτός· δεν τολμούσε πια να προχωρήσει. Σε λίγα λεπτά της ώρας όλοι οι σκλάβοι θα έμεναν στο όνομα του Νικόλα Στάρκου.

Ο Σαρής το κατάλαβε. Έσφιγγε με αγωνία στην αγκαλιά του τη δύστυχη κοπέλα. Ήταν αποφασισμένος να την υπερασπίσει και με θυσία της ζωής του.

Τη στιγμή εκείνη μέσα στη βαθιά σιωπή, μια δυστυχισμένη φωνή ακούστηκε:

— Πέντε χιλιάδες λίρες!

Ο Νικόλας Στάρκος γύρισε ξαφνιασμένος.

Μερικοί ναύτες είχανε φτάσει. Μπροστά τους πήγαινε ένας αξιωματικός.

— Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ! φώναξε ο καπετάν Νικόλας. Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ... εδώ... στην Κάρπαθο!

Ο κυβερνήτης της «Σιφάντας» είχε φτάσει στο παζάρι ολότολα στην τύχη. Δεν ήξερε πως θα πουλούσαν σήμερα σκλάβους. Έτυχε να περνάει. Άκουσε φωνές και μπήκε.

Φαντασθείτε τώρα την ταραχή και το ξάφνιασμα και των δυο τους. Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ και ο Νικόλας Στάρκος βρίσκονταν ο ένας αντίκρυ στον άλλο!

Ο Ερρίκος είχε ξεχωρίσει ανάμεσα στους σκλάβους τη Χατζίνα. Κι αυτή τον είδε, έσυρε φωνή κι όρμησε να πέσει στην αγκαλιά του· οι φρουροί όμως την κράτησαν.

Ο Ερρίκος, μ' ένα γνέψιμο του χεριού, ησύχασε την κοπέλα. Ναι, κι

όλη του την περιουσία θα έδινε για να γλιτώσει από τα νύχια του αιμοβόρου κακούργου την αγαπημένη του αρραβωνιαστικά. Ήταν έτοιμος να παλέψει και να την σώσει! Μα και ο καπετάν Νικόλας ήταν αποφασισμένος. Ο πατέρας της κοπέλας είχε αφήσει πολλά εκατομμύρια. Από κει θα πληρώνονταν στο τέλος όλα τα λύτρα.

— Έξι χιλιάδες! φώναξε.

— Επτά χιλιάδες! αποκρίθηκε ο κυβερνήτης της «Σιφάντας», χωρίς καν ούτε να γυρίσει να δει το Νικόλα Στάρκο.

Ο κατής ήταν ενθουσιασμένος.

Ο Σκόπελος όμως δεν μπορούσε πια να κρατηθεί. Είχε δει τη Χατζίνα και τον Ερρίκο ν' Αλμπαρέ. Έβλεπε τον αφέντη του ν' ανεβάζει τις λίρες με λύσσα και δεν κρατιότανε πια: «Αν η Χατζίνα, συλλογιζότανε, έχασε όλη της την περιουσία; Ποιος θα πληρώσει τόσες χιλιάδες λίρες;»

Πήρε ιδιαιτέρως τον καπετάν Νικόλα να του μιλήσει.

— Τρελλάθηκες, αφεντικό; Κι αν η Χατζίνα καταστράφηκε;

— Σκασμός! του φώναξε ο κουρσάρος, σηκώνοντας το χέρι απειλητικά.

Οι έμποροι μαζεύτηκαν τριγύρω και παρακολουθούσαν με περιέργεια τους δυο φοβερούς αντιπάλους. Όλοι γνώριζαν τον κουρσάρο· μα ποιος ήτανε αυτός ο αξιωματικός που έριχνε έτσι τις χιλιάδες λίρες;

Έμεναν ακόμα πέντε λεπτά της ώρας.

Ο Νικόλας Στάρκος φώναξε:

— Οκτώ χιλιάδες λίρες!

— Εννιά χιλιάδες! αποκρίθηκε αμέσως ο Ερρίκος.

Πάλι σιωπή. Ο κυβερνήτης της «Σιφάντας» δεν ξεκολλούσε τώρα τα μάτια του από το Νικόλα Στάρκο. Ο κουρσάρος πηγαينوερχότανε με λύσσα κι ούτε ο Σκόπελος τολμούσε να τον ζυγώσει.

— Δέκα χιλιάδες λίρες! φώναξε ο Νικόλας Στάρκος.

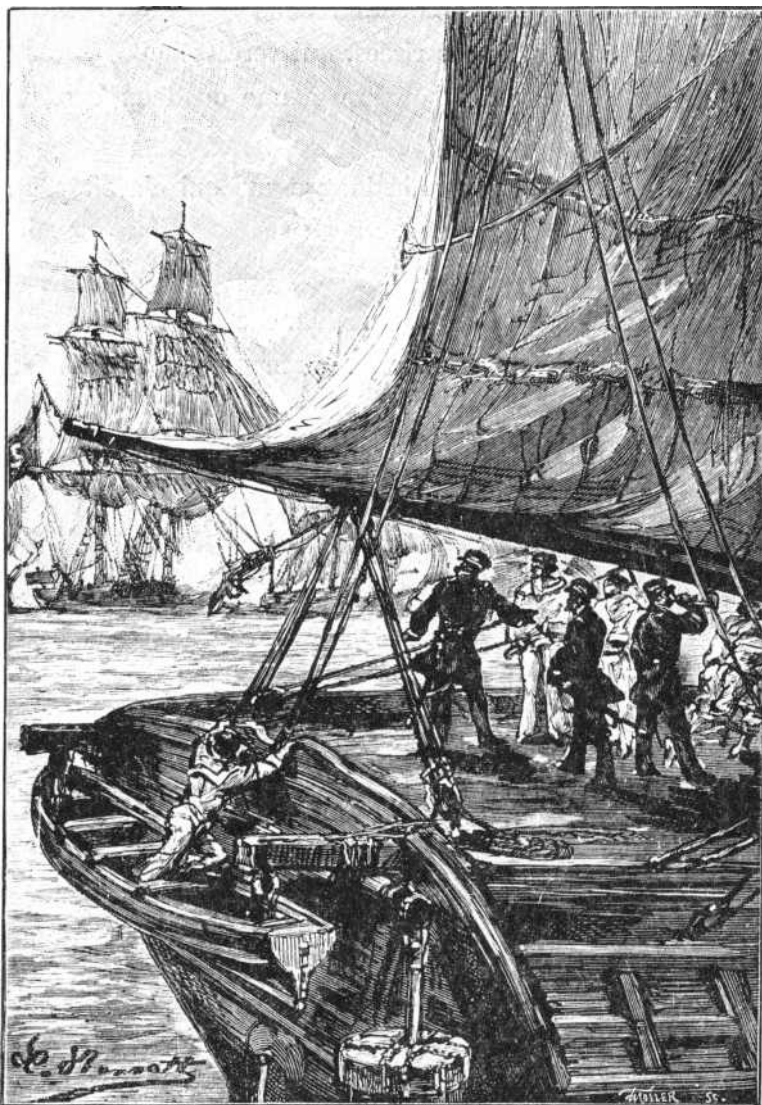
— Έντεκα χιλιάδες! αποκρίθηκε ο Ερρίκος.

— Δώδεκα χιλιάδες! φώναξε ο καπετάν Νικόλας, χωρίς πια να περιμένει.

Ο κυβερνήτης της «Σιφάντας» δεν αποκρίθηκε αμέσως. Όχι γιατί δίστασε, μα γιατί παρακολουθούσε το Σκόπελο, που όρμησε στον κουρσάρο να τον ικετέψει να φύγουν.

Τη στιγμή εκείνη η γριά σκλάβα ανασηκώθηκε, σα να ήθελε να δείξει το πρόσωπό της στον καπετάν Νικόλα.

Μια γρήγορη αστραπή έλαμψε ψηλά στο κάστρο της Καρπάθου.
Πριν όμως ακουστεί η κανονιά, η φωνή του Ερρίκου ακούστηκε:
— Δέκα τρεις χιλιάδες λίρες!

Άξαφνα ο Ερρίκος πέταξε το τηλεσκόπιο.
— Να δοθεί το σημείο της μάχης! φώναξε.

Ο Νικόλας Στάρκος έσπρωξε τόσο δυνατά το Σκόπελο, που ο δολερός κακούργος αναποδογυρίστηκε στο χώμα. Τώρα ήταν πολύ αργά. Ο Νικόλας Στάρκος δεν είχε πια το δικαίωμα να πλειοδοτήσει. Η Χατζίνα Ελιζούντο του ξέφευγε και ίσως για πάντα!

— Έλα, είτε με υπόκωφη φωνή στο Σκόπελο.

Και ψιθύρισε κάτω από τα πυκνά μουστάκια:

— Έτσι θα είναι πιο σίγουρο και δε θα κοστίζει τόσο ακριβά.

Και οι δυό ανέβηκαν στα ζώα τους κι εξαφανίστηκαν προς το εσωτερικό του νησιού.

Η Χατζίνα, μαζί με το Σαρή, είχε δρασκελίσει τους σωρούς των σκλάβων και βρισκότανε τώρα στην αγκαλιά του Ερρίκου.

— Χατζίνα! Χατζίνα, της ψιθύρισε ο νεαρός αξιωματικός με τρυφερότητα· όλη μου την περιουσία θα τη θυσίαζα για να σε λευτερώσω!

— Όπως θυσίασα κι εγώ όλη μου την περιουσία για να σώσω την τιμή της οικογένειάς μου, αποκρίθηκε η κοπέλα. Ναι, Ερρίκο η Χατζίνα Ελιζούντο είναι τώρα φτωχή, φτωχότατη και άξια να γίνει γυναίκα σου!

Γαλήνη στη θάλασσα

Την άλλη μέρα, στις 3 του Σεπτεμβρίου, η «Σιφάντα» έκανε πανιά και βγήκε από τα σιενά του λιμανιού της Καρπάθου.

Οι σκλάβοι που αγόρασε ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ είχανε τοποθετηθεί όσο μπορεί καλύτερα μέσα στην κορβέτα· ευθύς που ο Ερρίκος θα έφτανε σ' ένα ελληνικό λιμάνι, θα τους άφηνε λεύτερους.

Οι δυστυχημένοι, δεν ήξεραν πώς να φανερώσουν την ευγνωμοσύνη τους στο λυτρωτή τους· ανάμεσά τους ήτανε κι ένας παπάς. Αυτός, έχοντας πίσω του όλους τους επίλοιπους σκλάβους, πήγε, μόλις κίνησε το καράβι, να ευχαριστήσει τον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ, που καθότανε στη γέφυρα με τη Χατζίνα και μερικούς αξιωματικούς.

Ο παπάς γονάτισε, άπλωσε τα χέρια του και είπε:

— Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ, ο Θεός να σε ευλογάει γιατί έδωκες τη λευτεριά σε τόσους σκλάβους.

— Φίλε μου, αποκρίθηκε ο Ερρίκος, έκαμα μόνο το χρέος μου.

— Ναι, ναι, ψιθύρισε η Χατζίνα. Ο Θεός να σε ευλογάει!

— Ζήτω! Ζήτω! φώναξαν οι δυστυχημένοι όλοι με τα δάκρυα στα μάτια. Ζήτω ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ! Ζήτω η Χατζίνα Ελιζούντο!

Μια μονάχα σκλάβα, εκείνη που είχε κρυφτεί χτες στο παζάρι, δεν είχε πάρει μέρος στις χαρές αυτές. Είχε μείνει πάντα παράμερα, προσπαθώντας, κανένας να μη δει το πρόσωπό της. Μα γιατί τόσο προφύλαξη; Μήπως τη γνώριζε κανένας από το πλοίο;

Όστόσο, η Χατζίνα και ο Ερρίκος κουβέντιαζαν ευτυχισμένοι. Η Χατζίνα διηγήθηκε στον αρραβωνιαστικό της τα όσα είχαν γίνει στο μεταξύ.

Από τα είκοσι εκατομμύρια, που της άφησε ο πατέρας της, η Χατζίνα δε θέλησε τίποτα να κρατήσει. Ήξερε από τι δυστυχίες και ατιμίες πήγαζαν όλα αυτά τα πλούτη και θέλησε να τα διαθέσει όλα για να λυτρώσει σκλάβους. Είπε μονάχα στο Σαρή το σχέδιό της κι αμέσως γύρισε σε χρήματα όλη την ακίνητη περιουσία της.

Άφησε τότε το σπίτι της και την Κέρκυρα, και μαζί με το Σαρή πήγε στην Πελοπόννησο.

Την εποχή εκείνη οι στρατιώτες του Ιμπραΐμη εξακολουθούσαν ακόμα τον τρομερό τους πόλεμο στο Μοριά. Όσοι χριστιανοί είχαν απομείνει, ή σφάζονταν ή πιάνονταν σκλάβοι και με τα καράβια τους έστελναν στην Κάρπαθο ή στη Σμύρνη και τους πουλούσανε στα σκλαβοπάζαρα.

Δυό μήνες η Χατζίνα και ο Σαρής γυρίζανε την Πελοπόννησο αγοράζοντας με κάθε θυσία όσους σκλάβους εύρισκαν. Έπειτα τους έστελναν άλλους απολυτρωμένους στα Επτάνησα κι άλλους στα λευτερωμένα μέρη της Στερεός Ελλάδας.

Έπειτα πήγανε και οι δυο στη Σμύρνη, όπου ήτανε το μεγαλύτερο σκλαβοπάζαρο της Ανατολής. Εκεί ξόδεψε όλη την περιουσία που της απόμεινε, απολυτρώνοντας χιλιάδες σκλάβους.

Η Χατζίνα ένοιωσε τότε πως δεν έφτανε να λυτερώνει μονάχα τους σκλάβους, που έπιαναν οι κουρσάροι. Έπρεπε το κακό να το κόψει από τη ρίζα του· έπρεπε την ίδια την πειρατεία να ξεριζώσει από τις ελληνικές θάλασσες.

Τον καιρό, λοιπόν, που βρισκότανε η Χατζίνα στη Σμύρνη, έμαθε τι είχε γίνει η «Σιφάντα», που οι Κερκυραίοι την είχαν αρματώσει να πολεμήσει τους κουρσάρους. Πως πολέμησε με επιτυχία μεγάλη στην αρχή, κι έπειτα πως της ρίχτηκε ο ίδιος ο περίφημος Σακρατίφ και πολλούς από το πλήρωμά της έσφαξε, και τον ίδιο τον καπετάνιο της.

Τότε η Χατζίνα έγραψε στους εφοπλιστές της «Σιφάντας» στην Κέρκυρα και τους πρόσφερε για την κορβέτα τους μια τιμή τόσο μεγάλη, που αυτοί δέχτηκαν αμέσως να της την πουλήσουν.

Αγοράστηκε, λοιπόν, η κορβέτα στο όνομα ενός τραπεζίτη της Ραγούζας· ανήκε όμως πραγματικά στην θυγατέρα του Ελιζούντο. Έτσι, λοιπόν, η Χατζίνα είχε τώρα κι αυτή την κορβέτα της και πολεμούσε όπως η Μπουμπουλίνα και η Ζαχαριά, οι μεγάλες ηρωίδες.

Η Χατζίνα τότε θέλησε ν' αναθέσει τη διοίκηση της κορβέτας στον Ερρίκο. Ένας ανεψιός του Σαρή ήτανε ναύτης στο πλήρωμα της «Σιφάντας». Ο ναύτης αυτός είχε φέρει τα δυο μυστηριώδη γράμματα, που είχε γράψει στον Ερρίκο ο ίδιος ο Σαρή.

Στο τελευταίο του γράμμα, όπως θυμάστε, του παράγγελνε να βρεθεί στην Κάρπαθο κατά τις αρχές του Σεπτεμβρίου. Την εποχή εκείνη έλπιζε να βρίσκεται εκεί και να πάρει μαζί της το τελευταίο φορτίο των σκλάβων, που θα αγόραζε με τα τελευταία χρήματα της πατρικής της περιουσίας.

Μα στο διάστημα των έξι μηνών που μεσολάβησαν, τι κινδύνους πέρασε, τι αγωνίες, πώς έτρεχε στα πιο επικίνδυνα ακρογιαλία, για να βρει και να αγοράσει σκλάβους! Κάθε στιγμή κινδύνευε τη ζωή και τη λευτεριά της.

Και όμως η γενναία κοπέλα όλα τ' αφήφησε!

Πέρασε τις αφρικανικές ακτές, στην Τρίπολη, στο Αλγέριο, στο Μαρόκο· παντού όπου βρίσκονταν Έλληνες σκλάβοι, έτρεχε και τους απολύτρωνε, πληρώνοντας πολύ ακριβά και τους έστελνε πίσω στη λεύτερη πατρίδα.

Νομίζεις, πως κάποια αόρατη δύναμη την προστάτευε, και πέρασε, χωρίς να πάθει τίποτα, όλους τους κινδύνους και τις κακουχίες. Είχε τρυπώσει ως τα βάθη της αφρικανικής ερήμου ζητώντας σκλάβους, που δούλευαν στα χωράφια, στα μεταλλεία, στα εργαστήρια.

Όταν πια ξόδεψε όλα της τα χρήματα και τελείωσε η αποστολή της, αποφάσισε να γυρίσει πίσω στην Ευρώπη με το Σαρή. Μπήκε σ' ένα ελληνικό καράβι μαζί με τους τελευταίους σκλάβους που είχε λευτερώσει και έκαμε πανιά για την Κάρπαθο. Εκεί έλπιζε να βρει τον Ερρίκο ντ' Αλμπάρé. Κι από κει λογάριζε να γυρίσει στην Ελλάδα με τη «Σιφάντα».

Δεν είχαν όμως περάσει τρεις μέρες που έφυγε από την Τύνιδα, κι ένα τούρκικο καράβι έπιασε το πλοίο της και το πήγε στην Κάρπαθο. Εκεί ήτανε γραμμένο να πουληθεί κι αυτή σκλάβα μαζί με τους άλλους, που είχε λευτερώσει.

Τα επίλοιπα τα ξέρουμε. Πώς φάνηκε ο Νικόλας Στάρκος, πώς παρουσιάστηκε ο Ερρίκος και πώς γλίτωσε η Χατζίνα την τελευταία

στιγμή από τα νύχια του κακούργου.

Και τώρα, μαζί με τον άνθρωπο που αγαπούσε, η Χατζίνα συλλογιζότανε ξαλαφρωμένη, πως όλη η τεράστια περιουσία του πατέρα της που είχε μαζευτεί από την πούληση των σκλάβων, ξοδεύτηκε τώρα και σώθηκαν χιλιάδες δυστυχισμένοι από τη σκλαβιά.

Ναι, φτωχή ήτανε τώρα η Χατζίνα, φτωχότατη, μα είχε κάμει το χρέος της και ήτανε τώρα άξια να γίνει γυναίκα του γενναίου αξιωματικού. Μα κι ο αρραβωνιαστικός της είχε γίνει φτωχότατος, γιατί έδωκε όλη του την περιουσία για να αγοράσει τη γυναίκα που αγαπούσε.

Η «Σιφάντα» περνούσε τώρα τα κρητικά ακρογιάλια. Ο Ερρίκος είχε βάλει πλώρη κατά την Εύβοια. Εκεί λογάριζε να βγάλει τους επιβάτες του, σε λεύτερο χώμα, μακριά από τους Τούρκους.

Ωστόσο, είχε προστάξει να περιπολούνται όσο μπορούν καλύτερα τους δυστυχισμένους, που είχανε τόσα υποφέρει. Έτρωγαν καλά κι ανάνευαν χαρούμενοι το ζωογόνο αέρα της θάλασσας. Άντρες, γυναίκες, μητέρες με τα παιδιά τους, μαζεμένοι στο κατάστρωμα, ευλογούσαν το Θεό και τους δυο μεγαλόψυχους νέους, που τους είχανε σώσει. Όταν έβλεπαν τον Ερρίκο και τη Χατζίνα να περνούν περπατώντας στο κατάστρωμα, σήκωναν τα χέρια και ψιθυρίζαν συγκινημένοι:

«Ο Θεός να σας προστατεύει και να σας ευλογάει!»

Κατά τις 4 του Σεπτεμβρίου οι κορφές της Κρήτης έσβησαν στον ορίζοντα. Ο άνεμος έπεσε και η κορβέτα, αν και είχε ανοιχτά όλα της τα πανιά, δεν μπορούσε να προχωρήσει. Η θάλασσα ήτανε γυαλί, ο ουρανός ολοκάθαρος. Ο καιρός φαινόταν πως θα κρατούσε έτσι καλός. Τι πείραζε, λοιπόν, ν' αργοπορήσουν λίγες ώρες; Κίνδυνος κανένας δεν υπήρχε.

Ο Ερρίκος και η Χατζίνα κάθονταν ευτυχισμένοι και κουβέντιαζαν, όχι πια για τα περασμένα, μα για τα μελλούμενα. Έκαναν σχέδια τι θα κάμουν, πού θα ζήσουν και πάντα ρωτούσανε και τη γνώμη του Σαρή, που ήτανε πια της οικογένειας.

Ο γάμος θα γινότανε μόλις έφταναν στην Ελλάδα. Καμιά δυσκολία δεν υπήρχε. Η Χατζίνα πια ήτανε φτωχή και δεν είχανε κανένα περιουσιακό ζήτημα να κανονίσουν. Άμα θα γινότανε ο γάμος, ο Ερρίκος θα παράδινε τη διοίκηση της κορβέτας στον καπετάν Θεοδωρή και θα έπαιρνε τη γυναίκα του να πάνε στη Γαλλία να ζήσουν. Έπειτα έκαναν σχέδια να ξαναγυρίσουν στην Ελλάδα και να βοηθήσουν κι

αυτοί, όσο μπορούν, ειρηνικά πια ν' αναδιοργανωθεί και ν' αναλάβει η λεύτερη μα και καταστρεμμένη πατρίδα.

Απόψε ίσα - ίσα καθισμένοι στην πλήρη, κουβέντιαζαν χαρούμενοι για όλα αυτά τα σχέδια. Ελαφρότατο αγεράκι φυσούσε και μόλις φούσκωνε τα πανιά της «Σιφάντας». Το ηλιοβασίλεμα ήταν ωραιότατο και χρύσωνε ακόμα τον ουρανό και τη θάλασσα. Άρχισαν να λαμπυρίζουν τα πρώτα αστέρια.

Ο Ερρίκος και η Χατζίνα χαίρονταν μαγεμένοι τη γλύκα της βραδιάς. Ήτανε και οι δυο βυθισμένοι σε ανείπωτη ευτυχία.

Άξαφνα, μια φωνή ακούστηκε. Ο Ερρίκος γύρισε.

Μπροστά του στεκόταν ο Σαρής.

— Καπετάνιο μου! είτε για τρίτη φορά ο Σαρής.

— Τι με θέλεις, αγαπητέ μου φίλε; ρώτησε ο Ερρίκος.

— Έχω κάτι να σου πω, καπετάνιο μου.

— Τι; Λέγε.

— Οι επιβάτες της κορβέτας, οι κακόμοιροι αυτοί που λευτέρωσες και τους γυρίζεις τώρα στην πατρίδα, έχουν ένα σχέδιο και μ' έβαλαν εμένα να σου το ανακοινώσω.

— Λοιπόν, λέγε, Σαρή, σε ακούω.

— Να, καπετάνιο μου. Ξέρουν πως θα παντρευτείς με τη Χατζίνα.

— Καλά, αποκρίθηκε ο Ερρίκος χαμογελώντας. Αυτό δεν είναι μυστικό...

— Ε, λοιπόν, θα ήθελαν να βρεθούν όλοι στις χαρές σας! Να γίνουν κουμπάροι.

— Μα ευχαρίστως, Σαρή, με όλη μου την καρδιά! είτε ο Ερρίκος. Καλύτερους κουμπάρους πού μπορούμε να βρούμε;

— Ερρίκο! ψιθύρισε η κοπέλλα συγκινημένη.

— Ο καπετάνιος έχει δίκιο, είτε ο Σαρής.

— Σύμφωνα, λοιπόν, εξακολούθησε ο Ερρίκος. Όταν βγούμε στη στεριά και γίνουν οι γάμοι, τους προσκαλώ όλους.

— Καλά, καπετάνιο μου, είτε ο Σαρής. Μα οι αγαθοί αυτοί άνθρωποι έχουν κι ένα άλλο ακόμα σχέδιο...

— Καλό όπως και το πρώτο; ρώτησε ο Ερρίκος γελώντας.

— Ακόμα καλύτερο! αποκρίθηκε ο Σαρής.

— Για λέγε. Είμαι περίεργος ν' ακούσω.

— Να, καπετάνιο μου. Να γίνει ο γάμος απάνω στη «Σιφάντα»! Δεν είναι και η κορβέτα μας αυτή Ελλάδα;

— Πολύ καλά! φώναξε ο Ερρίκος ενθουσιασμένος. Είσαι σύμφωνη

και συ, αγαπημένη μου Χατζίνα;

Η Χατζίνα, αμίλητη, έβαλε το χέρι της μέσα στο χέρι του αρραβωνιαστικού της.

— Καλά, είπε ο Σαρής.

— Ν' αναγγείλεις, λοιπόν, στους αγαπητούς μας συνταξιδιώτες, είπε ο Ερρίκος, πως θα γίνει όπως το επιθυμούν. Θα παντρευτούμε στη «Σιφάντα».

— Σύμφωνα, καπετάνιο μου, είπε ο Σαρής. Μα... πρόσθεσε, διστάζοντας λίγο, έχει ακόμα και κάτι άλλο...

— Μα μίλησε, λοιπόν, Σαρή, είπε η κοπέλα.

— Να τι τρέχει, αποκρίθηκε ο Σαρής χαμογελώντας. Η πρώτη τους ιδέα ήταν καλή, η δεύτερη καλύτερη, μα την τρίτη πια τη θεωρούν έξοχη.

— Αλήθεια! φώναξε ο Ερρίκος. Είμαι πολύ περίεργος ν' ακούσω την έξοχη αυτή ιδέα!

— Δε θέλουν μονάχα ο γάμος να γίνει πάνω στη «Σιφάντα», μα και να γίνει αμέσως αύριο, στο ταξίδι, μεσοπέλαγα! Υπάρχει εδώ ένας γέρος παπάς...

Έξαφνα όμως η φωνή του Σαρή κόπηκε. Μια κραυγή ακούστηκε από το κατάρτι:

— Καράβια στο πέλαγος!

Ο Ερρίκος τινάχτηκε αμέσως κι έτρεξε στον καπετάν Θοδωρή και τους άλλους αξιωματικούς, που κοίταζαν με το τηλεσκόπιο τα ξαφνικά τούτα καράβια.

Ένας στολίσκος από καμιά δωδεκαριά καράβια φάνηκε ανατολικά, ως έξι μίλια μακριά. Αλαφρό αγεράκι φυσούσε στα πανιά τους και ζύγωναν ολοένα τη «Σιφάντα», που είχε πια ακινητήσει μεσοπέλαγα. Σε λίγο θα την έφταναν.

Ο Ερρίκος άρπαξε το τηλεσκόπιο και κοίταξε προσεκτικά τα καράβια.

— Καπετάν Θοδωρή, είπε, είναι ακόμα πολύ μακριά και δεν μπορούμε να καταλάβουμε τι λογής πλοία είναι αυτά και ποιοι είναι οι σκοποί τους.

— Έχεις δίκιο, καπετάνιο μου, αποκρίθηκε ο δεύτερος πλοίαρχος. Κι έπειτα θα πλακώσει νύχτα σκοτεινή, χωρίς φεγγάρι. Είναι, λοιπόν, ανάγκη να περιμένουμε ίσαμε αύριο.

Τότε ακούστηκαν τρομερές, αγριότατες κραυγές, όλος ο αγέρας βούιξε.
— Σφαγή! σφαγή!

— Ναι, μα επειδή τα μέρη αυτά δεν είναι πολύ σίγουρα, δώσε διαταγές ν' αγρυπνούν οι άντρες και να έχουν τα μάτια τους τέσσερα! Ο καπετάν Θεοδωρής έτρεξε να εκτελέσει τις διαταγές του Ερρίκου. Φυσικά, όλα τα σχέδια που είχανε κάνει, να γίνει ο γάμος στη

κορβέτα, αναβλήθηκαν για αργότερα, όταν πια ξεκαθαριζόταν η κατάσταση. Ο Ερρίκος παρακάλεσε τη Χατζίνα να τραβηχτεί στην καμπίνα της.

Όλη τη νύχτα το πλήρωμα κοιμήθηκε λίγο. Η παρουσία των караβιών ήτανε πολύ ανησυχητική. Παρακολουθούσαν όσο μπορούσανε κάθε κίνησή τους, μα έπειτα έπεσε ομίχλη και τα καράβια χάθηκαν.

Την άλλη μέρα το πρωί η αντάρα σκέπαζε ανατολικά τον ορίζοντα· αγέρας δε φυσούσε καθόλου, κι έτσι η ομίχλη βάσταξε ίσαμε τις δέκα το πρωί. Και τότε φάνηκε ολόκληρος πάλι ο στολίσκος ακόμα πιο κοντά, μόλις τέσσερα μίλια.

Τα δώδεκα καράβια προχωρούσαν με τα κουπιά τους. Η «Σιφάντα», που δεν μπορούσε, τόσο μεγάλη που ήτανε, να κινηθεί με κουπιά, έμενε ασάλευτη στην ίδια θέση. Ήτανε, λουπόν, αναγκασμένη να περιμένει ακίνητη.

Τώρα όμως πια κανένας δεν μπορούσε ν' αμφιβάλλει για τους σκοπούς των ξαφνικών τούτων караβιών.

— Πολύ ύποπτα καράβια! μουρμούρισε ο καπετάν Θεωδωρής.

— Πάρα πολύ, αποκρίθηκε ο νεαρός κυβερνήτης. Και μάλιστα διακρίνω την τρεχαντήρα, που του κάκου είχαμε κυνηγήσει στα νερά της Κρήτης.

Ο κυβερνήτης της «Σιφάντας» είχε δίκιο. Η τρεχαντήρα, που τόσο απότομα είχε εξαφανιστεί στα στενά της Καρπάθου, πήγαινε τώρα μπροστά - μπροστά, σα να οδηγούσε όλο το στολίσκο.

Αλαφρό ανατολικό αεράκι φύσηξε· τα πανιά των караβιών φύσκωσαν λίγο· έρχονταν τώρα πιο γρήγορα καταπάνω στην ακίνητη κορβέτα.

Άξαφνα ο Ερρίκος πέταξε το τηλεσκόπιο.

— Να δοθεί το σημείο της μάχης! φώναξε.

Είχε διακρίνει αλαφρό άσπρο καπνό στην πλήρη της τρεχαντήρας και συνάμα μια σημαία ν' ανεβαίνει στο κατάρτι, τη στιγμή ακριβώς που ακουγόταν η βροντή του κανονιού.

Η σημαία αυτή ήτανε μαύρη και είχε απάνω ένα μεγάλο κόκκινο Σ. Ήταν η σημαία του φοβερού κουρσάρου Σακρατίφ!

Σώμα με σώμα με το Σακρατίφ

Ο πειρατικός στολίσκος είχε κινήσει από την Κάρπαθο. Έφτασε τη «Σιφάντα» κι ορμούσε τώρα καταπάνω της. Η θέση της κορβέτας ήτανε φοβερή. Αγέρας δε φυσούσε καθόλου κι ήτανε υποχρεωμένη να δεχτεί τη μάχη· αδύνατο να ξεφύγει. Μα και να μπορούσε να ξεφύγει, πάλι ο Ερρίκος θα αρνιόταν: ήτανε ντροπή, η σημαία της «Σιφάντας» να υποχωρήσει μπροστά στη σημαία των κουρσάρων του Αιγαίου.

Από τα δώδεκα αυτά καράβια, τα τέσσερα ήτανε μεγάλα, οπλισμένα με κανόνια· τα οκτώ άλλα ήτανε μικρότερα, μα είχανε κι αυτά ελαφρύ πυροβολικό. Όλα - όλα ο πειρατικός στόλος θα είχε πάνω από εκατό κανόνια· η κορβέτα μονάχα είκοσι δύο. Οι πειρατές θα ήτανε επτακόσιοι ως οκτακόσιοι, ενώ το πλήρωμα της «Σιφάντας» ήτανε διακόσιοι πενήντα μονάχα άντρες.

Η μάχη ήτανε, λοιπόν, άνιση. Η θέση της κορβέτας απελπιστική. Κι όμως μπορούσε να υπάρξει κάποια ελπίδα αν δεν πολυζύγωναν τα κουρσάρικα, γιατί το πυροβολικό της ήτανε βαρύτερο.

Μια, λοιπόν, σωτηρία υπήρχε: Με τα κανόνια να εμποδίσουν τα πειρατικά πλοία να ζυγώσουν· να μη χτυπηθούν με κανένα τρόπο σώμα με σώμα. Γιατί τότε, αργά ή γρήγορα, οι πειρατές, που ήτανε τριπλάσιοι, θα νικούσαν.

Στους θαλασσινούς αγώνες, όταν ο αριθμός του ενός αντιπάλου είναι μικρότερος, άλλη λύση δεν υπάρχει: ή πρέπει να το τινάξει το καράβι του στον αγέρα ή πρέπει να παραδοθεί. Εδώ δεν μπορεί να γίνει, όπως στη στεριά, υποχώρηση.

Τα πειρατικά όλο και ζύγωναν η «Σιφάντα», πάντα ακίνητη, σα να είχε αγκυροβολήσει, περίμενε στη μέση της θάλασσας.

Ο Ερρίκος πήρε πάλι το τηλεσκόπιο και παρακολουθούσε με προσοχή κάθε κίνηση του εχθρού. Ωστόσο, όλο το πλήρωμα, αξιωματικοί και ναύτες, είχανε πιάσει τη θέση τους την πολεμική. Όσοι από τους επιβάτες ήταν ικανοί, ζήτησαν να πολεμήσουν κι αυτοί, μαζί με το πλήρωμα· τους έδωσαν όπλα.

Άκρα σιωπή βασίλευε στην κορβέτα. Κάποτε μονάχα ακούγονταν μερικά λόγια· ο Ερρίκος μιλούσε με τον καπετάνιο Θεοδωρή.

— Δε θα τους αφήσουμε να ζυγώσουν, έλεγε ο Ερρίκος. Ας περιμένουμε να πλησιάσουν ακόμα και τότε θ' αρχίσουμε το κανονίδι.

— Θα ρίξουμε για βούλιαγμα ή μονάχα για να τους ξαρματώσουμε;

— Για βούλιαγμα! αποκρίθηκε ο Ερρίκος.

Ήτανε το σωστότερο· μονάχα έτσι έπρεπε να ριχτούν απάνω στους κουρσάρους, που με τόση αναίδεια σήκωναν τη μαύρη σημαία. Προ πάντων τώρα που ο εχθρός ήταν ο αιμοβόρος Σακρατίφ.

Είχαν απομείνει μονάχα διακόσιοι άντρες μέσα στη «Σιφάντα».

Κατά τη μία το απόγευμα τα κουρσάρικα ήτανε πια μονάχα ως ένα μίλι μακριά. Εξακολουθούσαν να πλησιάζουν με τα κουπιά. Ζύγωναν σε παράταξη μάχης. Ήθελαν να περικυκλώσουν την κορβέτα κι ολοένα ο κύκλος στένευε. Κι όταν πια κολλήσουν απάνω της να χυθούν και να παλέψουν σώμα με σώμα.

Ο Ερρίκος κατάλαβε το σχέδιό τους, είδε πόσο ήταν επικίνδυνο· μα πώς μπορούσε να υπερασπιστεί; Ήτανε καταδικασμένος σε ακινησία.

Ίσως όμως να κατόρθωνε να σπάσει τον αποκλεισμό καταστρέφοντας τα εχθρικά καράβια με τα κανόνια του. Μα γιατί αργούσε να διατάξει πυρ;

Οι αξιωματικοί δεν μπορούσαν να καταλάβουν. Του κάκου τόση ώρα περίμεναν ν' ακούσουν την ήσυχη και σταθερή φωνή του καπετάνιου τους να τους προστάξει ν' αρχίσουν τις κανονιές.

Ο Ερρίκος όμως δε βιαζότανε· ήθελε ν' αφήσει πρώτα τον εχθρό να πλησιάσει καλά και τότε, σίγουρος πια, να δώσει τη διαταγή στους κανονιέρηδες.

Δέκα λεπτά πέρασαν. Όλοι, αξιωματικοί και ναύτες, περίμεναν.

Ο Ερρίκος σώπαινε. Με το τηλεσκόπιο κοίταζε με προσοχή τα καράβια που έρχονταν καταπάνω του· η γραμμή τους πια είχε καμπυλωθεί και σχημάτιζε μισόκυκλο.

Η τρεχαντήρα με τη μαύρη σημαία του Σακρατίφ ήτανε τώρα πια μονάχα ένα μίλι μακριά. Ο Ερρίκος είδε πως έφτασε η στιγμή:

— Προσοχή! φώναξε.

Αξιωματικοί και ναύτες κινήθηκαν έτοιμοι.

— Πυρ! φώναξε πάλι ο Ερρίκος.

Δώδεκα κανονιές ακούστηκαν μεριάς. Η «Σιφάντα» περικυκλώθηκε από πυκνούς καπνούς.

Ευθύς που οι καπνοί διαλύθηκαν, μπόρεσαν να διακρίνουν τι αποτέλεσμα έφερε ο κανονιοβολισμός. Ένα από τα τρεχαντήρια του κέντρου είχε πάθει σοβαρές ζημιές· όμως μπορούσε ακόμα να προχωρεί με τα συντριμμένα του ξάρτια.

Ο κίνδυνος εξακολουθούσε να είναι μεγάλος. Τα πειρατικά προχωρούσαν τώρα ακόμα γρηγορότερα. Τα δυο μεγαλύτερα έβαλαν φωτιά στα κανόνια τους κι έριξαν· το ένα κατάρτι της «Σιφάντας» χτυπήθηκε· μια βάρκα κρεμασμένη στα πλάγια έγινε κομμάτια· ένας αξιωματικός και δυο ναύτες έμειναν στον τόπο και τρεις - τέσσερες πληγώθηκαν βαριά.

Η κορβέτα, περικυκλωμένη τώρα, ετοιμαζότανε να υπερασπίσει τη

ζωή της.

— Πυρ! φώναξε πάλι ο Ερρίκος.

Τα πλευρά της «Σιφάντας» σείστηκαν όταν πάλι διαλύθηκε ο καπνός, είδανε πως δυο μικρά πειρατικά σε λίγα λεπτά βούλιαξαν. Μόλις πρόφτασαν τα πληρώματα να ριχτούν μέσα σε βάρκες και να καταφύγουν στα δυο μεγάλα τρεχαντήρια, που βρίσκονταν κοντά τους.

— Ζήτω! Ζήτω! φώναξαν χαρούμενοι οι άνδρες της κορβέτας.

— Πάνε δυο! είτε ο καπετάν Θοδωρής.

— Ναι, αποκρίθηκε ο Ερρίκος, μα οι κακούργοι, που ήτανε μέσα, πρόφτασαν και σώθηκαν.

Δυνατό κανονίδι ξέσπασε κι από τις δυο μεριές. Βάσταξε ως ένα τέταρτο της ώρας. Η κορβέτα καθώς και τα πειρατικά καράβια περικυκλώνονταν από άσπρους καπνούς.

Οι ζημιές του εχθρού ήτανε μεγάλες· μα και στη «Σιφάντα» δεν πήγαιναν πίσω. Πολλοί ναύτες είχανε σκοτωθεί, ακόμα περισσότεροι είχανε βαριά πληγωθεί. Ένας αξιωματικός χτυπήθηκε κατάστημα κι έπεσε τη στιγμή που ο καπετάνιος τού έδινε διαταγές.

Κάτω στο αμπάρι ο χειρούργος του караβιού και οι βοηθοί του έδεναν τις πληγές· μα πού να προφτάσουν; Όλο και πλήθαιναν οι λαβωμένοι.

Οι γυναίκες έτρεξαν να βοηθήσουν κι αυτές και να ξαλαφρώσουν τους πληγωμένους. Πρώτη η Χατζίνα έδινε το παράδειγμα.

Τότε, για πρώτη φορά, και η γριά σκλάβια της Καρπάθου άφησε τη σκοτεινή γωνιά, όπου ήτανε κουλουριασμένη. Βέβαια, θα είχε δει στη ζωή της πολλές φορές να χύνεται το αίμα και θα είχε πολεμήσει. Γιατί τα μάτια της δεν έδειχναν κανένα φόβο. Κι όταν όλη η κορβέτα τινάζοταν από τις κανονιές, αυτή, ήσυχη και αμίλητη, χωρίς το χέρι της να τρέμει, βοηθούσε τους γιατρούς και μετακόμιζε τους πληγωμένους.

Οστόσο, πλησίαζε η τρομερή στιγμή, που το πλήρωμα της «Σιφάντας» θ' αναγκαζόταν ν' αφήσει πια τα κανόνια και ν' αρπάξει τα μαχαίρια. Θ' άρχιζε πια η πάλη με τους κουρσάρους στήθος με στήθος.

Ο κύκλος γύρω από την κορβέτα είχε στενέψει. Τα κουρσάρικα βρίσκονταν πια λίγες εκατοντάδες μέτρα μακριά. Κι όλα είχαν γυρίσει τα κανόνια τους κατά την κορβέτα, που πολεμούσε με ακλόνητη γενναιότητα.

Δυο άλλα μικρά καράβια βούλιαξαν. Μα ο κίνδυνος εξακολουθούσε να είναι μεγάλος. Ο εχθρός δεν πισωδρομούσε· απεναντίας όλο και

προχωρούσε με τα κουπιά, σφίγγοντας την κορβέτα. Σε λίγο πια θα έριχναν τους γάντζους και θα χυμούσαν απάνω στο κατάστρωμα της «Σιφάντας».

Έπιασαν τώρα τα πιστόλια και τα τουφέκια. Οι σφαίρες έπεφταν σα χαλάζι στο κατάστρωμα της κορβέτας. Πολλοί δύστυχοι ναύτες σωριάζονταν κάτω σκοτωμένοι.

Ο Ερρίκος, ακίνητος και ψύχραιμος, έδινε διαταγές, χωρίς η φωνή του να φανερώνει καμιά ταραχή.

Οι φωνές των κουρσάρων γέμιζαν τον αγέρα. Φοβέριζαν, βλαστημούσαν. Ο Ερρίκος προσπαθούσε να διακρίνει απάνω στην τρεχαντήρα με τη μαύρη σημαία, το Σακρατίφ, το φόβο και τον τρόπο του Αιγαίου.

Τα πειρατικά απείχανε τώρα μονάχα μερικές οργιές. Η φοβερή στιγμή του ρεσάλτου έφτανε.

Ο Ερρίκος πρόσταξε να σταθούν οι φρουροί με τους μπαλτάδες στα πλάγια της κορβέτας και να εμποδίσουν τους κακούργους να πεδήσουν. Όλοι, αξιωματικοί και ναύτες, άρπαξαν τα πιστόλια τους και τα μαχαίρια.

Οι εχθροί, με τα μαχαίρια τους στα δόντια, άπλωσαν τους γάντζους να πιαστούν από τη «Σιφάντα» και να ορμήσουν απάνω της.

Τότε ακούστηκαν τρομερές, αγριότατες κραυγές, όλος ο αγέρας βούιξε.

— Σφαγή! Σφαγή!

Μήτε τα πιστόλια, μήτε οι μπαλτάδες των φρουρών μπόρεσαν να κρατήσουν τους μανιασμένους κακούργους. Έριχναν τους γάντζους, αρπάζονταν από τα πλευρά και από τα σχοινιά της κορβέτας και με τα μαχαίρια πάντα στα δόντια, πηδούσαν μουγκρίζοντας απάνω στο κατάστρωμα.

Πολλοί σκοτώνονταν και γκρεμίζονταν στη θάλασσα. Μα άλλοι, πλήθος, ορμούσαν από πίσω τινάζοντας τους γάντζους.

Είχαν απομείνει μονάχα διακόσιοι άντρες μέσα στη «Σιφάντα». Κι αυτοί πάλευαν απελπισμένα με εξακόσιους ξεφρενιασμένους κακούργους.

Πώς ν' αντισταθούν; Πατείς με πατώ σε ανέβαιναν οι κουρσάροι και πιάνανε την κορβέτα. Το αίμα έτρεχε ποταμός.

Ο Σαρής πολεμούσε σα λιοντάρι· στεκότανε δίπλα στον Ερρίκο και με το τσεκούρι υπεράσπιζε τη ζωή του ατρόμητου καπετάνιου· είκοσι φορές έσωσε τη ζωή του.

Ο Ερρίκος, μέσα στο φοβερό πανδαιμόνιο, έμενε ατάραχος. Τι συλλογιζότανε; Να παραδοθεί; Βέβαια ποτέ! Να τινάξει στον αέρα την κορβέτα; Να τιναχτούν μαζί τους και εκατοντάδες εχθροί. Μα θα τινάζονταν και οι δυστυχησμένοι που είχε σώσει από τη σκλαβιά, οι γυναίκες, τα παιδιά, η Χατζίνα!

— Έχε το νου σου, καπετάνιο μου! φώναξε ο Σαρής, ορμώντας με τον μπαλτά του.

Ένα δευτερόλεπτο, κι ο Ερρίκος ήταν χαμένος. Μα ο Σαρής πρόλαβε. Άρπαξε τον κουρσάρο που είχε χυμήσει στον καπετάνιο, τον ανασήκωσε στα σιδερένια χέρια του και τον πέταξε στη θάλασσα.

Όλο το κατάστρωμα είχε πλημμυρίσει κουρσάρους. Το πλήρωμα, παρ' όλη τη γενναία αντίσταση, ολοένα πισωδρομούσε και στριμωχνότανε στην πρύμνη.

Ο Ερρίκος και να ήθελε τώρα να τινάξει την κορβέτα του στον αέρα, δεν μπορούσε πια. Οι κουρσάροι είχανε κυριέψει όλες τις μπασιές που οδηγούσανε στα αμπάρια και στις αποθήκες όπου ήτανε το μαρούτι.

Οι κουρσάροι, δρασκελώντας τους πληγωμένους που βογγούσαν, κυρίευαν βήμα - βήμα το κατάστρωμα. Στην πρύμνη είχανε στριμωχτεί ο καπετάν Θεοδωρής με καμιά πενηνταριά γενναίους. Ήταν όλοι αποφασισμένοι να πεθάνουν πολεμώντας.

Η πάλη στάθηκε φοβερή. Ο Ερρίκος στεκότανε στη μέση κι έδινε, με την ήσυχη πάντα φωνή του, προσταγές.

Μα τι μπορούσαν να κάμουν πενήντα άνθρωποι με τόσο μανιασμένο πλήθος; Καμιά σωτηρία. Ο Ερρίκος τότε θέλησε να σκοτωθεί για να μην πέσει στα χέρια των κουρσάρων.

Μα σα να είχε δοθεί διαταγή στους κακούργους να τον πιάσουνε ζωντανό, έπεσαν απάνω του και του πήραν από τα χέρια τα όπλα.

Η σημαία της «Σιφάντας» έπαψε τότε να κυματίζει στην πρύμνη.

— Ζήτω! Ζήτω! φώναξαν οι αιμοβόροι με άγρια χαρά.

Άξαφνα οι φωνές έπαψαν. Οι κακούργοι παραμέρισαν.

— Ο Σακρατίφ! Ο Σακρατίφ! ψιθύρισαν με τρόμο.

Ένας άντρας φάνηκε να προχωράει σιγά στην πρύμνη, πατώντας τα σωριασμένα πτώματα.

Προχώρησε και στάθηκε μπροστά στον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ.

Ο κυβερνήτης της «Σιφάντας» σήκωσε τα μάτια.

Μπροστά του στεκόταν ο Νικόλας Στάρκος!

Αναπάντευχη λύση

Η μάχη της κορβέτας με τα πειρατικά είχε κρατήσει πάνω από δύο ώρες. Από τους κουρσάρους είχανε σκοτωθεί ή πληγωθεί καμία εκατοπεννηνταριά· τόσοι θα είχανε σκοτωθεί ή πληγωθεί από τη «Σιφάντα».

Η αντίσταση της κορβέτας ήταν ηρωική· μα τι μπορούσε να κάμει με τόσοι εχθρούς; Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ, οι αξιωματικοί του, οι ναύτες του, βρίσκονταν τώρα στα χέρια του αιμοβόρου Σακρατίφ.

Ο Σακρατίφ και ο Στάρκος ήτανε το ίδιο πρόσωπο.

Ως τώρα κανένας δεν ήξερε πως ο απαίσιος αυτός κακούργος ήταν Έλληνας, παιδί της Μάνης, και τρομοκρατούσε τις ελληνικές θάλασσες, σκοτώνοντας, σκλαβώνοντας χωρίς έλεος τους ομοφύλους του.

Και ο κακούργος αυτός ήτανε γιος της γενναίας Ανδρονίκης!

Ο Σακρατίφ –έτσι θα τον ονομάζουμε πια– είχε εγκαταστήσει, τώρα και χρόνια, το κέντρο της πειρατείας του στην Κάρπαθο. Εκεί, σε κρυφά, ασφαλή ακρογιάλια, έκρυβε τον άγριο στόλο του. Εκεί μαζεύονταν οι σύντροφοί του, απάνθρωποι φονιάδες και ληστές, και από κει ξεκινούσαν και τρομοκρατούσαν το Αιγαίο. Όλοι υπάκουαν τυφλά στις διαταγές του αρχηγού τους Σακρατίφ.

Άμα έφυγε από την Κέρκυρα ο Σακρατίφ με την «Κάρυστο», έβαλε πλήρη γραμμή για την Κάρπαθο. Λογάριαζε να πάρει μαζί του το στόλο του και να κυνηγήσουν την κορβέτα, που είχε δει να φεύγει από το λιμάνι της Κέρκυρας.

Συνάμα όμως δεν ξεχνούσε και τους δυο άλλους σκοπούς του. Να βάλει στο χέρι τη Χατζίνα και τα εκατομμύριά της, και να εκδικηθεί τον αντίπαλό του Ερρίκο.

Μήνες και μήνες αναζητούσε με το καράβι του τη «Σιφάντα». Μα του κάκου. Άκουγε μονάχα, πως είχε βουλιάξει κάμποσα πειρατικά στα βόρεια του Αιγαίου, μα δεν κατόρθωνε ποτέ να πετύχει τα χνάρια της.

Δεν ήταν αυτός που είχε χτυπήσει την κορβέτα στη Λήμνο και σκότωσε τον καπετάν Στρατή. Αργότερα είχε προφτάσει να φύγει από το λιμάνι της Θάσου. Δεν ήξερε όμως πως η «Σιφάντα» είχε τώρα καπετάνιο τον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ. Το έμαθε μονάχα στο σκλαβοπάζαρο της Καρπάθου.

Ο Σακρατίφ, από τη Θάσο πήγε κι άραξε στη Σύρα· εκεί έμεινε αρκετές μέρες· εξήντα ώρες πριν φτάσει στο ίδιο λιμάνι η «Σιφάντα», ο

Σακρατίφ έκαμε πανιά κι έφυγε.

Τράβηξε κατά την Κρήτη, στη Γραμπούσα. Ο Ερρίκος είδε το τρεχαντήρι όταν πια έφευγε για την Κάρπαθο. Το κυνήγησε, μα του κάκου. Έπειτα το έχασε ξαφνικά, όπως είδαμε, μέσα στα καρπαθιώτικα στενά.

Τα επίλοιπα τα ξέρουμε. Πώς πήγε ο Σακρατίφ στο σκλαβοπάζαρο, πώς ανακάλυψε τη Χατζίνα, πώς πιάστηκε στην πλειοδοσία με τον Ερρίκο, πώς νικήθηκε κι έφυγε πάλι με το Σκόπελο λυσσασμένος.

— Εκδίκηση! Εκδίκηση! μουρμούριζε ξεφρενιασμένος.

Και τώρα κρατούσε την εκδίκηση στα χέρια του. Πατούσε πια κατακτητής τη μισητή κορβέτα και είχε τώρα μπροστά του νικημένο κι άοπλο το μεγάλο του αντίζηλο.

Ο Σακρατίφ γύρισε και ψιθύρισε μερικά λόγια στον απαίσιο σύντροφό του, το Σκόπελο. Ο Σκόπελος αμέσως πρόσταξε και οδήγησαν τους αξιωματικούς και τους ναύτες, καθώς και όλους τους επιβάτες στην καταπακτή του αμπαριού και τους ανάγκασαν να κατεβούν τις σκάλες. Έπειτα έκλεισαν πάλι την καταπακτή.

Στην πρύμη έμειναν μονάχα ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ κι ο καπετάν Θεοδωής, ξαρματωμένοι, δεμένοι χεροπόδαρα.

Ο Σακρατίφ, περικυκλωμένος από τους πιο αιμοβόρους της συντροφιάς, προχώρησε ακόμα ένα βήμα.

— Δεν ήξερα, είπε, πως η «Σιφάντα» είχε καπετάνιο τον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ. Αν το ήξερα, θα ριχνόμουν απάνω της στα κρητικά νερά, και θα τελειώναμε μίαν ώρα αρχύτερα.

— Αν ο Νικόλας Στάρκος μάς ριχνότανε στα κρητικά νερά, αποκρίθηκε ο Ερρίκος, θα ήτανε κιόλας κρεμασμένος στο μεσιανό κατάρτι της «Σιφάντας».

— Όχι δα! αποκρίθηκε ο Σακρατίφ. Έτσι γρήγορα θα με ξέκανες;

— Όπως ταιριάζει σε αρχηγό κουρσάρων.

— Το νου σου, Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ, το νου σου! φώναξε ο Σακρατίφ. Αν μονάχα γνέψω, είσαι χαμένος! Θα σε κρεμάσω εγώ στο μεσιανό κατάρτι της «Σιφάντας».

— Κρέμασέ με!

— Δεν κρεμούν έναν αξιωματικό! φώναξε ο καπετάν Θεοδωής. Τον τουφεκίζουν. Τον άτιμο θάνατο της κρεμάλας...

— Μπορεί να τον δώσει ένας άτιμος! συμπλήρωσε ο Ερρίκος.

Ο Σακρατίφ έγενεψε στους συντρόφους του.

Πέντε - έξι ρίχτηκαν στον Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ, ενώ άλλοι

συγκροτούσαν τον καπετάν Θοδωρή, που προσπαθούσε να σπάσει τα δεσμά του.

Έσυραν τον κυβερνήτη της «Σιφάντας» με γιουχαϊτά στην πλώρη... Το σχοινί κιάλας της κρεμάλας ήταν έτοιμο.

Μα τη στιγμή εκείνη η Χατζίνα φάνηκε στο κατάστρωμα.

Ο Σακρατίφ είχε προστάξει να τη φέρουν.

Η γενναία κοπέλα ζήτησε με τη ματιά της τον Ερρίκο. Δεν ήξερε αν ζούσε ακόμα. Έστρεψε γύρω το βλέμμα της. Τον είδε. Ζούσε! Ζούσε ακόμα κι ετοιμάζονταν οι κακούργοι να τον κρεμάσουν!

Η Χατζίνα έπεσε στο λαιμό του φωνάζοντας:

— Ερρίκο! Ερρίκο!

Οι κουρσάροι ρίχτηκαν να τους χωρίσουν μα ο Σακρατίφ προχώρησε, στάθηκε μπροστά στους δυο νέους και τους κοίταξε περιπαικτικά.

— Έπεσε, επί τέλους, η Χατζίνα Ελιζούντο στα χέρια του Νικόλα Στάρκου! είπε σταυρώνοντας τα χέρια του. Κρατώ επί τέλους στα χέρια μου την πλούσια κληρονόμο του γέρο Ελιζούντο.

— Την κληρονόμο, μα όχι και την κληρονομιά! αποκρίθηκε με ψυχρότητα η Χατζίνα.

Μα ο Σακρατίφ δεν καταλάβαινε.

— Ελπίζω, είπε, πως η αρραβωνιαστικιά του Νικόλα Στάρκου δε θ' αρνηθεί να γίνει γυναίκα μου, τώρα που με ξαναβρίσκει μπροστά της σαν κουρσάρο Σακρατίφ!

— Εγώ, εγώ, γυναίκα σου;

— Ναι, εσύ κυρά μου, αποκρίθηκε με σκληρή ειρωνεία ο απάνθρωπος κακούργος. Εγώ για χατήρι σου πρόσφερα όλη μου την περιουσία για να σε ξαγοράσω από τη σκλαβιά.

Η Χατζίνα στριμώχτηκε απελπισμένη στον αγαπημένο της Ερρίκο.

— Άτιμε! φώναξε, κοιτάζοντας με μίσος τον Σακρατίφ.

— Τα εκατομμύριά σου θα μου δώσουν πάλι τιμή, αποκρίθηκε ο Σακρατίφ, γελώντας.

Η Χατζίνα τότε προχώρησε προς τον πειρατή:

— Νικόλα Στάρκο, είπε με ήσυχη φωνή· η Χατζίνα Ελιζούντο δεν έχει πια τίποτα από τα εκατομμύρια που λαχταράς. Τίποτα! Όλη της την περιουσία την ξόδεψε για να διορθώσει το κακό, που είχε κάμει ο πατέρας της. Αγόραζε σκλάβους και τους λευτέρωνε. Νικόλα Στάρκο, η Χατζίνα Ελιζούντο δεν έχει πια τίποτα!

Ο Σακρατίφ κοίταξε τη Χατζίνα, κοίταξε τον Ερρίκο. Ο Σκόπελος, που

παρακολουθούσε με προσοχή τον άγριο αφέντη του, ήξερε πως από στιγμή σε στιγμή θα ξεσπούσε η λύσσα του.

Ο Σακρατίφ γύρισε προς το Σκόπελο.

— Πήγαινε! του είπε, και τον έδιωξε.

Ο Σκόπελος, χωρίς τίποτα ν' αποκριθεί, έφυγε σιγά και πήγε κατά την πρύμη, όπου ήταν η μπαρουταποθήκη.

Συνάμα ο Σακρατίφ πρόσταξε τους επίλοιπους συντρόφους του, που βρίσκονταν στην κορβέτα, να γυρίσουν στα καράβια τους.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπαρέ είχε καταλάβει. Ο Σακρατίφ δεν ήθελε να εκδικηθεί μονάχα σκοτώνοντάς τον. Ήθελε μαζί του να σκοτώσει και όλους τους αξιωματικούς και τους ναύτες της κορβέτας.

Οι κουρσάροι μπήκανε στα καράβια τους κι άρχισαν να ξεμακραίνουν με τα κουπιά.

Στη «Σιφάντα» έμεναν μονάχα ο Σακρατίφ, ο Σκόπελος και καμιά εικοσαριά κακούργοι. Οι βάρκες περίμεναν κάτω στα πλάγια της «Σιφάντας» να τους παραλάβουν κι αυτούς.

Τη στιγμή εκείνη ο Σκόπελος και οι άνθρωποί του παρουσιάστηκαν στο κατάστρωμα.

— Στις βάρκες! φώναξε ο Σκόπελος.

— Στις βάρκες! φώναξε ο Σακρατίφ με φρικαλέα φωνή. Σε λίγες στιγμές τίποτα πια δεν θα μείνει από το καταραμένο τούτο καράβι! Α! Δε σου άρεσε ατιμωτικός θάνατος Ερρίκο ντ' Αλμπαρέ! Ορίστε τώρα! Θα πεταχτεί στον αέρα με τους αιχμαλώτους, με τους ναύτες σου και με τους αξιωματικούς σου! Ήθελες δοξασμένο θάνατο, ορίστε τον!

— Ναι, ευχαρίστησέ τον, Ερρίκο, είπε η Χατζίνα, ευχαρίστησέ τον! Έτσι πεθαίνουμε μαζί!

— Εσύ να πεθάνεις, Χατζίνα! είπε ο Σακρατίφ. Όχι, ποτέ! θα ζήσεις και θα γίνεις σκλάβα μου, σκλάβα μου, εννοείς;

— Άτιμε, φώναξε ο Ερρίκος.

Η κοπέλα έπεσε στο λαιμό του αγαπημένου αρραβωνιαστικού της.

— Αρπάχτε την! πρόσταξε ο Σακρατίφ.

— Στις βάρκες! φώναξε πάλι ο Σκόπελος. Δεν έχουμε καιρό!

Δυό πειρατές ρίχτηκαν της Χατζίνας και την τράβηξαν προς τις βάρκες.

— Και τώρα, φώναξε χαρούμενος ο Σακρατίφ, ας πεθάνουν όλοι, ας γίνουν θρύμματα με τη «Σιφάντα»!

— Ναι! Ναι! Όλοι... κι η μάνα σου μαζί τους!

Η γριά σκλάβα είχε τιναχτεί στο κατάστρωμα και φώναζε.

— Η μητέρα μου εδώ... μουρμούρισε ο Σακρατίφ.

— Η μητέρα σου, Νικόλα Στάρκο! αποκρίθηκε η Ανδρονίκη. Και με σκοτώνει ο γιος μου!

— Αρπάχτε την! Αρπάχτε την! ούρλιασε ο Σακρατίφ.

Μα τότε στη γέφυρα όρμησαν όλοι οι επιβάτες και το πλήρωμα της «Σιφάντας». Είχανε κατορθώσει να σπάσουν την καταπακτή και να πεταχτούν έξω από το αμπάρι, όπου τους είχαν φυλακίσει.

— Βοήθεια! Βοήθεια! φώναξε ο Σακρατίφ.

Οι πειρατές που βρίσκονταν ακόμα στο κατάστρωμα, χύμηξαν να βοηθήσουν τον αρχηγό τους. Μα οι ναύτες οπλισμένοι με μαχαίρια και μπαλτάδες, τους ξεπάστρεψαν όλους.

Ο Σακρατίφ ένιωσε πως ήτανε χαμένος. Μα τουλάχιστον έπαιρνε μαζί του στο θάνατο και όσους μισούσε.

— Τινάζου, λοιπόν, στον αέρα, καταραμένο καράβι! φώναξε.

— Να τιναχτεί!... Η «Σιφάντα» μας... Ποτέ!

Όλοι γύρισαν. Ήταν ο Σαρής που ορμούσε κρατώντας ακόμα αναμμένο το φτίλι, που είχε βάλει ο Σκόπελος στη μπαρουταποθήκη.

Τιναχτηκε μ' ένα πήδημα πάνω στο Σακρατίφ και τον ξάπλωσε κάτω νεκρό. Η Ανδρονίκη έσυρε κραυγή δυνατή. Όσο κι αν μισούσε τον Σακρατίφ, που είχε προδώσει την πατρίδα του και είχε γίνει τόσο απάνθρωπος κακούργος, όμως ήτανε μητέρα. Στο βάθος της καρδιάς της έκαιγε ακόμα μια σπίθα αγάπης για το εγκληματικό παιδί του σπλάχνου της.

Ζύγωσε το σώμα του Νικόλα Στάρκου, γονάτισε σα να ήθελε να το συχωρέσει κι άξαφνα σωριάστηκε χάμω.

Ο Ερρίκος, έσκυψε με αγωνία από πάνω της.

— Πέθανε! ψιθύρισε. Ο Θεός να συχωρέσει το γιο από έλεος προς τη μητέρα!

Όστόσο, μερικοί πειρατές, που βρίσκονταν στις βάρκες, είχανε φτάσει στα καράβια τους. Ευθύς σκορπίστηκε η είδηση πως ο Σακρατίφ σκοτώθηκε.

— Εκδίκηση! Εκδίκηση! φώναξαν όλοι λυσσώντας.

Γύρισαν τα κανόνια τους κατά τη «Σιφάντα» και άρχισαν να ρίχνουν.

Μα τώρα, χωρίς αποτέλεσμα πια. Ο Ερρίκος είχε πάρει πάλι την κυβέρνηση της κορβέτας, καμιά εκατοστή γενναίοι σύντροφοι του έμεναν, και πρόσταξε αμέσως ν' αρχίσουν τις κανονιές.

Ήταν ο Σαρχής, που ορμούσε κρατώντας ακόμα αναμμένο το φτιλί, που είχε βάλει ο Σκόπελος στη μπαρουταποθήκη.

Δεν πέρασε πολλή ώρα, και το μεγάλο τρεχαντήρι, όπου ο Σακρατίφ είχε υψώσει τη μαύρη σημαία του, βούλιαζε ολοτρύπητο.

— Γεια σας παιδιά! Κουράγιο! φώναζε ο Ερρίκος. Θα σώσουμε τη «Σιφάντα» μας!

Η μάχη εξακολούθησε με πείσμα.

Ο ατρόμητος Σακρατίφ δε ζούσε όμως πια για να εμψυχώνει τους κακούργους συντρόφους του. Δεν είχε πια αρχηγό, που να τους ρίξει πάλι με τους γάντζους και τα γιαταγάνια τους, απάνω στην ηρωική κορβέτα.

Απ' όλο τον πειρατικό στόλο έμεναν πια μονάχα πέντε πλοία. Άνεμος άρχισε να φυσάει αλαφρός. Η «Σιφάντα» διόρθωσε τα ξάρτια της, άνοιξε τα πανιά κι άρχισε να φεύγει με τη σημαία ψηλά.

— Ζήτω η Ελλάδα! φώναξε ο Ερρίκος. Ζήτω η λευτεριά.

— Ζήτω η Γαλλία! φώναξαν οι γενναίοι αξιωματικοί και ναύτες της «Σιφάντας». Ζήτω ο Ερρίκος ντ' Αλμπάρé!

Θα ήταν πια ως πέντε το απόγευμα. Αν και όλοι ήταν εξαντλημένοι, όμως κανένας δε θέλησε να κλείσει μάτι. Όλοι είχανε ριχτεί στη δουλειά, επιδιορθώνοντας τις βλάβες της «Σιφάντας». Έραψαν τα πανιά της, διόρθωσαν το τιμόνι, έβαλαν καινούργια σχοινιά.

Η «Σιφάντα» ξαναπήρε την πρώτη της ομορφιά και δύναμη.

Με ολάνοικτα πανιά, που τα φούσκωνε το βραδινό αγεράκι, αρμένιζε καμαρωτή προς τ' ακρογιαλία της λευτερωμένης πατρίδας, βορειοδυτικά.

Ξάπλωσαν στην πρύμη το ηρωικό σώμα της Ανδρονίκης και το σκέπασαν με την ελληνική σημαία, που τόσες φορές είχε χύσει το αίμα της γι' αυτή.

— Πρέπει να γυρίσει και ν' αναπαυτεί στο λεύτερο χώμα της πατρίδας! ψιθύρισε ο Ερρίκος.

Στο κουφάρι όμως του Νικόλα Στάρκου έδεσαν ένα κομμάτι σίδερο και το πέταξαν στη θάλασσα.

Μετά είκοσι τέσσερις ώρες, κατά τις έξι το βράδυ η «Σιφάντα» έμπαινε στο λιμάνι της Αίγινας. Γύριζε νικήτρια κι ευτυχισμένη, ύστερα από τόσους κινδύνους και τόσες περιπέτειες. Είχε όμως καθαρίσει το Αιγαίο από τους πειρατές.

Ο Ερρίκος ντ' Αλμπάρé αποχαιρέτισε τους αξιωματικούς του, τους ναύτες του κι έδωκε την κυβέρνηση της κορβέτας στον πιστό και γενναίο καπετάν Θοδωρή. Η Χατζίνα τότε, χαμογελώντας, προχώρησε και είπε:

— Καπετάν Θοδωρή, σε παρακαλώ να δεχτείς σαν ένα μικρό δώρο για να μας θυμάσαι, την αγαπημένη κορβέτα, τη «Σιφάντα».

Έπειτα από λίγες μέρες έγιναν απάνω στην ανθοστόλιστη «Σιφάντα» οι γάμοι του Ερρίκου και της Χατζίνας.

Όλος ο λός της Αίγινας ήταν καλεσμένος. Οι δύστυχοι σκλάβοι, που η Χατζίνα τους είχε λευτερώσει, έκλαψαν από ευτυχία.

Την άλλη μέρα οι νιόνυμφοι έφυγαν για τη Γαλλία.

Μαζί τους έφυγε κι ο αχώριστος γενναίος Σαρής.

Όρθιοι στο κατάστρωμα, αποχαιρετούσαν τα ωραία ελληνικά ακρογιάλια.

— Καλήν αντάμωση πάλι! Καλήν αντάμωση! τους φώναζε ο Ερρίκος.

Και η Χατζίνα, δίπλα στον άντρα της, κουνούσε το μαντίλι της κι αποχαιρετούσε σιωπηλή την Ελλάδα.

Ύστερα από πέντε χρόνια, όταν πια βασίλευε στην Ελλάδα ο Όθων, και το Αιγαίο δεν ήτανε πια στα χέρια των κουρσάρων, μα το διασχίζανε πλήθος καράβια ειρηνικά, ο Ερρίκος και η Χατζίνα γύρισαν στην Ελλάδα.

Έχτισαν ένα μικρό σπιτάκι στην Αθήνα. Δεν ήτανε βέβαια πια πλούσιοι, μα τι ανάγκη είχαν από τα πλούτη;

Ένωσαν την καρδιά τους ευτυχισμένη και περήφανη. Είχαν κάνει το χρέος τους. Πάλεψαν να λευτερώσουν κι αυτοί όσο μπορούσαν τη δοξασμένη γωνιά της γης που λέγεται Ελλάδα.

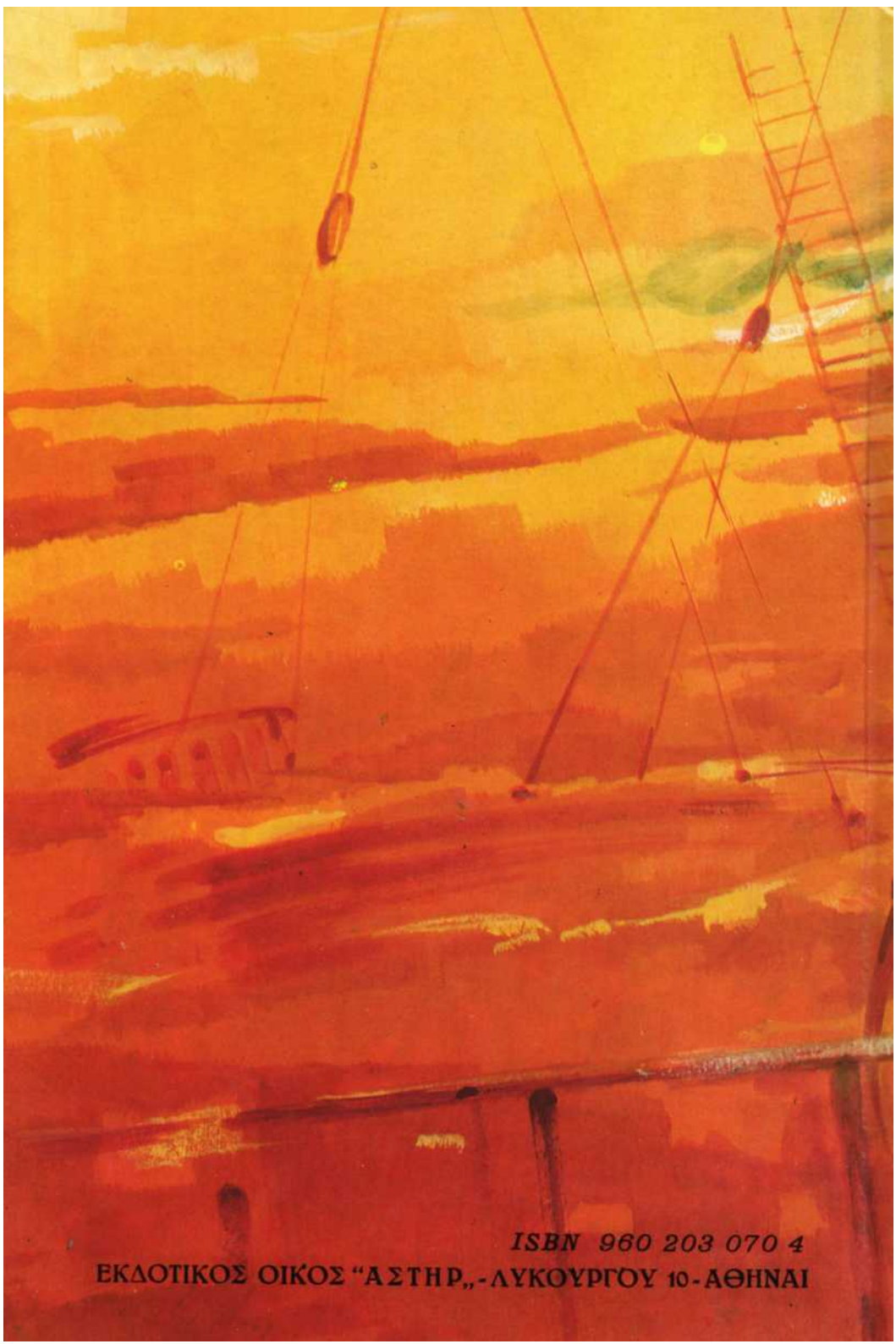
Πάλεψαν να κατακτήσουν την ευτυχία τους, νικώντας όλα τα εμπόδια.

Και τώρα ένιωθαν μέσα τους βαθιά, πως ήταν ευτυχισμένοι.

ΤΕΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΑΣΤΗΡ» ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10 – ΑΘΗΝΑ 105 51 – ΤΗΛ. 3246.069

ISBN 960 203 070 4

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΑΣΤΗΡ", -ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 10-ΑΘΗΝΑΙ